

משרד הביטחון

דוח לשנת 2014 עפ"י חוק חופש המידע

כולל מידע על פעולותיו של משרד הביטחון,
תחומי אחריותו והסבר על תפקידיו וסמכויותיו,
על פי סעיף 5(א') לחוק חופש המידע, תשנ"ח -
1998.

גית"ם
גוף ייעודי לתכנון משולב

הדוח הוכן ע"י:
היח' להוראות משהב"ט,
גוף ייעודי לתכנון משולב במשהב"ט (גית"ם)

בלמ"ס

הדו"ח מופיע באתר משהב"ט באינטרנט בכתובת:
www.mod.gov.il (אדות/דו"ח חוק חופש המידע)

תוכן העניינים

דף	
8-35	<p>1. פירוט מבנה המשרד, אגפיו, יחידותיו ויחידות הסמך שלו; תיאור תחומי האחריות של המשרד; (תקנה 6(1) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999) (תקנה 6(2) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
36-39	<p>2. מען המשרד ודרכי ההתקשרות עמו. מעניהם של הממונה לפי סעיף 3 לחוק ושל בעלי תפקידים אחרים שתפקידם טיפול בפניות הציבור ודרכי התקשרות עמם. (תקנה 6(3) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
40-49	<p>3. פריסה גיאוגרפית של יחידות המשרד, הנותנות שירות לאזרח, וכן מענים ודרכי ההתקשרות עם כל סניפי היחידות. (תקנה 6(4) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
50-157	<p>4. סקירת עיקרי פעילות המשרד בשנת 2014 ועיקרי הפעילות המתוכננת לשנת 2015. (תקנה 6(5,6) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
52-57	<p>א. גופים ויחידות מטה הכפופים לשר מבקר מערכת הביטחון. נציב קבילות חיילים (נקח"ל).</p>
58-79	<p>ב. גופים ייעודיים להרכשה, פיתוח ופרוייקטים מינהל ההרכשה והיצור (מנה"ר). מינהל פיתוח אמצעי לחימה ותשתית טכנולוגית (מפא"ת). אגף מבצעים לוגיסטיים ונכסים (אמו"ן). אגף ההנדסה והבינוי. מינהל המעבר דרומה. מינהלת תוכנית המרכבה.</p>
80-87	<p>ג. קשרי חוץ ויצוא ביטחוני האגף הביטחוני - מדיני (אבט"מ). האגף ליצוא ביטחוני (סיב"ט). אגף הפיקוח על היצוא הביטחוני (אפ"י).</p>
88-93	<p>ד. משלחות משהב"ט בחו"ל המשלחת בניו - יורק. משלחת מערב אירופה.</p>

דף	
94-123	<p>ה. <u>גופי מטה וסיוע</u> <u>גית"ם</u> <u>אגף מינהל ומשאבי אנוש (אמ"ש).</u> <u>אגף התקציבים (את"ק).</u> <u>אגף הכספים (אכ"ס).</u> <u>אגף לתקשוב וניהול מערכות מידע (מל"ן).</u> <u>היועץ המשפטי למעלה"ט.</u></p>
124-149	<p>ו. <u>גופים הנותנים שירות לציבור</u> <u>אגף שיקום נכים.</u> <u>אגף משפחות והנצחה.</u> <u>האגף הביטחוני חברתי.</u> <u>היחידה להתיישבות ותשתית לאומית.</u> <u>מטה הקרן והיחידה להכוונת חיילים משוחררים.</u> <u>אגף דוברות והסברה</u></p>
150-157	<p>ז. <u>מינהלות/יחידות סמך</u> <u>מינהלת מרחב התפר.</u> <u>"שעון חול".</u> <u>יח' סמך "רמים".</u></p>
158	<p>5. <u>תקציב משרד הביטחון לשנת 2014.</u> (תקנה 6(7) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
158	<p>6. <u>פירוט הוצאות משרד הביטחון בשנת 2014.</u> (תקנה 6(8) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
158	<p>7. <u>תקציב משרד הביטחון לשנת 2015.</u> (תקנה 6(9) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
159-160	<p>8. <u>מידע על איכות הסביבה</u> (תקנות חופש המידע (העמדת מידע על איכות הסביבה לעיון הציבור), תשס"ט - 2009)</p>
162-164	<p>9. רשימת חוברות ועלוני מידע לציבור שהמשרד פרסם בשנת 2015 (תקנה 6(10) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
165-167	<p>10. <u>המקומות והמועדים שבהם ניתן לעיין בהנחיות המנהליות הכתובות</u> <u>שלפיהן פועל משרד הביטחון, כאמור בסעיף 6 לחוק.</u> (תקנה 6(11) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>

דף	
168	<p>11. <u>תיאור ומטרות מאגרי המידע של משרד הביטחון, הרשומים לפי חוק הגנת הפרטיות. התשמ"א - 1981.</u> (תקנה 6(12) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
169	<p>12. <u>קרנות ומלגות שבמימון משרד הביטחון.</u> (תקנה 6(13) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
170-171	<p>13. <u>תמיכות שנתן משרד הביטחון למוסדות ציבור בשנה החולפת, לרבות פירוט שמותיהם של המוסדות והיקף התמיכה שניתן לכל אחד מהם. מבחנים למתן תמיכה.</u> (תקנה 6(14) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
172-174	<p>14. <u>רשימת החוקים ששר הביטחון ממונה על ביצועם, וכן פירוט החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטורים שהמשרד אחראי על תחומי פעילותם.</u> (תקנה 6(15) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)</p>
176-181	<p>15. <u>דו"ח הממונה על הפעלת חוק חופש המידע במשהב"ט.</u> (תקנה 7 תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999) ראה באתר www.mod.gov.il (שירות לאזרח/פניות הציבור/דוחות היחידה/דו"ח יישום חוק חופש המידע)</p>

פירוט מבנה המשרד
תיאור תחומי
האחריות של
האגפים והיחידות

תקנה 6(1) תקנות חופש המידע,
התשנ"ט 1999

תקנה 6(2) תקנות חופש המידע,
התשנ"ט 1999

שטחים 1000

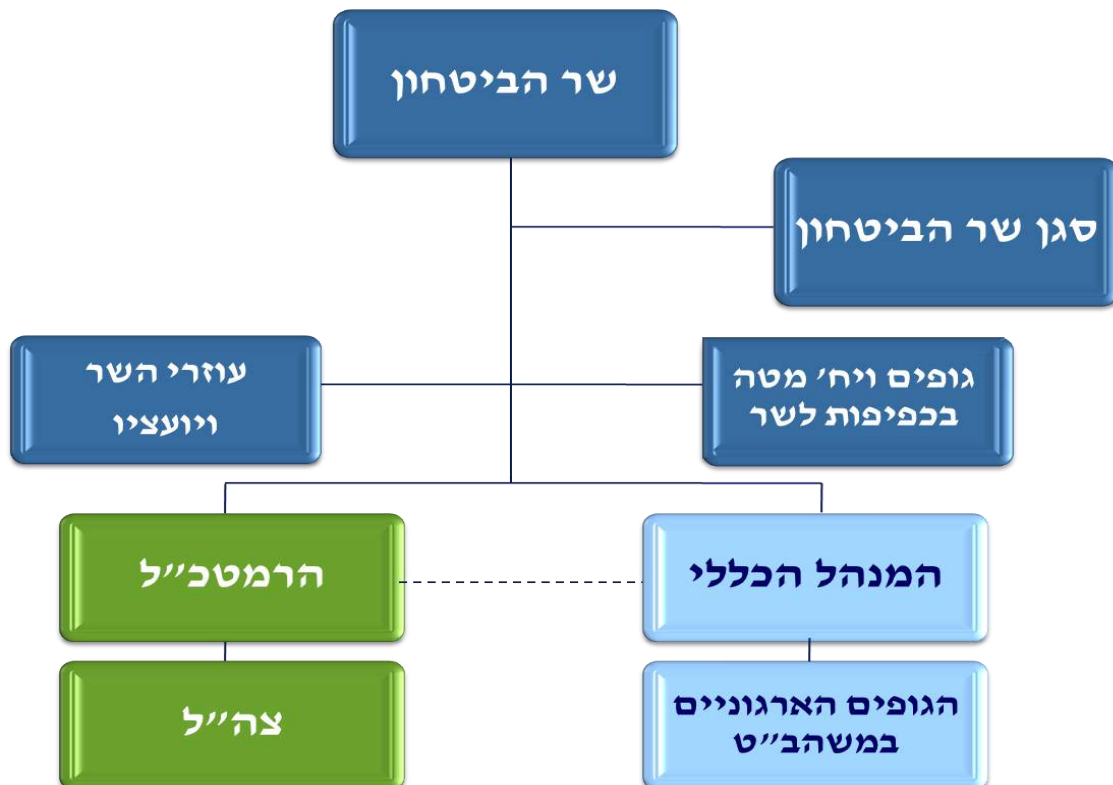
מערכת הביטחון

מערכת הביטחון במדינת ישראל (מעהב"ט) כוללת 3 יסודות ארגוניים:

- **דרג מדיני - שר הביטחון**
שר הביטחון עומד בראש מערכת הביטחון. לידו פועלים עוזרים, יועצים במשרות אמן, ויחידות מטה, המסייעים לו להנהיג ולהפעיל את המערכת.
- **מערכת צבאית - צבא הגנה לישראל**
בראש המערכת הצבאית עומד המטה הכללי של צה"ל (המטכ"ל) ובראשו הרמטכ"ל, שהוא דרג הפיקוד העליון בצבא; הרמטכ"ל נתון למרות הממשלה וכפוף לשר הביטחון.
- **מערכת אזרחית**
משרד הביטחון (משהב"ט), התאגידים ויחידות הסמך (התאגידים הם חברות ממשלתיות ששר הביטחון ממונה עליהן, כגון: התעשייה האווירית).
בראש מערכת הביטחון האזרחית עומד מנכ"ל משרד הביטחון.
המנהל הכללי (מנכ"ל משהב"ט) כפוף לשר הביטחון.
קיימת חלוקת עבודה ברורה בין המערכת הצבאית לבין המערכת האזרחית. שיתוף הפעולה בין המערכות בכל הרמות הארגוניות הדוק וממוסד (מוסדר בתהליכי עבודה, מיחשוב, נהלים וסמכויות, ועדות וצוותים משותפים וכן פגישות עבודה שוטפות).

מבנה ארגוני של מערכת הביטחון

(תרשים סכמתי)

ייעוד משהב"ט

לממש את יעדי הביטחון הלאומי שבאחריותו, לאפשר את בניין צה"ל ופעולתו ולהשלימם במישורי חברה, טכנולוגיה, תעשייה ויחסי חוץ ביטחוניים.

תפקידי משהב"ט

לרכז את פעולות הממשלה בנושאי הביטחון הלאומי שבאחריותו, ולהנחות את הגופים הכפופים/שותפים לביצועם.

לגבש מדיניות משהב"ט בנושאים ביטחוניים – אסטרטגיים ולקיים מערכת קשרי חוץ עם מערכות ביטחון זרות.

לגבש את תקציב הביטחון ולממשו באופן מיטבי.

לספק לצה"ל את המשאבים והאמצעים הנדרשים לבנין כוחו ולפעולתו.

לשמר ולטפח את החוסן החברתי העוטף את השירות בצה"ל מטרם גיוס ועד בכלל.

לפתח את התשתית המדעית, הטכנולוגית, התעשייתית והלוגיסטית בתחומי הביטחון הלאומי שבאחריותו.

לפתח אמל"ח ולטפח תשתית תעשייה ביטחונית לאומית יציבה.

להגן על העובדים, הסודות והנכסים של מערכת הביטחון.

מהות פעילות משהב"ט בהתייחס לתפקידים

משהב"ט מופקד על קשרי חוץ ביטחוניים, קידום וסיוע לייצוא הביטחוני ועל נושאי ביטחון ואבטחה במעהב"ט; משהב"ט מנהל את תקציב הביטחון ומבצע בקרה יעילה ושוטפת על אופן מיצוי התקציבים השונים; בנוסף, משהב"ט מספק לצה"ל אמצעים ומשאבים הדרושים לו, כגון: רכש, מחקר ופיתוח, בינוי, נכסים ומקרקעין, מכירות, תובלה, שינוע ימי ואווירי, ונושאים רבים נוספים הדרושים לצה"ל. כמו כן, משהב"ט מטפל במגוון תחומים ערכיים וחברתיים, כגון: שיקום נכים, טיפול בבני המשפחות השכולות ובהנצחת חללי צה"ל, חיזוק המורשת והלכידות החברתית, פעילות בקרב נוער טרם גיוסו: חיזוק תודעת השירות הצבאי והלאומי בישראל תוך הרחבת פוטנציאל הגיוס לצה"ל, טיפול בחיילים משוחררים ועוד. משהב"ט מנהל פרויקטים מרכזיים של אמצעי לחימה ושל תשתיות בתחומי המדע, הטכנולוגיה, התעשייה והלוגיסטיקה, תוך פיתוח מוקדי ידע וטיפוח התעשיות הביטחוניות, ופועל להגנה ולאבטחה של: המידע, העובדים והנכסים של מעהב"ט בטכנולוגיות אבטחה שונות.

יעדי משהב"ט

בהתאם לתפקידי המשרד, נקבעים, יעדים ברמה המשרדית וברמה האגפית. היעדים נקבעים בדרך כלל לתקופה של שנת עבודה. במהלך השנה נוספים יעדים המתחייבים מאילוצים שונים ומסתיים כמובן הטיפול ביעדים אחרים.

תוכניות העבודה המבוססות על היעדים, כוללות הגדרת משימות ופעולות, והן מבוקרות ע"י מדדי ביצוע ובקרה שהוגדרו מראש.

תוכניות העבודה של אגפי המשרד מאושרות על ידי המנהל הכללי של המשרד, לאחר בדיקתן ואישורן ע"י המישנה למנכ"ל.

יעדי משרד הביטחון לשנת 2015

הבטחת רציפות תפקודית של משהב"ט בחירום

• שיפור יכולת המשרד לתמוך בצה"ל ובעורף האזרחי בחירום

הסדרת מבנה תקציב הביטחון

• יצירת שיפור מתמשך ביכולת מעהב"ט, באמצעות הסדרת מבנה תקציב הביטחון ומיקודו ביעדי הליבה של המשרד.

שיפור ממשקי העבודה משרד הביטחון - צה"ל

• ביצוע תהליך תכנוני ותפעולי משולב, בראייה שנתית ורב-שנתית.

סייבר

• קידום יכולת הגנה על המשרד והגופים שבאחריותו.

הכוונת התעשיות הביטחוניות

• הסדרת פעילות התעשיות תוך הכוונתן למימוש צרכי מעהב"ט. חתירה מתמדת להגדלת היצוא הביטחוני, פיקוח על היצוא ושיפורו.

תרומה לחוסן חברתי

• טיפול רגיש ואיכותי בנכים, בהנצחת החללים ובבני המשפחות השכולות. הרחבת פוטנציאל הגיוס לצה"ל והטיפול בחיילים משוחררים.

יעדים פנימיים:

העצמת המשאב האנושי

• טיפוח ופיתוח כוח האדם במשרד וקיומו.

הקמת גוף ייעודי לתכנון משולב (גית"ם)

• שיפור שיתוף הפעולה בין אגפי המשרד.

אפיוני משרד הביטחון

מגוון נושאים ופעילויות

משרד הביטחון עוסק במגוון של נושאים ופעילויות. בצד פעילות רבה ומגוונת בתחומי ההרכשה עבור צה"ל, המשרד עוסק גם בתחומים שונים ומגוונים.

- משהב"ט הוא משרד ממשלתי מורכב, עם מגוון רחב של פעילויות, גדול בהיקפו ובעוצמתו, בעל השפעה רבה על המשק ועל התעשיות הביטחוניות.
- כחלק מייעודו, המשרד מסייע ותומך בצה"ל ע"י הפעלת מערכות אזרחיות באופייין, שאין הכרח שהצבא יקים ויפעיל אותן בעצמו.
- ליבת העשייה של משהב"ט היא בעיקרה: כלכלית, מסחרית והנדסית. לצידה - מיגוון תחומים נוספים (שיקום, חיימ"ש, מורשת ועוד).

היקף פעילות

המשרד מבצע בשנה כ - 45 אלף התקשרויות עם ספקים, קבלנים ונותני שירותים.

אגף הכספים משלם כ- 900 אלף חשבוניות, באמצעות 190 אלף הוראות תשלום לחשבונות הבנק.

"הלקוח העיקרי" - צה"ל

עיקר הפעילות של משהב"ט היא מול צה"ל - ה"לקוח" העיקרי של המשרד.

לצה"ל יש דרישות מוגדרות, המחייבות את המשרד להיענות לאתגרים המוצבים בפניו ולהיות עם יכולת מקצועית גבוהה, יכולת תגובה מהירה ועמידה בל"ז נדרש.

כדי להיענות לצרכים של צה"ל, מתקיים שיתוף פעולה באופן קבוע ושוטף בין המערכת הצבאית לבין המערכת האזרחית, בכל הרמות הארגוניות.

משולבות משהב"ט עם צה"ל

במשהב"ט עובדים אזרחים, ולצידם, בחלק מהיחידות - גם אנשי צבא.

השילוב בעבודה בין האזרחים ואנשי הצבא מתקיים, בעיקר, בגופים מעורבים כמו: מפא"ת, אגף ההנדסה והבינוי, את"ק, מבקר מעהב"ט ומינהלות הפרויקטים המרכזיים.

השילוב בא גם לידי ביטוי ב"מטות תוכניות", שהן מסגרות ניהול משותפות למשהב"ט ולצה"ל לפרויקטים מורכבים.

בנוסף, יש משולבות המתבטאת בעשייה המשותפת היומיומית בתהליכים מרכזיים, בתחומי הרכש, הפיתוח, הבינוי, אספקת השירותים ועוד.

למעשה, כמעט כל האגפים במשרד משולבים בעבודה עם צה"ל בתהליכי העבודה הקיימים. יש חלוקת סמכויות לפיה: הדרישה המבצעית, הדרישה הטכנית והקצאת התקציב למשימה הן של צה"ל, בעוד שמהב"ט עוסק בהיבטי הרכש וניהול ההזמנה/החזרה, בהיבטים הכלכליים - מסחריים, בניהול המימון ובתשלומים וכן בתשתיות: המדינית, התעשייתית והלוגיסטית.

ניהול תקציב הביטחון

תקציב הביטחון מנוהל ע"י משהב"ט.
נכללים בו הנושאים הצבאיים והנושאים האזרחיים של מעהב"ט.
ר' אגף התקציבים (את"ק) הוא גם היועץ הכספי לרמטכ"ל.
את"ק הוא גוף משותף למשהב"ט ולצה"ל.
תקציב הביטחון ב - 2014 היה 53.4 מיליארד ש"ח (לא כולל נתח תקציב הסיוע האמריקאי של למעלה מ - 2 מיליארד דולר).

הסתגלות מהירה למצבים ואתגרים

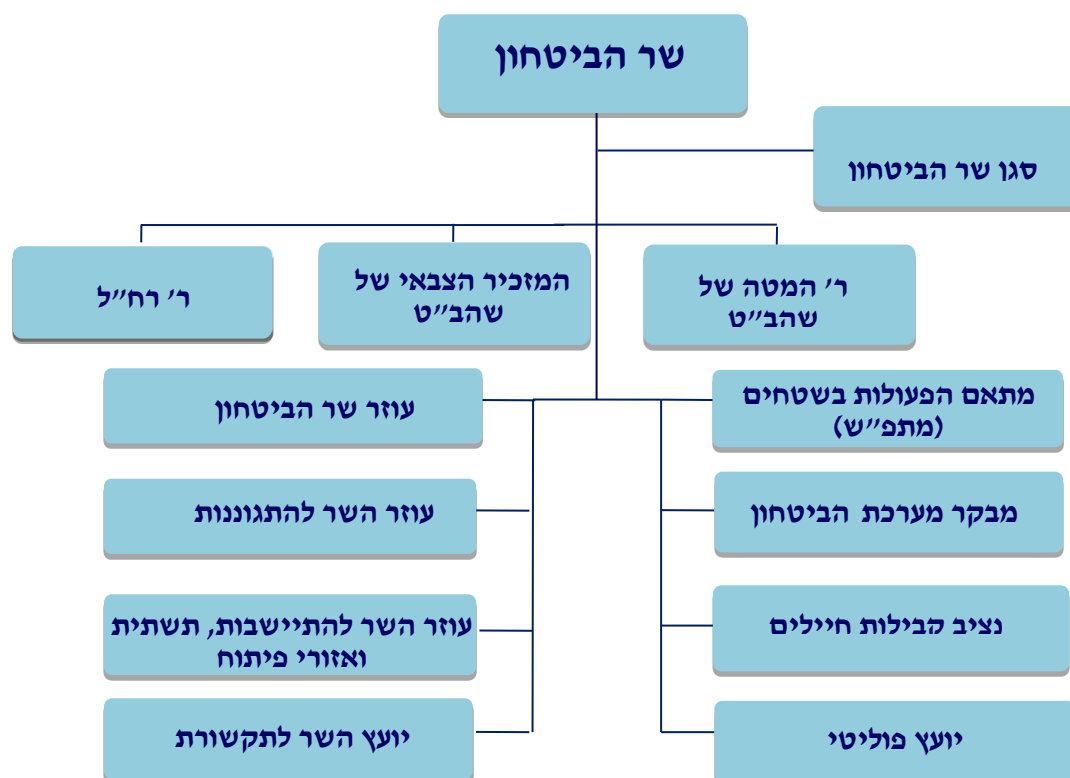
משהב"ט מסוגל להיערך ביעילות ובמהירות לביצוע פרויקטים לאומיים וחשובים, תוך כדי הוכחת גמישות ניהולית ותפקודית וביצוע המשימה בהצלחה. להלן מספר דוגמאות:

- סיוע לעורף ולרשויות המקומיות ב"צוק איתן", ב"עופרת יצוקה" וב"עמוד ענן" ב - 5 מאמצים עיקריים: פקע"ר, רח"ל, יח' להתיישבות ואגפי המשרד (אמו"ן, אגף ההנדסה והבינוי, מנה"ר והאגף הביטחוני - חברתי).
- פרויקט הקמת גדר הביטחון במרחב התפר וגדר למניעת הסתננויות בגבול עם מצרים "שעון חול".
- סיוע ליישובים מנותקים ולמשרדי הממשלה בסופת השלג - ינואר 2014.
- פרויקט המעברים (אל שטחי הרשות הפלשתינאית).
- סיוע לוגיסטי לצה"ל במסגרת "מבצע צוק איתן": ציוד לוגיסטי, מזון וציוד לגילוי וטיפול במנהרות.
- גיוס נוער חרדי לצה"ל: שבוע גיבוש, שיעורי נשק וקרוב מגע.

משהב"ט הוא ארגון יעיל, מקצועי ומודרני

- משרד הביטחון הוא ארגון יעיל ומקצועי, הפועל בהתמדה להתאים עצמו לסביבה הארגונית ולטכנולוגיה, בהיבטים של: תכנון, בקרה, שינויים ארגוניים, עבודת מטה, מיחשוב מבוסס ERP, שיטות עבודה ותהליכים יעילים.
- יש למשרד תפקידים מוגדרים, מהן נגזרים היעדים.
- אגפי המשרד פועלים לפי תכנית עבודה שנתית מסודרת, הכוללת משימות מתוקצבות עם יעדים מוגדרים במונחים כמותיים ואיכותיים, תוך בקרה על עמידה ביעדי התכנית.

גופים בכפיפות ארגונית לשר, עוזרי השר ויועציו

עוזרי השר ויועציו

ר' המטה של שר הביטחון

מרכז הפעילות האזרחית בלשכת השר, ומתאם את עוזרי השר ויועציו הפועלים במסגרת מטה השר. מלווה את השר בפעילותו בתחומים האזרחיים. מטפל ויועץ לשר בנושאים אזרחיים שונים. מכין סקירות וניירות מטה.

המזכיר הצבאי של שר הביטחון

מרכז הטיפול במסגרת לשכת השר בתיאום הנושאים הנוגעים לצה"ל ולגופי קהיליית המודיעין. מקיים קשרי עבודה שוטפים עם המזכיר הצבאי של ראש הממשלה.

עוזר שר הביטחון

מופקד על נושאים של פעילות אזרחית הנוגעת לשר הביטחון: הקשרים שבין לשכת השר לבין הכנסת וועדותיה, ועדות שרים ומשרדי ממשלה אחרים. הכנת תשובות לשאלות של חברי הכנסת. תכתובות שבין הציבור לבין שר הביטחון.

טיפול בבקשות חנינה של נשפטי בתי דין צבאיים, טיפול באישור לביקורים של אישים, שרים וח"כים בצה"ל, טיפול בנושאים נוספים בעלי היבט ציבורי.

ר' רשות חירום לאומית (רח"ל)

מופקד על ענייני רשות החירום הלאומית, המשמשת גוף מטה מתאם ליד שר הביטחון, ומסייעת בידו לממש את אחריותו לטיפול בעורף האזרחי בכלל מצבי החירום והכוננות, ובריכוז ותיעודף בקשות משרדי ממשלה והרשויות הייעודיות לקבלת הסיוע המבוקש ממשלהב"ט.

עוזר השר להתיישבות תשתית ואזורי פיתוח

מגבש המלצות לשר באשר למדיניות בתחום ההתיישבות. מרכז עבודת מטה מטעם השר בנושאי ההתיישבות, מכין ניירות עמדה לעיון השר ואישורו, מקיים התייעצויות עם גורמים שונים, מקיים מעקב ובקרה על ביצוע מדיניות השר בנושאי ההתיישבות באיו"ש, ומתאם בין גופים בכלל הנוגע לנושאי ההתיישבות (ר' היחידה להתיישבות כפוף למנכ"ל, ופועל אופרטיבית בתחומי ההתיישבות והתשתית הלאומית).

יועץ התקשורת של שר הביטחון

מופקד על ענייני התקשורת וההסברה הנוגעים לשר הביטחון וללשכתו. מתאם מטעם השר סוגיות תקשורת והסברה בגופי מעלהב"ט.

גופים ויחידות מטה הכפופים לשר הביטחון

תיאום הפעולות בשטחים (מתפ"ש)

מתאם הפעולות בשטחים מופקד על מדיניות הממשלה בנושאים האזרחיים הנוגעים ואחראי לביצועה.

מבקר מערכת הביטחון

פועל כגוף ביקורת, פיקוח וייעוץ, שבאמצעותו מקבלים שר הביטחון, הרמטכ"ל ומנכ"ל משהב"ט תמונות מצב והמלצות בקשר לכשירות, לכוננות, לסבירות ולחוקיות של פעילות מעלהב"ט (צה"ל ומעלהב"ט האזרחית).

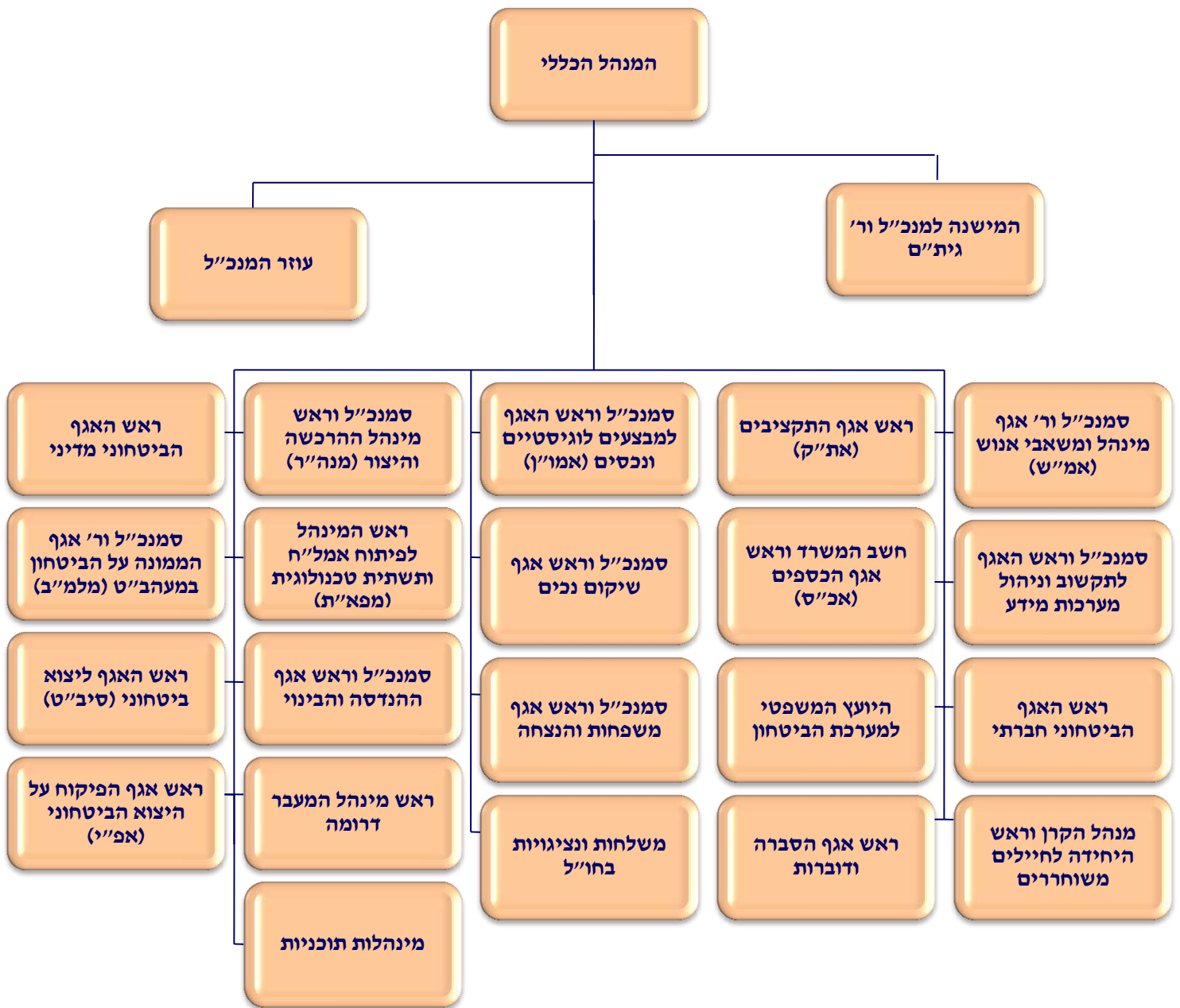
הביקורת נערכת בתחומים: כלכליים, משקיים, ארגוניים ומבצעיים: בצה"ל, במשהב"ט ובגופי מעלהב"ט האזרחית, וכן בגופים שהמשרד משתתף בהנהלתם או תומך בהם בהקצבות כספיות. בנוסף קיים גוף ביקורת פנימית בצה"ל - מבקר הצבא בכפופות לרמטכ"ל.

נציב קבילות חיילים (נקח"ל)

נציב קבילות חיילים משמש כתובת מרכזית לקבילות חיילי צה"ל. הנציב מתמנה ע"י שר הביטחון, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת והוא פועל על - פי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו - 1955. הנציב מופקד על פעילות יחידת נקח"ל שהיא יחידה צבאית הפועלת במסגרת משהב"ט.

מבנה ארגוני כללי של משרד הביטחון

(בעלי התפקידים העיקריים שבכפיפות למנכ"ל)

הערות:

- בראש אכ"ס עומד חשב משהב"ט שהתמנה לתפקידו ע"י החשב הכללי במשרד האוצר.
- חלק מהמינהלות כפופות למנכ"ל, וחלק פועלות במפא"ת.
- בנוסף למפורט בתרשים, פועלת יחידת הסמך רמי"ם (רשות מעברים יבשתיים משהב"ט), בכפיפות למנכ"ל.

הנהלת משהב"ט

המנהל הכללי

המנהל הכללי של משהב"ט ממונה על: אגפי המשרד ויחידותיו; משלחות ונציגויות המשרד בחו"ל; יחידות הסמך של משהב"ט.

המנכ"ל מתאם ומכוון את הפעילות של מעהב"ט האזרחית על כל שלוחותיה. בלשכת המנהל הכללי פועלים עוזר המנכ"ל, ושני עוזרי מנכ"ל לניהול, המסייעים לו בניהול עבודת המטה, בתיאום הפעילות ובבקרת הביצוע.

המישנה למנכ"ל ור' גית"ם

המישנה למנכ"ל התמנה לתפקידו בחודש יולי 2014. תחת המישנה פועל גית"ם - גוף ייעודי לתכנון משולב, המשמש גוף המטה המרכזי של משהב"ט.

המישנה למנכ"ל ור' גית"ם והסמנכ"לים מהווים פורום קבוע של הנהלת המשרד, בראשות המנכ"ל.

אגפי המשרד ויחידותיו

סקירה תמציתית על אגפי המשרד ויחידותיו

גופי ההרכשה והפרויקטים

מינהל ההרכשה והייצור (מנה"ר)

מנה"ר הוא גוף הרכש המרכזי של משהב"ט לרכישת מוצרים, שירותים, פריטים, מכלולים, מערכות נשק ושירותי אחזקה למערכות, לרבות סוגי ציוד שונים ואמצעי לחימה עבור צה"ל ומשהב"ט.

מנה"ר מבצע הרכשה לפי הצרכים המבצעיים והלוגיסטיים של צה"ל: באיכות, במחיר ובלוחות זמנים מיטביים. כמו כן, פועל גם לפיתוח התשתית התעשייתית הביטחונית בארץ, במגמה להעמיק ולהרחיב יצור מקומי ולצמצם יבוא ביטחוני.

לצורך ההרכשה בחו"ל, מנה"ר מכוון ומתאם את משלחות הרכש של המשרד בניו - יורק, ובפריס. המסגרות הארגוניות במנה"ר, המופקדות על ההרכשה הן בתחומים: מודיעין ותקשוב, אוויר וים, יבשה, תחזוקה, שירותים.

מנה"ר מטפל גם באישור ספקים ויצרנים, בדיקות של כושרם הטכנולוגי, רמת איכותם ועוד.

מנה"ר מוסמך ISO 9002, והתנסה בתהליכי שיפור באמצעות מודל האיכות האירופאי (EFQM).

הפעולות הנעשות במסגרת תהליך ההרכשה הן: ניהול מאגר ספקים, איתור מקורות רכש, קביעת שיטת הרכש, קיום הליך תחרותי, סיכום המחיר, סיכום תנאי ההזמנה, הוצאת ההזמנה, מעקב אספקות, אישור חשבוניות.

אגף תקשוב וניהול מערכות מידע (אגף המחשוב) מבצע בתהליך זה את קליטת הדרישות מצה"ל, הפיכתן לפקודות רכש, פיקוח ובקרה באמצעות המחשב. אגף הכספים (אכ"ס) מבצע במסגרת תהליך הרכש: פיקוח תקציבי וביצוע התשלומים לספקים.

בתהליך כולו יש מספר מנגנוני בקרה. העיקריים שבהם: מבדק פנימי, בדיקה כלכלית, בדיקה הנדסית.

כל אחד מסגני ראש מנה"ר ממונה על מספר חטיבות ומערכות, בחלוקה לפי גופים דורשים ולפי טכנולוגיות מתמחות, שתפקידן לרכוש ציוד ייחודי עבור כלל הגופים הדורשים בתחום התמחותן.

מנה"ר מפעיל גם "מטות תוכניות", שהם צוותים משימתיים קבועים לניהול פרויקטים, בשיתוף עם גופי צה"ל וגופי משרד נוספים.

בראש מנה"ר עומד סמנכ"ל ור' מנה"ר.

מינהל המחקר והפיתוח (מפא"ת)

מינהל מחקר, פיתוח אמצעי לחימה ותשתית טכנולוגית (מינהל מפא"ת) הוא גוף משותף למשהב"ט ולצה"ל, המופקד במעהב"ט על מחקר ופיתוח של אמל"ח ועל תשתית טכנולוגית. מטרת העל של מפא"ת היא להבטיח למדינת ישראל את היכולת לפתח את אמצעי לחימה הדרושים לבנין צה"ל ועוצמתו.

מטרות מפא"ת:

- לפתח, לרכוש ולקיים את הטכנולוגיות, הידע, כוח האדם המקצועי, מתקני הניסוי, התשתיות ומוסדות המו"פ הנחוצים לפיתוח האמל"ח הדרוש לצה"ל.
- להנביט ולהדגים באמצעות קדמי פיתוח, רעיונות טכנולוגיים לפיתוח אמל"ח חדשני.
- לרכוש בצורה מיטבית את המו"פ עבור צה"ל (מתקציב הזרעות).
- לנהל את תוכניות הפיתוח והייצור של מערכות הנשק העיקריות שבהן מרכיב הפיתוח גדול, באמצעות מינהלות תוכנית ומטות תוכנית.
- לפעול כגוף המטה לנושאי המחקר, הפיתוח והתשתית הטכנולוגית במעבה"ט (במשהב"ט ובמטכ"ל).
- לקיים ולטפח שיתוף פעולה בתחום המו"פ עם מדינות ידידות בעולם.

המשימות העיקריות של מפא"ת לאור המטרות הנ"ל:

- הכנת תכניות עבודה רב שנתיות ושנתיות למחקר טכנולוגי ומדעי, בדיקות היתכנות, קדמי פיתוח, מוקדי ידע ומתקני תשתית הדרושים לפיתוח האמל"ח לצה"ל.
  - התווית מדיניות המחקר, הפיתוח והתשתית הטכנולוגית במעבה"ט.
  - ייזום ובחינת תפיסות חדשניות לאמל"ח עתידי לצה"ל, שיש לו יתרון יחסי משמעותי בשדה הקרב.
  - רכישת המו"פ המבוצע עבור צה"ל.
  - הכשרת מנהיגות מדעית וטכנולוגית לצה"ל ולמשהב"ט בתחום המו"פ הביטחוני.
  - טיפוח קשרים ושיתוף פעולה בתחום המו"פ הביטחוני עם מוקדי ידע בארץ ובחו"ל.
- מפא"ת פועל כמסגרת ארגונית משותפת לצה"ל ולמשהב"ט בתחום המו"פ הביטחוני.
- גופי הביצוע המרכזיים הם: פיתוח אמל"ח, מחקר ותשתית טכנולוגית, קשרי חוץ וכן מינהלות תוכניות שהן מסגרות ארגוניות לניהול פרויקטים מרכזיים. במפא"ת יש גופי מטה וסיוע בתחומי התכנון והתפעול, המחשוב, משאבי אנוש, ההתקשרויות, הביקורת, הביטחון והמינהלה.
- כדוגמה למינהלות במפא"ת נציג את מינהלת "חומה" – טיל החץ ומערכותיו. למינהלת אחריות כוללת לפרויקט (פיתוח, הצטיידות, לוגיסטיקה, שפורים וכד'). המינהלת מופקדת על כלל פעילות מעבה"ט הקשורה בנושא. היעוד הוא: גילוי, יירוט והשמדה של טילי קרקע – קרקע בליסטיים המכוונים לישראל. המערכת כוללת את הטיל והמשגר, המכ"מ ומרכז ניהול היירוט. המערכת מבצעת.

אגף מבצעים לוגיסטיים ונכסים (אמ"ן)

אגף מבצעים לוגיסטיים ונכסים (אמ"ן), מהווה את גוף התיאום, התכנון והניהול לפעילות המבצעית, התפעולית והלוגיסטית של משהב"ט (בשגרה ובחירום) ומשמש מערכת לתכנון, אחזקה וניהול לנכסים, לתשתיות, ולהגנת הסביבה. כמו כן, תפקידו לתאם, לתכנן ולנהל פרויקטים ואירועים לאומיים של המשרד והמדינה.

האגף מופקד על הטיפול בנושאים הבאים: ניהול מבצעים לוגיסטיים משרדיים ולאומיים, לוגיסטיקה ואחזקה; שינוע, מכס ותובלות בארץ ובחו"ל; תכנון וניהול נכסים, הגנת הסביבה ותשתיות; היערכות לשע"ח במשהב"ט; הפעלה ושליטה (מבצעים); בטיחות וגהות, ניהול תקציבי תפעול; הוצאה לאור; מוזיאונים; פינוי מוקשים בישראל, רשומות ומגנזה.

המסגרות הארגוניות העיקריות של האגף ותפקידיהן העיקריים:

• לוגיסטיקה ואחזקה

תכנון מערך האכלוס והדיור במשרד, ניהול ואחזקת הדירות, המבנים והמתקנים של משהב"ט בכל רחבי הארץ.

מתן שירותי אירוח, הלנה והסעדה, עבור עובדי המשרד ועבור משלחות ולאירועים ומבצעים לוגיסטיים.

הצטיידות, ניפוק, וניהול המלאי של כלל אגפי המשרד: ציוד, מיכון משרדי, מכשירי חשמל, חומרי גלם ופריטים הדרושים לביצוע אחזקה שוטפת. מתן שירותי גרפיקה ממוחשבת וצילום עבור אגפי המשרד ויחידותיו.

ניהול משק הרכב של המשרד וטיפול בהסעת משלחות רשמיות מהארץ ומחו"ל.

▪ שינוע מכס ותובלות

הרכשת כל שירותי התובלה האווירית והימית לחו"ל וכל שירותי התובלה הפנים ארצית עבור מעהב"ט, ברגיעה ובשעת חירום, לרבות משלוחי יבוא ויצוא מיוחדים או בעלי רגישות ביטחונית מיוחדת.

ניהול תחום המכס של מטעני יבוא ויצוא של מעהב"ט ומשרדי ממשלה אחרים. הנחיית מערכת המכס בנושא מיסי יבוא וקביעת ציוד לחימה, בהתאם למדיניות המשרד בכל הקשור למטעני משהב"ט ומשרדי הממשלה.

מתן רישיונות לייבוא אמל"ח (חמרי נפץ וכלי ירייה) עפ"י "צו ייבוא חופשי התשע"א – 2011".

▪ תכנון, נכסים, הגנת הסביבה ותשתיות

קביעת מדיניות, הכוונה וניהול המקרקעין של מעהב"ט. אחריות לפעולות התכנון, רכישה, הקצאה, מכירה, הפקעה ושיווק של מקרקעין ונכסים עבור מעהב"ט בישראל וביו"ש. ייזום ויישום מדיניות משהב"ט באשר לפינוי מחנות צה"ל ותכנון המחנות מחדש, ריכוז עמ"ט מול הגופים העוסקים בכך.

טיפול וניהול מערך ההסדרים המוניציפאליים בהם מחויבת מעהב"ט מול הרשויות השונות (ארנונה, אגרות והיטלים) ומתן מענה לשירותי צריכה ותשתית (מים, חשמל, ביוב) למחנות צה"ל ומתקני משהב"ט.

אחריות לתחום הגנת הסביבה והתשתיות במעהב"ט, כולל תיאום חיבור מתקני מעהב"ט לתשתיות האזרחיות.

- **שע"ח**
אחריות מטה להיערכות, תפעול וריכוז נושאי שעת חירום במשהב"ט (כולל: חמ"לים אגפיים), לרבות: תכנון, ארגון, תיאום, בקרה ודיווח הקשורים בהיערכות לשע"ח; קיום מגעים עם גורמים ציבוריים ופרטיים; רישום מקרקעין ומתקנים המשמשים את מערך הגיוס של מעהב"ט ברגיעה ובחירום.
- **הפעלה ושליטה**
אחריות על הפריסה המבצעית של משהב"ט, יישום פרויקטים מבצעיים. ניהול ואחזקה של חדר המצב המשרדי, כולל החמ"ל המשרדי.
אחריות לנושאי בטיחות וגהות במשהב"ט.
- **יחידת המוזיאונים**
ניהול, תפעול ואחזקה של מוזיאוני משהב"ט לרבות:
  - (1) הנחלת מורשת הקרב של כוחות המגן של צה"ל לנו ולדורות הבאים.
  - (2) הצגה והמחשה של מלחמת העם בישראל על קיומו העצמאי בארצו.
  - (3) אצירת המוצגים הקשורים להתפתחות כוח המגן של הישוב בארץ ישראל ובהתפתחות הכוח הצבאי של צה"ל.
- **רשות לפינוי מוקשים (רלפ"ם)**
אחריות לקביעת מדיניות וסדרי עדיפויות בנושא פינוי מוקשים בישראל, תוך ראייה לאומית ובשיתוף פעולה עם צה"ל, משרדי הממשלה האחרים, רשויות מקומיות וגורמים נוספים. אחריות להפעלת ועדה מייעצת לשר הביטחון בנושא.

אגף ההנדסה והבינוי

- אגף ההנדסה והבינוי פועל במשהב"ט החל מ - 1.1.12, במקום אגף הבינוי במשהב"ט ובמקום מרכז בינוי 5600 בצה"ל.
- אגף ההנדסה והבינוי הינו הסמכות ההנדסית וסמכות הרישוי של מערכת הביטחון.
- האגף מופקד על תכנון הנדסי, הקמה, אחזקה ופיתוח של הבינוי עבור צה"ל ומשהב"ט בחירום וברגיעה. זאת תוך ראייה כוללת, מקצועיות, זמינות, איכות ושילוב היבטים כלכליים ובשיטות התקשרות חדשניות ומתקדמות.
- האגף מבצע, באמצעות קבלנים, עבודות בינוי מסוגים שונים: הקמה ושיפוץ מחנות ומתקנים, סלילת דרכים וכבישים, שילוב מערכות תשתית (חשמל, מיזוג אוויר, מים, ביוב); הקמת שדות תעופה; בניית ביצורים, קווי הגנה, גדרות ביטחון ומערכות הגנה ומקלוט במועצות מקומיות וביישובים; בינוי אזרחי מסוגים שונים כגון: בנייני מגורים במחנות, בנייני משרדים ובינוי עבור גופים במעהב"ט האזרחית.
- האגף מאורגן על בסיס של מטה ו - 4 מחוזות בינוי לפי חלוקה גיאוגרפית. כל מחוז בינוי אחראי לעבודות שבתחומו. המחוזות הם: צפון, מרכז, דרום, נגב.

מינהל מעבר צה"ל דרומה

ממשלת ישראל החליטה על מהלך לאומי רחב היקף, במסגרתו תעתיק מערכת הביטחון, מחנות צה"ל ממרכז הארץ דרומה. מהלך זה הוא חלק מפעילויות הממשלה לקידום ופיתוח הנגב. התוכנית להעברת מחנות צה"ל ממרכז הארץ לנגב היא פרויקט מרכזי של משרד הביטחון וצה"ל בתחום הבניה והתשתיות ופרוייקט מורכב בכל הקשור להעתקת כח אדם מקצועי.

המורכבות במימוש התוכנית רבה, ועלויותיה גבוהות מאוד (היקף של מיליארדי ₪), היא מחייבת תיאום מירבי של ההיבטים ההנדסיים, התקציביים והתפעוליים בתוך מערכת הביטחון ומול רשויות וגופים אזרחיים רבים, תוך שמירת המשאב האנושי בצה"ל.

מימוש התוכנית יאפשר צמצום משמעותי של נוכחות צה"ל בערים ובמרכז הארץ, במקביל למעבר לפריפריה, פעילות זו היא בעלת משמעות גדולה כחלק מהמהלך הלאומי לחיזוק הנגב בכל תחומי החיים: תעסוקה, מגורים, חינוך, תחבורה, קהילה ועוד.

במשרד הביטחון הוקם "מינהל מעבר צה"ל דרומה" הפועל כאגף עצמאי ואחראי על מכלול רכיבי התוכנית, לרבות: סמכויות ניהול ובקרה (בהקשר ליעדים, ללוחות זמנים ועלויות), וסמכויות ייצוג מול הגורמים המעורבים שמחוץ למערכת הביטחון. ראש המינהל כפוף למנכ"ל משרד הביטחון.

מינהלות התוכניות

מינהלות התוכניות הן מסגרות ארגוניות לניהול פרויקטים מרכזיים, הפועלות במתכונת של גופים עצמאיים, כגון: מינהלת תוכנית "המרכבה", או גופים משולבים בתוך מפא"ת כגון: מינהלת תכנית "חומה" (טיל ה"חץ" ומערכותיו).

למימוש ייעודה מפעילה כל אחת מהמינהלות, עובדים בתחומים: מבצעי – הנדסי, כלכלי וניהולי, ומרוכזות בה סמכויות המאפשרות ניהול הפרוייקט ביעילות.

המינהלת מופקדת על כל שלבי הפרוייקט: הפיתוח, היצור, השילוב וההצטיידות.

"מינהלת תוכנית", מוקמת כאשר הפרוייקט מאופיין בהיקף כספי גדול, מורכבות רבה, צורך בתשתיות והפריסה היא על פני זמן רב יחסית.

במינהלות התוכניות עובדים אזרחים (עובדי משהב"ט) במשולב עם קציני צה"ל.

מטות תוכניות הן מסגרות לניהול משותף של פרויקטים. (זו למעשה, ועדת ניהול של אנשי משהב"ט וצה"ל לניהול ובקרת פרויקט).

נציג בהמשך מינהלות תוכנית בתחומי התשתיות וההקמה: המינהלות האחרות במשרד הם בתחומי אמצעי הלחימה (לדוגמה: "חומה").

הקמת הגדר הביטחונית במרחב התפר

תוכנית הקמת גדר הביטחון במרחב התפר, המתבצעת מאז קיץ 2002, נועדה להקטין את יכולת החדירה של מפגעים משטחי יהודה ושומרון. מפגעים אלה נכללים בתוך קבוצה גדולה של שוהים בלתי חוקיים (שב"חים), העוברים משטחי יהודה ושומרון באופן בלתי חוקי לישראל, לצורכי פרנסתם. הקמת גדר הביטחון כולה, נועדה למנוע ולסכל יציאתם של פעילי טרור ואמצעי לחימה לעורפה של מדינת ישראל, למנוע ולסכל מעבר בלתי מבוקר של הולכי רגל ומטענים, לצמצם את הברחות אמצעי הלחימה משטח ישראל לשטחי הרשות הפלסטינית, למנוע ירי לעבר יישובים ישראלים ומתקני תשתיות חיוניים ולאכוף את שלטון החוק.

הפרוייקט כולל 780 ק"מ של גדר מתוכם 40 ק"מ של קירות מגן.

ראש המינהלת כפוף למנכ"ל משהב"ט ולסגן הרמטכ"ל.

"שעון חול"

במטרה למנוע הסתננויות והברחות אל תוך מדינת ישראל, ממשלת ישראל הטילה על מערכת הביטחון להקים גבול בין ישראל למצרים (פרויקט "שעון חול"). הפרויקט החל ביולי 2010 והוא כולל מכשול פיזי ומענה טכנולוגי.

כחלק מרצון למנוע פגיעה בסביבה, מבוצע תיאום של הפרויקט, מול רשות הטבע והגנים (לצורך שמירה על הסביבה) ומול רשות העתיקות (לצורך שמירה על נכסים היסטוריים).

רשות מעברים יבשתיים (רמי"ם)

הקמתם והפעלתם של מעברים יבשתיים משטחי הרשות הפלסטינית למדינת ישראל ולהיפך, מאפשרת מעבר מהיר ונוח של הולכי רגל, טובין ורכב, בשגרה ובחירום. המעברים מיועדים לשמש לרווחת התושבים ולשימור מרקם החיים שלהם. קיומם הוא חלק בלתי נפרד מתפיסת הביטחון והאבטחה באזורים אלה. במשהב"ט הוקמה בשנת 2005 מינהלת המעברים. בשנת 2009 הפכה המינהלת ליח' סמך רמי"ם. יח' הסמך "רמי"ם" מופקדת על ריכוז ומימוש מדיניות שר הביטחון בכל הקשור להפעלת המעברים היבשתיים במרחב התפר ובעוטף עזה.

רשות זו מתכננת, מקימה ומפעילה מעברים יבשתיים תוך קביעת נהלים ותורת הפעלה אחידה, מאפיינת, רוכשת ומפעילה שירותים, תשתיות וטכנולוגיות מתקדמות.

הרשות מאפשרת את פעולת רשויות האכיפה בישראל (רשות המיסים, פיקוח על הצומח והחי, תקשורת, בריאות, משטרת ישראל ועוד) במסגרת מעבריה. בנוסף, הרשות מכשירה כוח אדם ייעודי למקצועות המעברים.

ר' יח' הסמך כפוף למנכ"ל ומתואם ע"י סמנכ"ל ור' אמו"ן.

גופים העוסקים בקשרי חוץ ויצוא ביטחוני

האגף הביטחוני – מדיני (אבט"ם)

האגף הביטחוני – מדיני מהווה גוף מטה מרכזי, המופקד על פעולות תכנון, תיאום והנחייה של הנושאים הביטחוניים-מדיניים של מעהב"ט, לרבות קשרי החוץ והנושאים האסטרטגיים.

ייעוד האגף :

- זיהוי וניתוח סיכונים והזדמנויות בתחום הביטחוני – מדיני בזירות האזוריות והבינלאומיות.
- גיבוש המלצות למדיניות מעהב"ט בסוגיות אסטרטגיות ביטחוניות.
- הכוונה וניהול שוטף של קשרי החוץ של מעהב"ט (בהובלת המנכ"ל).

האגף עוסק בניתוחים אסטרטגיים, גיבוש ניירות עמדה והמלצות למדיניות בסוגיות בעלות הקשר אזורי ובין לאומי ומול התפתחויות בזירות השונות. קשרי החוץ של מעהב"ט מנוהלים באופן שוטף ע"י האגף, כולל: תכנון וגיבוש המדיניות, טיפוח הקשרים הקיימים, פיתוח קשרים חדשים, דיאלוגים אסטרטגיים, טפול באמנות בינלאומיות ובסוגיות בקרת הנשק, טפול בהיבטי מדיניות בנושאי יצוא ביטחוני והפיקוח על היצוא הביטחוני, וריכוז פעילות נציגי מעהב"ט בעולם.

ההיערכות הארגונית של האגף, כוללת את קבוצות העבודה הבאות:

- מדיניות ותכנון אסטרטגי (זירה פלסטינית, זירה צפונית, מדיניות אזורית, תפיסת הביטחון, סוגיות רגישות).
- קשרי חוץ ביטחוניים (דיאלוגים אסטרטגיים, שת"פ, ארגונים בינ"ל, עניינים ערביים, דסקים מול ארה"ב, אירופה, אמל"ט אסיה, אפריקה).
- יצוא ביטחוני ואמנות בין לאומיות (בק"ן, יצוא, אמנות).
- כמו כן יש בעל תפקיד באגף האחראי לביקורי אח"מ וטקס.

ר' האגף כפוף למנכ"ל מעהב"ט. מאופי תפקידו הוא מעורב בדיונים המרכזיים בתחום הביטחוני מדיני אצל שר הביטחון. הוא מקיים מערכת של תיאומים עם חטיבת קשרי חוץ בצה"ל, משרד החוץ, המועצה לביטחון לאומי, המוסד, השב"כ וגורמים ממשלתיים נוספים.

האגף ליצוא ביטחוני (סיב"ט)

אגף סיב"ט הינו הגוף במעהב"ט האחראי והמוביל את הפעילות הלאומית לקידום היצוא הביטחוני של: ציוד, אמצעי לחימה, ידע, שירותים ומוצרים ביטחוניים של התעשיות הביטחוניות.

מטרת העל של היצוא הביטחוני: לקדם את היכולת הטכנולוגית ולשמר את התשתית התעשייתית ואת ההון האנושי של מפעלי התעשייה הביטחונית בישראל, המקנים מענה ויכולות לצרכים המבצעיים של צה"ל.

היעוד העיקרי של סיב"ט:

- להכווין את היצוא הביטחוני של ישראל.
- לסייע בהרחבת היקף היצוא הביטחוני ולהעניק תמיכה וסיוע לתעשיות הביטחוניות וליצואני ציוד וידע בטחוני.

- להיות שותף מרכזי בעבודת המטה הקשורה בתהליכי הרישוי והפיקוח על היצוא הביטחוני (ריכוז עבודת המטה באחריות האגף לפיקוח על היצוא הביטחוני).
- לקדם, לנהל ולהגדיל את מכירת עודפי הציוד של מעהב"ט.

ההיערכות הארגונית של האגף היא על בסיס פונקציונלי וגיאוגרפי:
יחידת סגן בכיר לראש אגף סיב"ט – הכוללת יחידות מישנה ותחומים מקצועיים בנושאים: תקציב ובקרה, פרויקטים לייצוא ביטחוני, תקשורת שיווקית, אבטחת איכות, פיתוח עסקי, דיווחי תעשיות. באגף פועלות 3 חטיבות שיווק (בחלוקה אזורית):

- אירופה וצפון אמריקה
- אסיה, אפריקה והפסיפיק
- אמריקה הלטינית

בכל אחת מהחטיבות פועלות יחידות שיווק גיאוגרפיות המתמחות בקבוצות מדינות.

יחידת סגן ר' סיב"ט ור' היח' לשיווק ומכירת מערכות וציוד צה"ל – היחידה כוללת סגן ר' יח' הארצית לשיווק ומכירת מערכות וציוד צה"ל, יחידות מישנה ותחומים מקצועיים בנושאים: יבשה, אויר וים, אחסון עודפי צה"ל, שינוי ייעוד וציוד כללי (צכ"ל), רכב ומכירה במכרזים.

פעולות סיב"ט לקידום והרחבת היצוא הביטחוני באות לידי ביטוי ב:

- מיסוד קשרים עם גורמי ממשל וצבא זרים ע"י מפגשים אסטרטגיים, ועדות משותפות ומפגשי מומחים – לחשיפת מוצרי התעשייה הביטחונית.
- ארגון סמינרים ומפגשי תעשיות בארץ ובחו"ל.
- יזום וארגון ביקורים בארץ של גורמים ממשרדי הגנה וקציני צבא בכירים זרים.
- בדיקת אפשרויות לפתיחת שווקים חדשים בעולם.
- טיפול בבקשות של ביקורי אורחים זרים של התעשיות ביחידות צה"ל, המפעילות אמצעי לחימה מתוצרתן והוצאת מומחים של מעהב"ט לחו"ל לתמיכה במאמצי התעשיות.
- ניהול עסקות "ממשלה – ממשלה" כשהלקוחות הזרים דורשים זאת. במקרים אלה נחתם חוזה "גב אל גב" בין משהב"ט לתעשייה המסוימת בארץ.
- מתן מכתבי המלצה המאשרים שימוש במוצר מסוים ע"י צה"ל ולשביעות רצונו.
- העברת מידע לתעשיות ופרסומן במדריך היצוא הביטחוני.
- הקמת ביתנים לאומיים ותדמיתיים בתערוכות ביטחוניות בינלאומיות בעולם וארגון ההשתתפות של התעשיות בתערוכות, כחלק מקידום היצוא.
- הפעלת אתר אינטרנט בנושאים שבתחום אחריות סיב"ט.

אגף הפיקוח על היצוא הביטחוני (אפ"י)

אפ"י הינו הגוף המופקד על הפיקוח על היצוא הביטחוני, לרבות: מתן רישיונות (כמתחייב מחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז - 2007) ואכיפת הפיקוח.

האגף פועל לפי המדיניות של הפיקוח על היצוא הביטחוני, מפקח על יצוא של ציוד ביטחוני וידע ביטחוני וכן על יצוא של ציוד דו שימושי.

מדיניות הפיקוח על היצוא הביטחוני מביאה לידי ביטוי את חשיבותו האסטרטגית של היצוא הביטחוני ואת כוונת המדינה לשמור את יכולתה התעשייתית ואת הימצאותה בחזית הטכנולוגיה הצבאית. כמו כן, מדיניות הפיקוח מבטיחה את ביטחונה של ישראל במובן הרחב ומוודאת את קיום התחייבויותיה המדיניות של ישראל במסגרת הסכמים עם גופים בינלאומיים ועם מדינות ידודות.

עקרונות הפעולה של האגף:

1) שיפור השירות ליצואנים - שיפור וייעול השירות הניתן ליצואנים בתחומי הרישוי, ההדרכה והגברת האכיפה.

2) הידוק הפיקוח על היצוא הביטחוני ובכלל זה הקפדה על שמירה על מחויבויות שהמדינה נטלה על עצמה, כגון: יצוא חוזר, העברת טכנולוגיות, בקרה על שימוש ומשתמש סופי ועוד.

3) הוספת פריטים דו שימושיים למעגל הפיקוח.

- אפ"י משמש כתובת בלעדית בכל הנוגע לבקשות לקבלת רישיונות שיווק ביטחוני ורישיונות ליצוא ביטחוני, ולבקשות לרישיונות עיסוק באמצעי הצפנה.
- אגף סיב"ט ממשיך לשאת באחריות לקידום ולעידוד היצוא הביטחוני ומשמש כתובת בלעדית בכל הנוגע לנושא זה.
- אפ"י פועל בשיתוף פעולה עם אגפים במשרד הביטחון, משרד החוץ, משרד הכלכלה והמכס.

מערך המשלחות והנציגויות בחו"ל

במעהב"ט קיימים 4 סוגי מסגרות בחו"ל:

1. משלחות משהב"ט בניו יורק ובפריס (משלחת מערב אירופה השוכנת בפריס אחראית גם לשלוחה בברלין) - פועלות לביצוע רכש עבור צה"ל של מערכות, מוצרים ופיתוח, מטפלות בקידום היצוא הביטחוני ובתחומי שיתוף הפעולה הטכנולוגי התעשייתי והמדיני.

2. נציגויות משהב"ט - תפקידן לייצג את משהב"ט ואת צה"ל בסוגיות ביטחוניות, מדיניות וצבאיות.

בראש נציגות משהב"ט עומד נציג משהב"ט.

3. נספחויות הגנה - נספחויות נפרדות ממשלחות משהב"ט, המייצגות את צה"ל בלבד אל מול הצבא המקומי.

בראשן עומד קצין צה"ל (קיימות בארה"ב, גרמניה וצרפת).

4. נספחויות הגנה משולבות - תפקידן לייצג את משהב"ט ואת צה"ל בסוגיות ביטחוניות, מדיניות וצבאיות.

בראש נספחות הגנה עומד קצין צה"ל.

כפיפות והנחיה

כל אחד מראשי המשלחות כפוף למנהל הכללי. כמו כן, הן מקבלות הנחיות מהסמנכ"לים וראשי האגפים במשרד, בהתאם לתחומי אחריותם.

נציגויות משהב"ט כפופות לאגף הביטחוני - מדיני ופעילותן מתואמת על ידו.

גופי המטה והסיוע

גית"ם – גוף ייעודי לתכנון משולב*

גית"ם מהווה את גוף המטה המרכזי של משרד הביטחון. הגוף אחראי להובלת תהליך התכנון והארגון, הניהול ובקרת תכניות העבודה השנתיות והרב-שנתיות של המשרד, אגפיו ויחידותיו, הובלת משימות ופרויקטים חוצי ארגון, הובלת החשיבה והניתוח הכלכלי, וזאת על מנת לאפשר למשרד לעמוד ביעדיו ובמשימותיו. בתוך כך, אחראי הגוף על תעדוף והקצאת המשאבים, ניהול האיכות וההתייעלות, ריכוז הבקרה חוצת-הארגון וריכוז הטיפול בביקורות מבקר המדינה ומבקר מערכת הביטחון במשרד.

הכלכלן הראשי למעלה"ט**

יחידה בכפופות ישירה למישנה למנכ"ל ור' גית"ם העוסקת בהובלת החשיבה והניתוח הכלכלי במעלה"ט.

היחידה אחראית להיבטים הכלכליים ברכש ולהנחלתם לגורמים המטפלים במשרד, וכן להיבטים הכלכליים הקשורים לאחריות משהב"ט כבעלים ורגולטור של התעשיות הביטחוניות. היחידה אחראית לנושא תימחור ותעריפים, וכן לנושא תמלוגי קניין רוחני ומסחור הידע הנוצר במעלה"ט. היחידה אחראית לביצוע ניתוחים מאקרו-כלכליים, לביצוע ניתוחים כלכליים במסגרת פרויקטים ותהליכים כלכליים במשרד, להנחיל את הידע הכלכלי ולהנחות מקצועית את כלל הכלכלנים במשרד.

אגף מינהל ומשאבי אנוש (אמ"ש)

אמ"ש נושא באחריות להובלה ויישום מדיניות משהב"ט בתחומי המינהל ומשאבי האנוש. האגף מופקד על הנושאים והתחומים הבאים: יחסי עבודה ותנאי שכר של עובדי משהב"ט, יחידות הסמך ועובדי צה"ל; ניהול שוטף של המשאב האנושי במשהב"ט "מקצה לקצה" – בראיית צרכיו, זכויותיו ורווחתו; ריכוז הפעילות בכל הקשור להעסקת יועצים וכ"א חיצוני במשרד ובצה"ל; הדרכה והשתלמויות לעובדי משהב"ט; תנאי שירות של עובדי מעלה"ט בחו"ל; פיתוח ארגוני של המשרד (גיבוש תורת הניהול, מבנים ארגוניים, שיאים ותקני כוח אדם); תכנון וקביעת תהליכי עבודה, הגדרת סמכויות, הכנת הוראות משרד הביטחון (המ"ב) ותיאום הקשר עם צה"ל בנושאי הוראות ופקודות; תכנון מערכות בקרה ניהולית; התכנית ל"ניהול איכותי" במשהב"ט; שכר עידוד לעובדי משהב"ט ונושאי מינהל ציבורי שונים; טיפול בדוחות מבקר המדינה על מעלה"ט; הענקת אותות ועיטורים, סמלים וטקסים; הכרת זכאות לפדויי שבי; ייצוג משהב"ט בפני גורמים שונים בכל הנוגע לתחומי פעילותו של האגף (משרד האוצר, נש"ם, הסתדרות, ארגוני העובדים וכד').

באגף פועלות היחידות הבאות: משאבי אנוש (כ"א), גיוס וקליטה, הדרכה, אזוריים עובדי צה"ל, מינהל וכ"א בחו"ל, תקינה והנדסת ייצור, ניהול וארגון, יועצים, ניהול איכותי, תכנון ופיתוח כ"א, ביקורת המדינה, שירותי מינהל. בראש האגף עומד סמנכ"ל ור' אמ"ש.

*במחצית השנייה של שנת 2014 נעשה שינוי ארגוני במשהב"ט החלה היערכות להקמת גית"ם, ובתוך כך העברת חלק ממטלות אמ"ש לגית"ם: פיתוח ארגוני של המשרד, תכנון וקביעת תהליכי עבודה, הגדרת סמכויות, הכנת המ"ב, ניהול איכותי, שכר עידוד, טיפול בדוחות מבקר המדינה ועוד, לצד מטלות חדשות שלא היו קיימות בעבר. בדוח הנוכחי מוצגת פעילות יחידות אמ"ש וגית"ם במתכונת השייכות הארגונית טרם השינוי. **הכלכלן הראשי הוכפף למישנה למנכ"ל ור' גית"ם.

אגף תקשוב וניהול מערכות מידע

במשהב"ט פועל אגף המופקד על תקשוב וניהול מערכות מידע. תחומי האחריות העיקריים של האגף הם: פיתוח, תפעול ותחזוקה של מערכות ממוחשבות בתחומי הניהול, המידע, השליטה והבקרה, עבור כלל אגפי/יחידות המשרד בארץ ובח"ל. האגף אחראי לקביעת מדיניות, ייזום ותכנון (שנתי ורב שנתי) בנושאים אלו. האגף אחראי לגיבוש שיטות ומתודולוגיה ליצירת פתרונות ניהול ידע, המסייעים למימוש היעדים האסטרטגיים של המשרד וכן להטמעת כלים ממוחשבים, התומכים בתהליכי ניהול הידע הארגוניים. אגף תקשוב וניהול מערכות מידע מופקד על התקנה, אחזקה, הצפנה, והפעלה של מכלול שירותי הקשר והתקשורת, מערכות מולטימדיה, ומערך ציוד קצה בתחום המחשוב, הקשר ומרכזי המחשבים.

האגף אחראי להפעלת מתקני מחשב של המשרד בארץ ובח"ל, וכן אחראי לניהול ותקינות מסדי הנתונים של המשרד.

בנוסף, האגף משמש כארכיון היסטורי של צה"ל ומעהב"ט, וכמגנזה מרכזית של צה"ל, וכן משמש מאגר ידע, מידע ומחקר ייחודי ומרכזי של הפעילות הביטחונית והצבאית של מדינת ישראל. האגף אחראי לקבלה, סידור, גניזה, אחסון ושימור חומר ארכיוני, רישומו ועיבודו לצרכי עיון ומחקר, כולל מתן מענה למעיינים מהציבור, צה"ל ומערכת הביטחון לצרכים אדמיניסטרטיביים, משפטיים, מחקרניים ואחרים. ביטול החיסיון של תיעוד שהוחלט להעמידו לעיון הציבור, בדיקתו ואישור הנגשתו לעיון בהיבטי צנעת הפרט, ביטחון המדינה ויחסי החוץ שלה. האגף אחראי לגיבוש מדיניות המחקר ותיאום הפעילות הנוגעת למחקר ההיסטורי של משהב"ט: עריכת סקרים, הכנת מחקרים והוצאתם לאור, קיום קשרי עבודה מקצועיים עם מוסדות מחקר, עריכת סמינרים, ימי עיון והרצאות בנושאי המחקר וכיוצ"ב.

אגף הכספים (אכ"ס)

בראש אכ"ס עומד חשב המשרד אשר מתמנה ע"י החשב"ל במשרד האוצר. אכ"ס מופקד על תכנון, ניהול וביצוע הפעילויות הכספיות של מעהב"ט בארץ ובח"ל. תחומי האחריות העיקריים הם: פיקוח על ביצוע תקציב הביטחון, מימון, תשלומים, גביית הכנסות, קביעת תנאים כספיים בעסקות, הסדרי אשראי והסדרים עם מוסדות פיננסיים, בדיקה, אישור וחתימה על ההתקשרויות של מעהב"ט ביחד עם העובדים באגפי הרכש השונים, ניהול מערכת הנהלת חשבונות והפקת דוח כספי מאוחד, תשלום משכורות העובדים, תשלום תגמולים לזכאי אגף השיקום, הזמנת נסיעות לחו"ל, הכוונה מקצועית בנושאי כספים ותכנון שיטות חשבונאיות. ההיערכות הארגונית העיקרית של אכ"ס היא במסגרות ארגוניות מודולאריות (חטיבות, מערכות ומחלקות) הפועלות במקביל לדרגי הביצוע של הגופים הרוכשים והמתקשרים במשרד. אכ"ס גם ערוך מול נושאים מרכזיים, כגון: הנהלת חשבונות מרכזית, מימון, גבייה ותשלומים.

אגף התקציבים (את"ק)

הייעוד העיקרי של את"ק הוא: תכנון, ניהול ובקרה של תקציב הביטחון. האגף פועל כגוף משותף למשהב"ט ולצה"ל. ר' את"ק הוא גם היועץ הכספי לראש המטה הכללי (להלן: היועכ"ל) והוא כפוף במקביל למנכ"ל ולרמטכ"ל. האגף משולב בכל תחומי עבודות המטה במעהב"ט ומייצג את מעהב"ט מול הכנסת ומשרדי הממשלה ובמיוחד מול משרד האוצר. במספר תחומים מרכזיים, האגף ממלא פונקציות בלעדיות, כמו: הערכת

מצב תקציבית שנתית ורב שנתית במטבע מקומי ובמטבע סיוע, כבסיס לתוכניות העבודה של למעלה מ- 50 גופים תקציבים במעלה"ט (זרועות צה"ל, פרויקטים מרכזיים וגופים במעלה"ט).
לאת"ק מעורבות גדולה בתהליכי קבלת ההחלטות והביצוע. את"ק מסתייע בעבודתו בכלים ממוחשבים לתכנון ובקרת התקציב. האגף עוסק גם בייעוץ והנחייה בתחום התקציב וכן בפיתוח שיטות לשיפור הניהול התקציבי ושיטות הדרכה בתחום התקציב. באגף מתבצעים בקרה ומעקב שוטפים אחרי ביצועה של תוכנית ההתקשרות במעלה"ט ובצה"ל, בהתאם להוראות חוק יסודות התקציב, להסכמים עם האוצר והכנסת ובהתאם לפקודות הצבא.

היועץ המשפטי למעלה"ט

היועץ המשפטי למעלה"ט אחראי לטיפול בכל הנושאים המשפטיים הנגזרים מפעילות מעלה"ט, יחידות הסמך וגופים אחרים שבאחריות מעלה"ט. היועץ מהווה סמכות מקצועית עליונה לכל היועצים המשפטיים במעלה"ט.

בנוסף לייעוץ משפטי לשר, למנכ"ל, לאגפי המשרד וגופי מעלה"ט, פועל היועץ המשפטי בתחומים הבאים: ייצוג בפני הממשלה ומשרדי ממשלה, ועדות וטריבונלים; ייצוג בוועדות הכנסת וטיפול בחקיקה וחקיקת מישנה; ניסוח חוזים ומסמכי התקשרויות; ייעוץ משפטי לוועדות שונות במשרד, לרבות ועדות מכרזים; טיפול בהליכים משפטיים שמעלה"ט הינה צד להם. יש פעילות שוטפת בנושאים של חקיקה מינהלית, טיפול בבג"צים, דיני עבודה וכ"א, היבטים משפטיים בתחום המדיני, טיפול בתחום תביעות וביטוח ועוד.

גופים ארגוניים הנותנים שירות לציבור

אגף שיקום נכים

אגף שיקום נכים במשהב"ט מופקד על הטיפול בנכים, שהאירוע בגינו הוכרו כנכה, אירע בעת ועקב שירותם בצה"ל, או במסגרות ביטחוניות אחרות, כמוגדר בחוק.

ייעודו של אגף שיקום נכים:

אגף שיקום נכים במשרד הביטחון בהיותו גוף ממלכתי המבטא כבוד, הוקרה ומחויבות לנכי צה"ל, יפעל באמצעות עובדי האגף למתן שירות מקצועי, מהיר ואנושי למען שיקום הנכה ושילובו בחברה ובתעסוקה, תוך חתירה לתפקוד מיטבי, ככל שניתן ולשיפור השירות באורח מתמיד.

להלן התפקידים העיקריים של אגף שיקום נכים:

- בדיקת תביעות והכרה בנכים בהתאם לחוק.
- שיקום נכים וטיפול בהם על-פי חוק, תקנות והוראות.
- מתן שירותים סוציאליים לאוכלוסיית הזכאים:
  - באופן פרטני - באמצעות עובדי השיקום במחוזות.
  - באופן כוללני - באמצעות עבודה קהילתית, או פיתוח נושא לטיפול באוכלוסייה מוגדרת.
- מתן שירותים רפואיים לנכים באמצעות המרפאות במחוזות; הפניית הזכאים לרופאים מומחים ולמרפאות חוץ. הרכשת שירותים רפואיים, ציוד רפואי ושיקומי לנכי צה"ל באמצעות מערכות הבריאות בארץ ובעולם.
- מתן סיוע בהשגת תעסוקה הולמת לזכאי, לרבות בחינת אפשרות לשיקומו, באמצעות רכישת מקצוע או עיסוק עצמאי, וכן הגנה על זכויות הנכה בהתאם לחוק.
- מתן תשלומי תגמולים, הטבות כספיות ושירותי רווחה לאוכלוסיית הזכאים, על-פי החוק, תקנות והוראות.
- ביצוע פעילות האגף במסגרת התקציב שנקבע, באופן מיטבי, תוך התייעלות.

מבנה האגף:

- אגף שיקום נכים מבוסס על הנהלה וגופי מטה הנמצאים בפתח תקווה וכן מחוזות ב - 7 מקומות שונים בארץ (ירושלים, ת"א, גוש דן, חיפה, טבריה, רחובות, באר - שבע).
- בראש האגף עומד: סמנכ"ל ור' אגף שיקום נכים.

אגף משפחות והנצחה

אגף משפחות והנצחה במשרד הביטחון מופקד על הטיפול בבני המשפחות השכולות ובהנצחת זכר חללי מערכות ישראל. בתחילת שנת 2005 פוצל אגף השיקום לשני אגפים והטיפול במשפחות השכולות הופרד מהטיפול בנכים, מתוך ההבנה שהטיפול בשתי אוכלוסיות הנפגעים שונה לחלוטין ומצריך התייחסות ייחודית.

פעילות אגף משפחות והנצחה מושתתת על שני חוקים:

- "חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) תש"י-1950" - המגדיר מי מוכר כבן משפחה של חלל ועוסק בטיפול במשפחות החללים.
- "חוק בתי קברות צבאיים, תש"י-1950" - העוסק בהנצחת זכר הנופלים.

בהתאם לחוקים הללו מתבצעת פעילות האגף בנושאים הבאים:

- טיפול בפניות להכרה בזכויות כבן משפחה שכולה על פי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) תש"י-1950
- בתחום העבודה הסוציאלית:
טיפול ישיר בבני המשפחות השכולות המוענק על-ידי עובדים סוציאליים במחוזות האגף, העוסקים בהתערבות בעת משבר, עיבוד האבל וטיפול פסיכו-סוציאלי הכולל הפנייה לטיפול נפשי, הקמה והפעלה של קבוצות תמיכה, הכוונה ללימודים, סיוע בתעסוקה, חונכות ליתומים ועוד.
- בתחום הרווחה:
מימוש זכויות והטבות חומריות לבני המשפחות השכולות המוענק על ידי עובדי רווחה במחוזות האגף, הכולל ביצוע תשלום תגמול חדשי, סיוע רפואי וסיעודי, סיוע ברכישת דיור, רכב ושיקום כלכלי ועוד הטבות כלליות.
- בתחום ההנצחה:
הבאה לקבורה; הקמה ותחזוקה של בתי קברות צבאיים ואנדרטאות ממלכתיות; ארגון טכסי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל; הנצחה באתר האינטרנט הממלכתי "יזכור"; הנצחה ספרותית; סיוע למשפחות שכולות במענק הנצחה, בהוצאות אזכרה ובהטבות נוספות; סיוע בהבאת בני משפחה מדרגת קירבה ראשונה ללוויה ולביקורי התייחדות; סיוע לרשויות מקומיות / אזוריות ולבתי יד לבנים בהקמה ושיפוץ של אנדרטאות וחדרי הנצחה.

מבנה האגף:

- בראש האגף עומד: סמנכ"ל וראש אגף משפחות והנצחה, לידו פועלות יחידות מטה העוסקות בקביעת המדיניות, פיתוח שירותים, הקצאת משאבים, וטיפול בנושאים חריגים היושבים בבנין משרד הביטחון בתל השומר (בית "חיים ישראלי").
- 6 מחוזות הפרוסים ברחבי הארץ מעניקים טיפול ישיר לבני המשפחות, באמצעות העובדים הסוציאליים ועובדי הרווחה: מחוז טבריה, מחוז חיפה, מחוז מרכז ושלוחת נתניה, מחוז רחובות, מחוז ירושלים ומחוז באר-שבע ושלוחת אילת.
- 4 מחוזות הנצחה פרוסים ברחבי הארץ ועוסקים בהבאה לקבורה ותחזוקת בתי הקברות.

האגף הביטחוני – חברתי

האגף מופקד על התיאום, החיבור ועיצוב שיתוף הפעולה בין מעהב"ט לבין מוקדי החברה הישראלית. זאת על מנת להגביר את המוטיבציה והמוכנות של הנוער לשירות משמעותי וקרבי בצה"ל.

האגף מתאם את פעולות מעהב"ט בעלות אופי ביטחוני חברתי מול משרדי הממשלה, התנועות ההתיישבותיות, תנועות וארגוני הנוער, גופים מתנדבים, גופים חברתיים וקהילתיים. מרכז את המשאבים והאמצעים לשותפות פעילה ולחיוזק הקשר בין החברה, הנוער והצבא.

כמו כן, משמש האגף כגורם מנחה, מבקר ומתאם את פעולות צה"ל הנעשות למימוש מדיניות שר הביטחון בנושאי: נוער, גדנ"ע, נח"ל ומשימות לאומיות.

בתחום הנח"ל מופעל מסלול שמשותפו מסייעים להכנת נוער לקראת גיוסו ולפעילות בקהילות במצוקה.

האגף מעודד ומסייע להתנדבות לשנת שירות נוספת לטובת משימות לאומיות. פעילות הגדנ"ע אף היא נעשית בהיקף רחב יותר בהשוואה לעבר.

פעילות רבה של האגף נעשית בנושאים של גיוס חרדים לצה"ל, מכינות קדם צבאיות, הכוונת נוער לשירות משמעותי בצה"ל ובכלל זה בקרב: דרוזים, בדואים, צ'רקסים ועוד.

היחידה להתיישבות ותשתית לאומית

היחידה מרכזת את הטיפול והתיאום במעב"ט בנושאי ההתיישבות ויישובי העימות, בנושא התשתית הפיסית, ובנושא מיגון ישובים (מרכיבי ביטחון).

היחידה מפקדת על ביצוע מדיניות שר הביטחון בתחום ההתיישבות, תוך קיום זיקה מקצועית עם עוזר השר להתיישבות.

היחידה מקשרת ומתאמת בין גורמי ההתיישבות והתנועות המיישבות לבין גורמי מעב"ט; מרכזת עבודת מטה וגיבוש עמדת מעב"ט בכל הקשור לתכנון ולפיתוח התשתית הביטחונית וייצוגה בפני הפורומים והוועדות הממלכתיות והארציות, המופקדות על התכנון הפיסי, הבניה והמקרקעין.

היחידה אחראית על גיבוש הצרכים התקציביים הנוגעים למיגון ישובים וכן על הקצאה של תקציבים וקביעת סדרי עדיפויות לביצוע מיגון ביישובים.

היחידה פועלת, בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה, לאיגום תקציבי בכל הקשור למרכיבי ביטחון ולתשתיות ביטחונית עבור העורף בכלל, ועבור יישובי קו העימות בפרט.

הקרו והיחידה להכוונת חיילים משוחררים

ייעודה של היחידה להכוונת חיילים משוחררים לפעול למען חיילים משוחררים ומשוחררי ומסיימי שירות לאומי ואזרחי, לשמור על זכויותיהם ולסייע להם להשתלב בדרך הקצרה והיעילה בחיים האזרחיים.

ייעוד זה מתממש על ידי מתן ייעוץ והכוון אישי, הדרכה, הסברה וסיוע חומרי לזכאים.

היחידה פועלת באמצעות ארבע לשכות מחוזיות:

תל אביב, ירושלים, חיפה ובאר שבע.

בכל לשכה נמצאים יועצים העומדים לרשות הפונים החל משישה חודשים לפני השחרור ועד חמש שנים לאחר השחרור. ליחידה נציגויות נוספות בעשרות ערי פיתוח, אליהן מגיעים יועצי הלשכות במועדים קבועים.

תחומי הסיוע העיקריים הינם:

- ייעוץ והכוון אישי ללימודים, להכשרה מקצועית ולתעסוקה.
- מתן מידע על זכויות חיילים משוחררים ואופן מימושן.
- מתן סיוע כספי לזכאים במכינות הקדם אקדמיות ובמסלול הנדסאים.
- מתן סיוע כספי ייחודי לחיילים "בחדים" ו"זכאי סיוע".
- טיפול בתלונות חיילי מילואים שפוטרו מעבודתם באמצעות ועדות תעסוקה. בהתאם לסמכות שניתנה ליחידה עפ"י חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט - 1949, קיימת בכל

לשכה מחוזית ועדת תעסוקה שיפוטית, המטפלת בתלונות חיילי מילואים שפוטרו מעבודתם בשל שירותם במילואים, קריאתם לשירות מילואים, או שירותם הצפוי בשירות מילואים. לוועדת התעסוקה הוענקו סמכויות מכוח החוק כפי שיש לבית דין לעבודה.

בשנת 2005 הואצלו סמכויות למנהל הקרן לחיילים משוחררים לרכז את הטפול במענקים לאנשי צד"ל.

פרט ללשכות ההכוונה המחוזיות, קיימים שירותים נוספים למען החיילים המשוחררים שעיקריהם: שירות מענה קולי, אתר באינטרנט על שירותי היחידה וכן אתר המאפשר למצוא תעסוקה ביעילות.

אגף דוברות והסברה

האגף הוקם בתחילת שנת 2011 על בסיס יחידת דובר משהב"ט והיחידה לפניות ולתלונות הציבור. האגף מופקד בעיקר, על הקשר עם כלי התקשורת השונים בכל הנושאים הקשורים במשהב"ט ויחידות הסמך, כגון: ייזום פרסומים והודעות לכלי התקשורת, מתן תגובות לפרסומים, ייזום ותיאום ביקורים של עיתונאים בגופי המערכת, טיפול בכיסוי העיתונאי של אירועים הקשורים למערכת, הפצת תקציר עיתונות יומי לידיעת הסגל הבכיר של המשרד.

היחידה לפניות ולתלונות הציבור -

היחידה משמשת כתובת לפונים פרטיים וציבוריים, מהארץ ומהעולם, לבירור פניות ותלונות הקשורות למערכת הביטחון.

מנהלת היחידה משמשת גם כנציבת תלונות הציבור במשרד הביטחון וכממונה על יישום חוק חופש המידע. ר' אגף דוברות והסברה פועל בכפיפות למנכ"ל.

התאגידים ויח' הסמך

מערך זה כולל את התאגידים שהם חברות ממשלתיות ששר הביטחון מופקד עליהן ביחד עם שר האוצר, ואת יחידות הסמך של משהב"ט. הפירוט שלהלן מיועד להציג קווים כלליים ביותר, בעיקר להמחשת יחסי הגומלין בין המשרד לבין התאגידים ויח' הסמך, ולא כדי להציג את התאגידים ויחידות הסמך כשלעצמם.

התאגידים העיקריים הם:

- התעשייה האווירית לישראל בע"מ (תע"א)
- הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל)
- התעשייה הצבאית לישראל בע"מ
- האגודה למען החייל (אל"ח)
- קרן לב"י - עמותה

התעשייה האווירית לישראל בע"מ (תע"א)

התעשייה האווירית לישראל בע"מ (תע"א) היא חברת הביטחון והתעופה הגדולה בישראל. התע"א מפתחת ומספקת לצה"ל וללקוחותיה בעולם מערכות נשק והגנה מהמתקדמות מסוגן, כדוגמת חץ, לווייני תצפית, מל"טים אסטרטגיים ומטוסי משימה. מוצרי התעשייה האווירית הם בתחומים של טילים, נשק מונחה, מטוסים ללא טייס, מערכות חלל, מטוסים צבאים ואזרחיים, מערכות מכ"מ, תקשורת מתקדמת ול"א. כמו כן, מספקת התע"א שירותי שיפוץ ותחזוקה למטוסים ולמנועים.

פירוט על התעשייה האווירית ראה באתר: WWW.IAI.CO.IL.

הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל)

הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל) היא גוף המחקר והפיתוח הגדול ביותר של אמצעי לחימה ומערכי לחימה מתוחכמים הדרושים לצה"ל. פעילותה היצרנית של רפא"ל היא בעלת אופי מיוחד ומתמקדת בהרכבות סופיות, בעריכת בדיקות וסימולציות ופתרון בעיות הנדסיות. ייחודה של רפא"ל הוא גם במגוון הרחב של מוקדי ידע העומדים בחזית הקדמה הטכנולוגית. רפא"ל משוקת את מוצריה לצה"ל ולמדינות שונות. פירוט על רפא"ל ראה באתר: WWW.RAFAEL.CO.IL.

התעשייה הצבאית לישראל בע"מ (תעש)

פועלת בעיקר בתחומים הבאים: ייצור, מחקר ופיתוח של נשק, מערכות נשק, תחמושת וציוד צבאי: קיום כושר ייצור לחידוש מהיר של מלאי צה"ל בזמן מלחמה ולאחריה, ייצור ופיתוח נשק ותחמושת ליצוא ופעילות בשוק האזרחי בענפי המתכת והכימיה. פירוט על תעש ראה באתר: WWW.IMISAMMO.CO.IL.

האגודה למען החייל (אל"ח)

פועלת כעמותה אשר בהנהלתה משתתפים ארגונים ציבוריים מתנדבים. פעולתה העיקרית היא במתן שירותים שונים לחיילים, הקמה והפעלת מתקני השכלה וחינוך, קריות נופש ובתי חייל. האגודה מספקת לחיילים וליחידות אביזרי רווחה, מצידת מועדונים במחנות, שולחת חבילות שי מיוחדות פעמיים בשנה, מטפלת בהקמתן ובתחזוקתן של תחנות הסעה לחיילים. הכנסות האגודה באות מתרומות יחידים ומוסדות, מעריכת אירועים שונים ומתרומות של ידידי האגודה בחו"ל. יחסי הגומלין בין המשרד לבין אל"ח מעוגנים באמנה. פירוט על אל"ח ראה באתר: WWW.YOTER.CO.IL.

הקרן לביטחון ישראל (לבי"י)

משמשת מסגרת להתנדבות ציבורית לאיסוף כספים לסיוע להתעצמות צה"ל ולביטחון ישראל. הקרן פועלת כעמותה לאיסוף תרומות למטרות חינוך, תרבות, מתקנים רפואיים, ציוד רפואי, פיתוח וייצור אמצעי לחימה ואמצעי הגנה וכן כל מטרה אחרת התורמת לביטחון ישראל. במסגרת פעילותה מקיימת הקרן זיקה ויחסי גומלין עם משהב"ט ועם צה"ל. (מנוהלת כ"משק סגור"). פירוט על לבי"י ראה באתר: WWW.LIBI-FUND.ORG.IL.

יח' סמך רמי"ם (רשות מעברים יבשתיים)

הקמתם והפעלתם של מעברים יבשתיים משטחי הרשות הפלסטינית למדינת ישראל ולהיפך, מאפשרת מעבר מהיר ונוח של מגוון תנועות (הולכי רגל, טובין ורכב) בשגרה ובחירום. המעברים מיועדים לשמש לרווחת התושבים ולשימור מרקם החיים שלהם. קיומם הוא חלק בלתי נפרד מתפיסת הביטחון והאבטחה באזורים אלה. במשהב"ט הוקמה בשנת 2005 מינהלת המעברים. בשנת 2009 הפכה המינהלת ליח' סמך רמי"ם. יח' הסמך "רמי"ם" מופקדת על ריכוז ומימוש מדיניות שהב"ט בכל הקשור להפעלת המעברים היבשתיים במרחב התפר ובעוטף עזה. רשות זו מתכננת, מקימה ומפעילה מעברים יבשתיים תוך קביעת נהלים ותורת הפעלה אחידה, מאפיינת, רוכשת ומפעילה שירותים, תשתיות וטכנולוגיות מתקדמות. הרשות מאפשרת את פעולת רשויות האכיפה בישראל (רשות המיסים, תקשורת, בריאות, משטרת ישראל ועוד) במסגרת מעבריה. בנוסף, הרשות מכשירה כוח אדם ייעודי למקצועות המעברים. ר' יח' הסמך כפוף למנכ"ל ומתואם ע"י סמנכ"ל ור' אמו"ן.

יחסי הגומלין של משהב"ט עם התאגידים ויחידות הסמך

מערכת יחסי הגומלין של המשרד עם התאגידים ויחידות הסמך מתבטאת בשני מישורים:

- **מישור ה"מזמין"** – במישור זה המשרד פועל מולן כלקוח המזמין פיתוח ו/או מוצרים. בין הגופים הרוכשים והמתקשרים במשרד (כגון: מנה"ר ומפא"ת) לבין התעשיות, מתקיימים יחסי גומלין המושגתים על בסיס כלכלי – מסחרי.
- **מישור "הבעלות"** – ה"בעלות" על התאגידים מאופיינת בפיקוח ומעורבות כללית של המשרד, במתכונת המקובלת והמתאפשרת לפי חוק החברות הממשלתיות תשל"ה – 1975. הכלכלן הראשי במשהב"ט מרכז את עבודת המטה הנוגעת לבחינת תוכניות עבודה, תוכניות השקעה, דו"חות ותוכניות כספיות וכן צעדים המתחייבים מדו"חות ביקורת. ה"שותף" השני לייצוג ה"בעלים" בתאגידים הוא משרד האוצר. יש פעילות מתואמת בין משהב"ט לבין משרד האוצר באשר לנושאים שונים הנוגעים לתאגידים, כגון: תכניות הבראה, יחסי עבודה, תמיכה בעסקות יצוא על-ידי מתן ערבויות ועוד.

קשרי העבודה ויחסי הגומלין בין משהב"ט ליחידות הסמך מאופיינים במעורבות ובמשולבות של הנהלת המשרד ושל אגפים ויחידות במשרד – בהנחיה, בהכוונה ובפיקוח על הפעילות ביחידות הסמך, בתחומים שונים.

חזרה לתוכן העניינים

מען המשרד
ודרכי התקשרות
עמו

(תקנה 6(3) לתקנות חופש
המידע, התשנ"ט 1999)

משרד הביטחון, הקריה תל - אביב, 64734
מדיעין/מרכז מבצעים 03-6975000

מעניהם של הממונה לפי סעיף 3 לחוקושל בעלי תפקידים אחרים שתפקידם טיפול בפניות הציבור ודרכיההתקשרות עמם

דואר אלקטרוני	פקס'	טלפון	כתובת	בעלי התפקיד והיחידה
pniot@mod.gov.il	03-6976711	03-6975540 בימים א'-ה', בשעות 08:00 עד 16:00.	הקריה תל-אביב 6473424	עו"ד דינה פוליאק ראש היחידה לפניות ולתלונות הציבור, נציבת תלונות הציבור והממונה על ביצוע חוק חופש המידע
shikumn@mod.gov.il	073- 3877400	073-3876620 073-3876619	בניין מרכבים, ז'בוטינסקי 94 פתח תקווה 4959251	גב' שירה אתגר ראש תחום לפניות הציבור, וניהול הידע האגפי אגף שיקום נכים
Mishpahot_pniyot@mod.gov.il	03-7380619	03-7380217 03-7380225	בניין משרד הביטחון, תל השומר, דרך יעקב דורי, ת"ד 976, קריית אונו, 55108	מר איתמר הכהן ראש תחום פניות הציבור ובקרה, לשכת סמנכ"ל וראש אגף משפחות והנצחה
hachvana@mod.gov.il	03-7380657	03-7380971	בניין משרד הביטחון, תל השומר, דרך יעקב דורי, ת"ד 976, קריית אונו, 55108	מר בן הילף, ר' תחום צד"ל וע' בכיר לערעורים, הקרון והיחידה להכוונת חיילים משוחררים

חזרה לתוכן העניינים

רשימת הרפרנטים לטיפול בתלונות הציבור באגפי המשרד
וביחידותיו

תלונות מתקבלות בכתב בלבד

מס' פקס'	תפקיד	אגף/יחידה
03-6975364	ראש תחום ביקורת כספית	אגף הכספים (אכ"ס)
03-6976448	סגן ראש אמו"ן וראש יחידת המטה ופרויקטים	אגף מבצעים לוגיסטיים ונכסים (אמו"ן), כולל: מוזיאונים
03-6084585	רכזת לשכה בכירה	אגף ביטחוני-חברתי
073-3876352	ראש תחום נהלים ובקרה	אגף ההנדסה והבינוי
03-7380657	ראש תחום צד"ל ועוזר בכיר לערעורים	הקרון והיחידה להכוונת חיילים משוחררים (חיימ"ש)
03-6934440	ראש יחידת בקרת הרכש	מינהל ההרכשה והייצור (מנה"ר)
03-7380619	ראש תחום פניות הציבור ובקרה	אגף משפחות והנצחה
08-6796442	עוזר בכיר לבקרת מכרזים	אגף לסיוע ויצוא ביטחוני (סיב"ט)
03-9381053	עוזרת בכירה למנהל רמי"ם	רמי"ם - רשות מעברים יבשתיים
073-3877400	ראש תחום לפניית הציבור וניהול הידע האגפי	אגף שיקום נכים
03-6977676	ראש תחום תכנון ובקרת פרויקטים	תקשוב וניהול מערכות מידע, כולל: ארכיון צה"ל

חזרה לתוכן העניינים

פריסה גיאוגרפית של
יחידות במשרד הביטחון,
הנותנות שירות וכן
מענים דרכי ההתקשרות
עם כל סניפי היחידות.

(תקנה 6(4) תקנות חופש המידע

התשנ"ט 1999)

(תקנה 6(1) תקנות חופש המידע

התשנ"ט 1999)

(תקנה 6(2) תקנות חופש המידע

התשנ"ט 1999)

אגף שיקום נכים

אתר האינטרנט של אגף שיקום נכים: www.shikum.mod.gov.il

מוקד השירות הטלפוני	טלפון- 03-7776777	פקס- 073-3876069	שעות פעילות א'-ה' 08:00-18:00
---------------------	-------------------	------------------	-------------------------------

רשימת טלפונים - מטה אגף שיקום נכים

מטה האגף	טלפון	פקס	קבלת קהל	כתובת
סמנכ"ל ור' אגף שיקום נכים	073-3876600	073-3877400	בתיאום מראש	
<u>היח' לתגמולים והטבות</u>				
ס' ר' האגף ור' היח' לתגמולים והטבות	073-3877530	073-3877365	בתיאום מראש	
תחום תגמולי נכים	073-3877530	073-3877365		
תחום שיקום כלכלי דיור	073-3877530	073-3877365		
תשלומי הטבות	073-3876528	073-3877362	בתאום מראש	
<u>היח' לתביעות וקביעת זכאות:</u>				
ר' היח' לתביעות וקביעת זכאות	073-3876631	073-3877371	בתיאום מראש	
תחום תביעות ובדיקת זכאות נכים:	מוקד טלפוני 03-7776777	073-3877375	ב' 8:00-12:00 ד' 15:00-18:00	<u>מטה אגף שיקום נכים:</u>
תחום קישור לבתי משפט:	073-3876639 073-3877512	073-3877366	ב' 8:00-12:00 ד' 15:00-18:00	ז'בוטינסקי 94 פתח תקווה
חוליית החלטות	מוקד טלפוני	073-3877373	ב' 8:00-12:00 ד' 15:00-18:00	(בניין מרכבים)
היח' לוועדות רפואיות	מוקד טלפוני	073-3877370	ב' 8:00-12:00 ה' 08:00-12:00	כתובת למשלוח דואר - קפלן 23, הקריה ת"א. 6473424
תחום פניות הציבור	073-3876619	073-3877400	בתיאום מראש	
ס' ר' האגף ור' היח' לשירותי שיקום	073-3876877	073-3877361	בתיאום מראש	
ר' היח' לשירותים רפואיים והרופא הראשי המוסמך רכב רפואי:	073-3876551 / 2	073-3877369	בתיאום מראש	
(עיוורים, רכב בבעלות מדינה, מונית רפואית)	מוקד טלפוני 03-7776777	073-3877364	בתיאום מראש	
ר' היח' לתעסוקה	073-3876617	073-3877361	בתיאום מראש	

רשימת טלפונים - מחוזות שיקום נכים

כתובת	קבלת קהל	פקס	טלפון	מחוזות
דרך יעקב דורי ת.ד. 931 קריית אונו מיקוד- 5510801	בתיאום מראש	03-7380606	03-7380146/8	מחוז שיקום ת"א הנהלה:
	ב',ה'-8:00-13:00 ד' - 15:00-18:00	03-7380605	מוקד טלפוני 03-7776777	רווחה:
			מוקד טלפוני 03-7776777	דיור:
			מוקד טלפוני 03-7776777	שיקום עצמאי:
			מוקד טלפוני 03-7776777	שירותים רפואיים:
	בתיאום מראש	03-7380604	03-7380120	עובדי שיקום:
דרך יעקב דורי ת.ד. 931 קריית אונו מיקוד- 5510801	בתיאום מראש	03-7380660	03-7380333	מחוז שיקום דן הנהלה:
	ב',ה'-8:00-13:00 ד' - 15:00-18:00		03-7380346	דיור:
			03-7380351	תעסוקה:
			מוקד טלפוני 03-7776777	רכב רפואי:
			03-7380336	מפקחת חוליית נכים:
	בתיאום מראש	03-7380660	03-7380336	עובדי שיקום:
ב',ה'-8:00-13:00 ד'-15:00-18:00 * רופא מחוזי בתיאום מראש	03-7380631	מוקד טלפוני 03-7776777	רווחה : שירותים רפואיים:	
רח' הצורן 2 אזור התעשייה החדש (בניין "מגה בול") קומה 2, ת.ד. 8115, נתניה. מיקוד - 4250602		09-8824748	מוקד טלפוני 03-7776777	שלוחת נתניה:
רח' דוד המלך 44 נווה, חיפה מיקוד-3542126	בתיאום מראש	04-8301120	04-8301114/5/6	מחוז שיקום חיפה הנהלה:
	ב',ה'-8:00-13:00 ד' - 15:00-18:00 * רופא מחוזי בתיאום מראש	04-8301266	מוקד טלפוני 03-7776777	דיור:
		04-8301266	מוקד טלפוני 03-7776777	רווחה נכים:
		04-8301261	מוקד טלפוני 03-7776777	מרפאה:
		04-8301266	מוקד טלפוני 03-7776777	רכב רפואי:
		04-8301383	04-8301126	עובדי שיקום:

בלמ"ס

<p>בית הטיילת רח' ביתר 2, תלפיות- ירושלים מיקוד-9338601</p>	בתיאום מראש	02-5657238	02-5657200/1	<u>מחוז שיקום ירושלים</u> הנהלה:
	<p>ב'ה'-8:00-13:00 ד' - 15:00-18:00</p>		מוקד טלפוני 03-7776777	רווחה:
			02-5657208	עובדי שיקום:
			02-5657222	תעסוקה:
	* רופא מחוזי בתיאום מראש.	02-5657239	מוקד טלפוני 03-7776777	ועדות רפואיות:
<p>רח' סוקולוב 14 באר שבע מיקוד-8428830</p>	בתיאום מראש	08-6238574	08-6206663	<u>מחוז שיקום ב"ש</u> הנהלה:
	<p>ב'ה'-8:00-13:00 ד' - 15:00-18:00</p>	08-6206644	מוקד טלפוני 03-7776777	רווחה:
			מוקד טלפוני 03-7776777	שיקום עצמאי ודיר:
		08-6206642	08-6206634	עובדי שיקום:
			מוקד טלפוני 03-7776777	שירותים רפואיים:
			08-6206623	תעסוקה:
		08-6238574	מוקד טלפוני 03-7776777	ועדות רפואיות:
<p>ב' 9:00-13:00 ד' 10:00-12:30 14:00-16:00</p>	08-6330191	מוקד טלפוני 03-7776777	שלוחת אילת:	
	<p>בתיאום מראש ב'ה'-8:00-12:00 ד'- 15:00-18:00</p>	04-6792208	04-6729301	<u>מחוז שיקום טבריה</u> הנהלה:
		04-6790316	מוקד טלפוני 03-7776777	רווחה:
* הרופא המחוזי ועו"ש בתיאום מראש		04-6715742	04-6729322	עובדי שיקום:
			מוקד טלפוני 03-7776777	שירותים רפואיים:
04-6729313	תעסוקה			
<p>רח' מרשוב 5 רחובות מיקוד-7644307</p>	בתיאום מראש	08-9442955	08-9442916	<u>מחוז שיקום רחובות</u> הנהלה:
	<p>ב'ה'-8:00-13:00 ד' - 16:00-18:00</p> <p>רווחה 15:00-18:00 מרפאה</p>	08-9442943	מוקד טלפוני 03-7776777	דיר ושיקום עצמאי:
			מוקד טלפוני 03-7776777	רווחה נכים:
			08-9442953	עובדי שיקום:
			מוקד טלפוני 03-7776777	שירותים רפואיים:

חזרה לתוכן העניינים

אגף משפחות והנצחה

מרכז שירות טלפוני
 שעות פעילות: ימים א' - ה' 8:00-18:00
 טלפון: 03-7776700
 פקס: 03-6975505

כתובת אתר האינטרנט של האגף:

www.mhn.mod.gov.il

www.izkor.gov.il

מטה האגף	טלפון	פקס	כתובת
סמנכ"ל ור' אגף משפחות והנצחה	03-7380229	03-7380619	בניין משרד הביטחון, תל השומר, דרך יעקב דורי, ת"ד 976, קריית אונו, 55108
היחידה לתגמולים והטבות	03-7380212	03-7380616	
תגמולי משפחות	03-7380205/13/14	03-7380617	
דיוור שיקום עצמאי ורכב	03-7380208/7	03-7380617	
הטבות רפואיות וסיעוד	03-7380206/9/15	03-7380617	
היחידה להכרה וקביעת זכאות	03-7380277	03-7380627	
פניות הציבור	03-7380225	03-7380618	
היחידה לשירותי שיקום	03-7380248	03-7380622	
היחידה להנצחת החייל	03-7380273	03-7380626	
היחידה לקשר עם משפחות וקשרי חו"ל	03-7776700 03-7380192	03-7380629	
תחום מפעלי הנצחה	03-7380253/4 03-7380257	03-7380692	
מחלקת בינוי בתי עלמין	03-7380265	03-7380626	

חזרה לתוכן העניינים

האגף ליצוא ביטחוני - סיב"ט

רשימת עובדי סיב"ט - תפקידים, מס' טלפון ופקס.

תפקיד	טל' עבודה	פקס
ר' סיב"ט	03-6975585	03-6976359
הסגן הבכיר לר' סיב"ט	03-6977986	03-6976843
סגן ר' סיב"ט ור' יח' שיווק ומכירת ציוד ומע' צה"ל	03-6975754	03-6976724
ס' ר' היח' לשיווק ומכירות ור' חט' הבינלאומי	03-6975754	03-6976724
ר' החטיבה למכירת ציוד ומערכות צה"ל	08-6796402	08-6796440
ר' תחום שינוי ייעוד וצכ"ל	08-6796403	08-6796442
ר' תחום אוויר וים	03-6977991	03-6976864
ר' תחום יבשה ושירותים לתעשיה	03-6977333	03-6976864
ר' החטיבה לאסיה, אפריקה והפסיפיק	03-6977921	03-6977959
מנהל היח' לייצוא ביטחוני מזה"ר	03-6977928	03-6977959
מנהל היח' לייצוא ביטחוני דרום מזרח אסיה	03-6977920	03-6977959
מנהל היח' לייצוא ביטחוני אפריקה	03-6977912	03-6977959
ר' החטיבה לאירופה וצפ"א	03-6977936	03-6934534
מנהל היח' לייצוא ביטחוני מערב אירופה	03-6977930	03-6934534
מנהל היח' לייצוא ביטחוני מרכז אירופה	03-6977905	03-6934534
מנהל היח' לייצוא ביטחוני מזרח אירופה	03-6976431	03-6934534
מנהל היח' לייצוא ביטחוני צפ"א	03-6976586	03-6934534
ר' החטיבה לאמריקה הלטינית	03-6977925	03-6934534
מנהל היח' לייצוא ביטחוני דרום אמריקה	03-6977698	03-6934534
ר' החטיבה לפיתוח עסקי ותעשיות קטנות ובינוניות	03-6977938	03-6934534
ר' החטיבה לתקשורת שיווקית	03-6975515	03-6934639
ר"ת מנהל ואמרכלות	03-6976208	03-6934691

חזרה לתוכן העניינים

ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

מאגר מידע ידע ומחקר

כתובת	טלפון	פקס	קבלת קהל*	דוא"ל	כתובותינו באינטרנט
ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון					
תל השומר, ליד לשכת הגיוס	03-7380500	03-7380534	א'-ה' - 07:30 16:00 בתאום מראש	Archive_pniot@mod.gov.il ilana_alon@mod.gov.il לפניות-טופס מקוון באתר	www.archive.mod.gov.il פייסבוק: www.facebook.com/profile.php?id=100001782778611 יוטיוב: www.youtube.com/user/IdfModArchives?feature=mhum בלוג: http://idfarchives.blogger.co.il
הארכיון לתולדות ה"הגנה"					
בית אליהו גולומב שדרות רוטשילד 23 תל-אביב	03-5603715	03-5661208	א'-ה' - 07:30 16:00	hagana_arch@mod.gov.il	www.archive.mod.gov.il/default_h.asp
ארכיון ה"פלמ"ח"					
בית הפלמ"ח	03-6437470	03-6437524	א'-ה' - 08:00 15:30	palmach@intermail.co.il	www.palmach.org.il

* ארכיון הלח"י נמצא בארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

חזרה לתוכן העניינים

מנה"ר - יחידת הספקים

קבלת קהל	פקס'	טלפון	כתובת	היחידה
א', ד' 08:00- 12:00 בתיאום מראש	03-6975809	03-6975252	הקריה תל - אביב ת.ד.7022 מיקוד 64734	מנה"ר יחידת הספקים

טלפון	פירוט התחומים ביחידת הספקים
03-6975252	מזכירות המרכז
03-6975819	ראש תחום תעשיות מתכת ואלקטרוניקה
03-6975602	ראש תחום תעשיות תהליכים ואזורי פיתוח
03-6977253	עוזר בכיר לתעשיות מתכת, מכונות ותובלה
03-6976453	עוזר בכיר לאזורי עדיפות לאומית

[חזרה לתוכן העניינים](#)

הקרו לקליטת חיילים משוחררים

לפרטים - נא עיין במידע המופיע במסגרת "הקרו והיחידה להכוונת חיילים משוחררים" בדוח זה, בפרק "גופים הנותנים שירות לציבור".

קבלת קהל	פקס	טלפון	כתובת	היחידה
א', ג', ה' 09:00-13:00 ד' 14:00-17:00	03-7380908	03-7380909	בנין משהב"ט תל- השומר. דרך יעקב דורי 2, קריית אונו מיקוד 5510802 ת.ד. 886	לשכת תל אביב - מנהלת
א', ג', ה' 09:00-13:00 ד' 14:00-17:00	02-6250897	02-6251735 02-6251736	בנין מגדל העיר, רחוב בן יהודה 34, קומה 14, מיקוד 9423001 ת.ד. 2467	לשכת ירושלים
א', ג', ה' 09:00-13:00 ד' 14:00-17:00	04-8301107	04-8301104 04-8301106	המלך דוד 44 שכונת נווה דוד, חיפה מיקוד 33542126 ת.ד. 813	לשכת חיפה
א', ג', ה' 09:00-13:00 ד' 14:00-17:00	08-6204348	08-6204325 08-6204326	בן צבי 10, מגדל הרכבת קומה 10, באר שבע מיקוד 8489328	לשכת באר שבע

כתובת האינטרנט של הקרו והיחידה - www.hachvana.mod.gov.il

חזרה לתוכן העניינים

יחידת המזיאונים

שם המזיאון	טל' במזיאון	כתובת המזיאון	פקס	קבלת קהל
יחידת המזיאונים	03-7380424	תל השומר דרך יעקב דורי ת.ד. 952, קרית אונו 55108	03-7380428	
השומר	04-6941565	כפר גלעדי גליל עליון 12210	04-6951505	א'-ה' 08:00-15:30
הגדודים העבריים	09-8822212 09-8629240	מושב אביחייל (ליד נתניה) 42920	09-8621619	א'-ה' 08:30-16:00
הגנה, ע"ש אליהו גולומב	03-5600809 03-5608624	שד' רוטשילד 23 ת"א 65122	03-5666131	א'-ה' 08:30-16:00
פלמ"ח	03-6436393	חיים לבנון 10, רמת אביב	03-6436964	א'-ו' בתיאום מראש בלבד
אצ"ל	03-5284001 03-5253307	המלך ג'ורג' 38, ת"א 63298	03-5251387	א'-ה' 08:30-16:00
אצ"ל בתש"ח, ע"ש עמיחי פאגלין	03-5177180 03-5172044	גן צ'ארלס קלור, בואך יפו ת"א 68012	03-5172044	א'-ה' 08:30-16:00
לח"י, ע"ש אברהם שטרן (יאיר)	03-6820288 03-6837582	רח' שטרן 8, ת"א 61051	03-6819264	א'-ה' 08:30-16:00
אסירי המחתרות הגנה, לח"י, אצ"ל עכו	04-9911375 04-9811020	ההגנה 10 ת.ד. 1199, עכו העתיקה	04-9550327	א'-ה' 09:00-17:00
אסירי המחתרות ההגנה, לח"י, אצ"ל ירושלים	02-6233167 02-6233166	מגרש הרוסים, ת.ד. 31500 ירושלים 91314	02-6250651	א'-ה' 08:30-16:00
העפלה וח"י ע"ש דוד הכהן	04-8537672 04-8536249	אלנבי 204, חיפה 35472	04-8512958	א'-ה' 08:30-16:00
בתי האוסף (לתולדות צה"ל)	03-5172913 03-5161346	טיילת ת"א, רח' יחזקאל קויפמן (פינת רחוב המרד)	03-5106942	א'-ה' 08:30-16:00
ג'וערה	04-9597402 04-9937710	בסיס גדנ"ע ג'וערה ת.ד. 02807	04-9591061	א'-ה' 08:30-16:00

חזרה לתוכן העניינים

סקירת עיקרי
פעילות המשרד
בשנת 2014

(תקנה 6(5) תקנות חופש המידע,
התשנ"ט 1999)

עיקרי הפעילות
המתוכננת
לשנת 2015

(תקנה 6(6) תקנות חופש המידע,
התשנ"ט 1999)

גופים הכפופים
לשר

מבקר מערכת הביטחון

נציב קבילות חיילים -
(נקח"ל)

יחידת מבקר מערכת הביטחון

1. יעד

לסייע לשר הביטחון לעמוד על פעילותה של מערכת הביטחון, למימוש יעדיה ומשימותיה ולתרום לשיפור, באמצעות ביקורות, פיקוח, מתן חוות דעת וייעוץ מקצועיים. יחידת מבקר מערכת הביטחון פועלת בהתאם לחוק הביקורת הפנימית התשנ"ב 1992 וכפופה ישירות לשר הביטחון.

2. תפקידים מרכזיים

א. לערוך ביקורות מטעם שר הביטחון בצה"ל, במשרד הביטחון וביחידות הסמך, ולפקח על פעילותם, היערכותם ומוכנותם למימוש יעדיהם ומשימותיהם בשגרה ובחירום, ולתרום לשיפור תפקודם.

ב. לערוך ביקורות מטעם שר הביטחון בתאגידים ובתעשיות הביטחוניות העובדים עם משהב"ט ובגופים הזוכים לתמיכה מתקציב משרד הביטחון.

ג. לקיים ביקורות ופיקוח בתחומים הבאים: ניהול הסיכונים, הציות ומימוש המדיניות, תלונות מאת הציבור, טוהר המידות ומניעת הונאות, ולהציג בפני שר הביטחון את תמונת המצב העולה בתחומים אלו.

ד. לדווח לשר הביטחון על הממצאים, הליקויים, כשלי הניהול, החלטות שגויות והסיכונים העולים מהפיקוח ומהביקורות.

ה. להצביע בפני הרמטכ"ל, המנכ"ל ובכירים נוספים בצה"ל ובמשרד הביטחון, על ממצאים, ליקויים וסיכונים העולים מהביקורות והפיקוח, ולהמליץ להם על הדרך לתיקונם, למניעת הישנותם ולשיפור המערכת.

ו. להעביר לידיעת שר הביטחון, בהתאם לצורך, תמונת מצב כוללת וחוות דעת מקצועית כפי שעולים מפעילויות הביקורת והפיקוח.

ז. לייעץ לשר הביטחון, בהתאם לצורך, בתחומים העולים מפעילויות הביקורת והפיקוח.

ח. להנחות מקצועית את כל גופי הביקורת במשרד הביטחון ובצה"ל.

3. עקרונות הפעלה

א. מבקר מערכת הביטחון הוא הזרוע והכלי הניהולי לפיקוח ישיר ובקרת "העל" של שר הביטחון על מערכת הביטחון (צה"ל, משרד הביטחון, התעשיות הביטחוניות, יחידות הסמך וגופים נתמכים) כדי לממש את אחריותו הפרלמנטרית.

ב. מבקר מערכת הביטחון עורך במערכת הביטחון ביקורות מערכתיות על מלוא "רוחב היריעה ומקצה לקצה" כדי להביא לשר הביטחון את ראיית השלם.

ג. הביקורות והפיקוח מתאפיינים ביכולתם להעריך סיכונים מרכזיים וכשלים אפשריים והשפעתם, במימד הזמן, על מערכת הביטחון.

- ד. הביקורות והפיקוח יהיו רלוונטיים, ישימים ותורמי ערך.
- ה. הביקורת והפיקוח במערכת הביטחון ינוהלו ויוכוונו באמצעות בכירים (אזרחים וקצינים) מעולמות תוכן מגוונים, לצד יכולתם לבקר ולפקח כל נושא.
- ו. צוותי הביקורת והפיקוח נבנים מתמהיל של גרעין כ"א אזרחי, צבאי (סדיר ומילואים) ומיקור חוץ, בהתאם לתוכנית הביקורת השנתית, נושאה ותחומיה (כפי שאושרה ע"י שר הביטחון).

4. שיטת גיבוש תוכנית ביקורת שנתית

- א. תוכנית הביקורות של יחידת מבקר מערכת הביטחון הינה תוכנית הנפרשת על 18 חודשים. התוכנית היא פרי של תהליך מובנה ושיטתי (המתבסס על מתודולוגיה פנימית שפותחה ביחידה) של כללים, עקרונות, נורמות, כלים מקצועיים ותקנים מקצועיים בין - לאומיים.
- ב. תוכנית הביקורת מגובשת תוך שיתוף פעולה מלא עם מפקדים בכירים בצה"ל ובכירים במשרד הביטחון ומתבססת על דגשים שניתנו על ידי שר הביטחון, הרמטכ"ל ומנכ"ל משהב"ט ובסוף התהליך מאושרת ע"י שר הביטחון.
- ג. התוכנית מביאה לידי ביטוי נושאים ותחומים מרכזיים שבליבת העשייה של מערכת הביטחון, והיא מכוונת לעיקרי הפעילות בה, ליעדיה ולאגריה, וכן לניתוח ולזיהוי הסיכונים של הפעילויות השונות בה.
- התוכנית מאושרת אישית על ידי שר הביטחון.
- ד. התוכנית מתואמת ומסונכרנת עם תוכנית הביקורת במערכת הביטחון של מבקר המדינה. המבקר הפנימי לצה"ל מתאם ומסנכרן את תוכנית הביקורת שלו עם זו של מבקר מערכת הביטחון.

5. עקרונות לתכנון תוכנית העבודה

- א. **התמקדות בסיכונים העיקריים** שהכשלים והליקויים עשויים לחשוף את מעהב"ט לפגיעה במרכיבי מוכנות מערכות ומוקדי ליבה מרכזיים במעהב"ט.
- ב. **הגדרת תחומים ("תיבות עניין")*** המכנסים אליהם נושאים ותחומי עניין היוצרים תמונה מצרפית התורמת ערך לקברניטים ומקבלי ההחלטות.
- ג. **רלוונטיות הביקורות** במימד הזמן, צופה פני עתיד וע"פ צורך בעלי עניין למול היעדים והמשימות של מעהב"ט.
- ד. **ראיה מתכללת** ע"י ביצוע של ביקורות על מלוא רוחב היריעה "מקצה לקצה" וכוללת אינטגרציה של מרכיבי התחומים והנושאים, ויוצרת שיח קברניטים.
- ה. **גמישות ההפעלה וגמישות הפעולה.**

*תיבת עניין מביאה לגיבוש תוכנית הביקורת: רלוונטיות, משפיעה, תורמת ערך, ומוערכת.

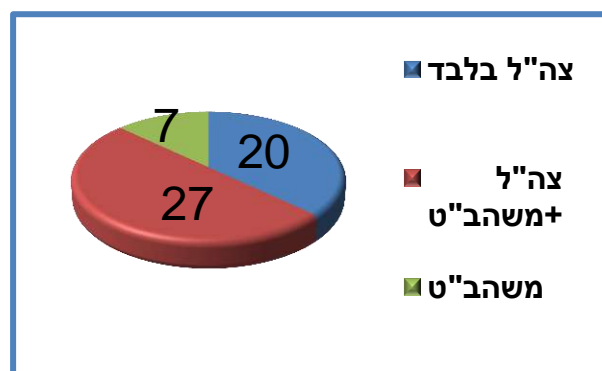
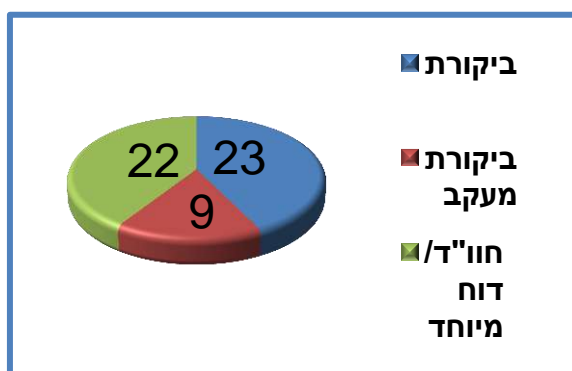
6. תחומים שבאו לידי ביטוי בתוכנית עבודה לשנת 2014

בשנת עבודה 2014 התמקדה עבודת יחידת מבקר מערכת הביטחון בתחומים מרכזים ("תיבות עניין") היוצרים תמונה מצרפית התורמת ערך לקברניטים ומקבלי ההחלטות. זאת, במטרה לייצר לשר הביטחון הרמטכ"ל והמנכ"ל תמונה רחבה ככל שניתן על נושאים אלו:

- א. כושר הפעולה היבשתי של צה"ל.
- ב. תוכנית רב שנתית של צה"ל - מרכיבי בניין הכוח והסיכונים הגלומים בו. (כ"א, ארגון, אימונים, תפיסות ותשתיות).
- ג. רציפות תפקודית של מערכת הביטחון - נוכח האיומים הקיימים.
- ד. יעילות, מועילות וחסכון.
- ה. מעבר צה"ל דרומה.

סיכום הנתונים לגבי "תוצרי" ביקורת וחוו"ד שהופצו מחדש ינואר 2013 - דצמבר 2014

סה"כ	משהב"ט+ תעשיות ותאגידים	צה"ל+משהב"ט	צה"ל בלבד	סוג ה"תוצר"
23	4	13	6	ביקורת
9	-	6	3	ביקורת מעקב
22	3	8	11	חוו"ד/ דוח מיוחד
54	7	27	20	סה"כ

[חזרה לתוכן העניינים](#)

נציב קבילות חיילים - (נקח"ל)

www.idf.il/nakhal

ראה באתר:

[חזרה לתוכן העניינים](#)

גופים ייעודיים
להרכשה, פיתוח
ופרויקטים

מינהל ההרכשה
והיצור - (מנה"ר)

מינהל מחקר פיתוח
אמצעי לחימה
ותשתית טכנולוגית -
(מפא"ת)

אגף מבצעים
לוגיסטיים ונכסים -
(אמו"ן)

אגף ההנדסה והבינוי

מינהל המעבר דרומה

מינהלת תוכנית
מרכבה

מינהל ההרכשה והיצור (מנה"ר)

1. ייעודו של מנה"ר הוא לבצע רכש מיטבי עבור זרועות הצבא בארץ של כל המוצרים והשירותים הדרושים לפעילות צה"ל ברגיעה ובחרום, תוך טיפוח תשתיות ייצור מתקדמות ותוך שימוש בשיטות רכש מתקדמות. זאת במגמה לתת מענה לצרכים המשתנים של צה"ל. בנוסף, אחראי מנה"ר להנחות מקצועית את משלחות הרכש בחו"ל.
2. במנה"ר 5 יח' סגן לרכש הפועלות למימוש דרישות הרכש של הגופים הדורשים בצה"ל להזמנות/הסכמים מול התעשייה הישראלית/ספקים ומשווקים:
  - א. יחידת סגן בכיר לרכש תקשוב ומודיעין;
  - ב. יחידת סגן לרכש אויר וים;
  - ג. יחידת סגן לרכש יבשה;
  - ד. יחידת סגן לרכש לוגיסטי רב זרועי;
  - ה. יחידת סגן לרכש שירותים;
3. ההזמנות מכסות את כל תחומי הפעילות של צה"ל: טיפול במדים והציוד האישי של החייל, מזון, תרופות ושרותי בריאות, שרותי השכלה, נופש, שיקום, חלקי חילוף, אחזקת מערכות נשק, מערכות נשק וחימושים, ספינות, מטוסים, טנקים ורק"מ, כלי רכב תובלתיים ציוד לבתי מלאכה, חומרים וכו'.
4. בכל יח' סגן חטיבות, הכוללות מערכות רכש המורכבות מר' תחומים, מנהלי מחלקות וראשי מיחלקים.
5. המבנה הינו מטריציוני, כך שהפעילות היא מול זרועות צה"ל מחד אך גם מול מספר טכנולוגיות מאידך (כגון: אלקטרואופטיקה, קשר וכו'). כמו כן, ליחידות הסגנים שלוחות לרכש מקוצר בסכומים של עד 30,000 ₪, הממוקמות בבסיסים הלוגיסטיים של זרועות צה"ל. קיימות גם מחלקות לרכש מהיר עד 100,000 ₪ ומערכות פרויקטליות כגון מרכבה, נמר וכו'.
6. יחידות הסגנים לרכש גם מנחות ומתאמות את פעילות הרכש מול משלחות המשרד בארה"ב ובאירופה.
7. במטה ר' מנה"ר קיימות היח' הבאות:
  - א. יחידת סגן לתיעוש וניהול הרכש – אחראית לרישום, הכרה והשעיה של ספקים, לתפעול ועדות הפטור והמכרזים, לניהול הרכש כולל עדכניות הוראות מנה"ר, לבקרה על רכוש המשרד בתעשיות ולמוכנות לחירום.
  - ב. היחידה לכלכלה, הדרכת הרכש והתייעלות – אחראית לקביעת תעריפים למפעלים, שותפה בבדיקות כלכליות של הצעות המחיר ולמו"מ, אחראית להדרכת כח האדם במנה"ר ובמשרד בנושאי רכש ושותפה לצוותים בנושא ההתייעלות המשקית בצה"ל.

ג. היחידה לבקרת הרכש - היחידה אחראית לבדיקה בתהליך הרכש, לתקינות התהליך עפ"י הוראות מנה"ר והמשרד, עומדת בקשר עם ספקים לבירור תלונותיהם, יוזמת ביקורות בנושאים שונים ובעיקר אחר מימוש הזמנות באזורי עדיפות לאומית וקו עימות. כמו כן מהווה את החוליה המקשרת עם מבקר מערכת הביטחון ומבקר המדינה.

ד. היח' לשרותי מינהל - אחראית לכל נושא איוש משרות, גיוס כ"א, השתתפות בהדרכות, גיוס עובדים, תנאי שירות וסביבת העבודה.

ה. היח' לרכיבים קריטיים - אחראית לקיום תשתית ייצורית לרכיבים קריטיים.

8. רכש באזורי עדיפות לאומית

א. הנתח של הזמנות משהב"ט לאזורי עדיפות לאומית וקו עימות מבטא את תרומתו של תקציב הביטחון לביסוס ישובים אלו.

ב. מנה"ר הינו הגוף המקפיד על יישום החוק והתקנות להעדפת תוצרת הארץ ולהעדפת אזורי עדיפות לאומית וקו עימות.

ג. כ - 25% מסך תקציב ההזמנות יוצא מדי שנה לחברות באזורי עדיפות וקו עימות.

9. המרכז לשילוב ספקים במנה"ר מנהל את מאגר הספקים הכלל משרדי ונושא באחריות לבחינת עמידתם בדרישות איכות ובדרישות אחרות. בשנת 2014 בוצעה פעילות במרכז לשילוב ספקים כלהלן:

א. המשך רישום כלל ספקי המשרד, על כל אגפיו.

ב. המשך הטמעת מדיניות האיכות בקרב הספקים.

ג. אושרו 1,197 ספקים חדשים והושעו/נסגרו 57 ספקים.

ד. סה"כ 21,830 ספקים מוכרים מתוכם כ- 2,170 ספקים סגורים/מושעים.

10. עיקרי יעדי מנה"ר שנקבעו לשנת 2015:

א. המשך ביצוע רכש יעיל וחסכוני.

ב. הגדלת כמות המכרזים הדינמיים.

ג. הקטנת היקף ההתקשרות עם ספק יחיד.

ד. קיצור תהליכי הרכש והורדת עלויות הרכש.

ה. שימור היקפי הרכש בתעשיות המקומיות ומתן דגש לאזורי עדיפות לאומית.

ו. המשך פעילות לסיוע לעסקים קטנים ובינוניים.

ז. העמקת השימוש בשיטות רכש מתקדמות.

ח. ביצוע סקרי שביעות רצון של לקוחות וספקים

ט. שימור וטיפוח כ"א איכותי במנה"ר.

חזרה לתוכן העניינים

מינהל מחקר, פיתוח אמצעי לחימה ותשתית טכנולוגית (מפא"ת)

כללי

- מפא"ת הינו הגוף הממונה על המחקר, הפיתוח והתשתית הטכנולוגית. מפא"ת מופקד על קידום יכולות טכנולוגיות שעליהן נשענת עוצמתו של צה"ל.
- היתרון הטכנולוגי עליו מבסס צה"ל את עוצמתו כיום הינו פרי השקעה רחבת היקף בתקציבי מו"פ במשך שנים רבות – אבן יסוד מרכזית בעשייה הצה"לית.
- המו"פ, הטכנולוגיה ומתקני התשתית, הלוויינות, ההגנה האקטיבית והכטב"ם (כלי טייס בלתי מאוישים) הינם נכסי צאן ברזל ליתרון היחסי הטכנולוגי ועליונותה הצבאית של מדינת ישראל.
- באחריות מפא"ת לשמור על איזונים לטווח הקצר ולטווח הארוך, תוך מציאת פתרונות גמישים במציאות המורכבת שבפנינו.

סיכום שנת 2014

- **טיפול במנהרות ותמיכה בלחימה בטרוור –**
  - א. בתחום המנהרות הושגה התקדמות משמעותית במסגרת הפרויקט. הורחב השת"פ עם קבוצות מחקר מהאקדמיה, בוצעו סימולציות והותנעו פרויקטים נוספים בטכנולוגיות מתקדמות.
  - ב. במהלך 2014 נמשכו הפעילויות והותנעו פעילויות חדשות בתחום העימו"ג (עימות מוגבל) והלוט"ר (גילוי מנהרות, לחימה אורבאנית, גילוי חומר נפץ מותנע (חנ"מ), ירי תלול מסלול, גילוי חשודים וכו').
  - ג. פיתוחים ומערכות שולבו במסגרת מבצע "צוק איתן" וסייעו רבות לצה"ל להשלים משימותיו במסגרת המבצע.
- **טילים –** המשך פיתוח טכנולוגיות טילי אויר – אויר, אויר שטח, ים-אויר, נשק מדויק ופעילות בכל מזג אויר.
- **עליונות אווירית –** המשך פיתוח כלי טייס בלתי – מאוישים ומערכות אוויריות.
- **תשתיות –** המשך שימור ושיפור מוקדי הידע ומתקני התשתית הייחודיים וכן התשתית המדעית והטכנולוגית של המו"פ הביטחוני, בתעשיות, באקדמיה ובמכוני המחקר, המהווים לבנת יסוד בקיום היתרון האיכותי והעצמאות הטכנולוגית של מדינת ישראל בפיתוח וייצור רכיבים קריטיים.
- **לוחמת מידע וסייבר –** בוצעה פעילות הדוקה וענפה עם כלל קהיליית המודיעין. עודכנה מדיניות ייצוא סייבר בשיתוף גורמי הביטחון והקהילייה. המשך מימוש תכנית שיתוף הפעולה עם המטה הקיברנטי הלאומי (מו"פ סייבר דואלי – מס"ד).
- **מימ"ד –** התנעת פרויקטים חדשים במסגרת מיזם משותף עם המדען הראשי במשרד הכלכלה – מיזם מימ"ד – שמטרתו קידום מו"פ דואלי (אזרחי – צבאי).

- **רכיבים זעירים** – קודמו טכנולוגיות ושדרגו טכנולוגיות הייצור, נרכשו פריטי ציוד מתקדמים ויוצרו רכיבים ומודולים.
- **רפואה צבאית** – קודמו מחקרים רבים בשיתוף בתי חולים ומכוני מחקר מהמובילים בארץ ובעולם.
- **נשק פחות קטלני (נפ"ק)/אל הרג ואמצעים לפיזור הפגנות והפרעות סדר המוניות (הפס"ד)** – המשך פיתוח מגוון אמצעים שיאפשרו התמודדות עם איום של התקוממות והפגנות המוניות.
- **שליטה ובקרה (שו"ב) וקישוריות בין טקטית** – נמשכה ההשקעה בנושאי קישוריות בין זרועית והעמקת השו"ב בכל הזרועות והרמות.
- **התנעת מיזם בין – משרדי של פורום תשתיות למו"פ (תל"ם) להקמת תשתיות פוטוניקה.**
- כמו כן, בשנת 2014 נמשכה הפעילות לשילוב טכנולוגיות של חברות קטנות וחברות חדשות בפרויקטי המו"פ במטרה להאיץ, לשפר ולהחזיל פתרונות טכנולוגיים (צבאיים ואזרחיים) לשימושים מבצעיים.

שת"פ חו"ל

- הועמק השת"פ הטכנולוגי הקיים וקודם שת"פ בהתהוות עם מדינות רלוונטיות.

מנהלת חומה

- "כיפת ברזל"
(1) ביצוע ניסויים מרכזיים.
- (2) מסירת סוללות חדשות ומנות נוספות של מיירטים לח"א, לצד פיתוח שיפורים במערכת עצמה.
- (3) תמיכה בפעילות המבצעית המוצלחת במסגרת מבצע "צוק איתן" – פריסת סוללות נוספות במהלך הלחימה וייצור מוגבר של מיירטים
- 'חץ' – שמירת כוננות מיידית ליירוט טילי קרקע-קרקע (טק"ק) ושדרוג המערכת.
- 'שרביט קסמים' –
(1) המשך פיתוח המערכת בשת"פ עם ארה"ב.
(2) סדרת ניסויים קרקעיים לקראת ניסוי מערכת.
- 'חץ 3' –
(1) המשך פיתוח משותף עם ארה"ב.
(2) ניסוי יירוט ראשון.

פרויקט לוויין

- שיגור לוויין אופק 10 בהצלחה.
- תפעול מוצלח של הלוויינים בחלל.
- משך פיתוח לוויינים עתידיים.
- בוצעו מחקרים מגוונים לקידום יכולות חלל עתידיות.

כלי טייס בלתי מאויש (כטב"ם)

- המשך פיתוח וייצור, ניסויים, הסבת פלטפורמות ועדכון גרסאות.

יעדים לשנת 2015

• מכפילי כח מערכתיים:

- א. מפא"ת ימשיך ויקדם את המהלכים לשיפור יכולת הפעולה בכל מזג אוויר, שליטה ועליונות במידע ובמודיעין (סייבר ולוחמת מידע), רציפות הלחימה, עליונות אווירית וקישוריות מלאה (לוחמה מבוססת רשת).
- ב. כמו בשנים עברו, ישים מפא"ת דגש במסגרת בדיקות ייתכנות (בדה"תים) וקדמי הפיתוח על היעד למזעור מערכות, הזלת מחיר ההצטיידות העתידית והפחתת עלות הקיום.
- ג. המשך השקעה בטכנולוגיות קריטיות, אשר נועדו לסגירת פערים טכנולוגיים ואשר משלבות מענה לצרכים מבצעיים חיוניים עם חדשנות טכנולוגית.
- ד. המשך פיתוח פלטפורמות בלתי מאוישות באוויר, ביבשה ובים.
- ה. המשך פיתוח טכנולוגיות טילי א"א, ים - אוויר, אוויר - קרקע, קרקע - קרקע ונשק מדויק.
- ו. כמו כן, יימשך פיתוח מערכות לייצור מטרות, אחיזת שטח, גילוי מהיר ואיכון מדויק.
- ז. יימשך פיתוח וקידום מערכות ישראליות לשילוב ב - JSF.

• לחימה בטרור:

- א. המשך הפעילות ליישום ומימוש פתרונות למנהרות תת - קרקעיות כאחד מהיעדים המרכזיים.
  - ב. המשך טיפול ומתן מענה למטענים, הגנת יישובים וצירים.
- נשק פחות קטלני (נפ"ק/אל - הרג ואמצעים לפיזור הפגנות והפרעות סדר (הפס"ד) - יימשך הטיפול בנושאים שהונבטו וקידום נושאים חדשים.

• מוקדי ידע ותשתיות:

- א. תמיכה ושימור מוקדי הידע הייחודיים בתעשייה, המהווים לבנת יסוד בשימור היתרון האיכותי והעצמאות הטכנולוגית של מדינת ישראל.

ב. המשך שימור ושיפור התשתית המדעית והטכנולוגית של המו"פ הביטחוני בתעשייה, באקדמיה ובמכוני המחקר, על מנת שתתאם את צרכי הגופים הרלוונטיים בצה"ל בפרט ובמערכת הביטחון בכלל.

ג. קידום תשתיות חדשניות, שיתמכו באמצעי הפיתוח בתחומים השונים.

ד. מימוש מיזם פוטוניקה של פורום תל"ס, אשר הותנע ב- 2014.

- מפא"ת ימשיך להשקיע ולקדם פתרונות של תעשיות קטנות לצרכים מבצעיים.

שת"פ חו"ל:

- העמקת השת"פ הטכנולוגי הקיים וקידום שת"פ בהתהוות.

מנהלת חומה:

- 'כיפת ברזל' - המשך פיתוח, הניסויים ושדרוג המערכת. המשך הייצור ותמיכה בקליטה מלאה של סוללות חדשות.

- פרויקט ה'חץ' - המשך הניסויים מול איומים עתידיים ושמירת כשירות המערכת.

- 'שרביט קסמים' - קידום הפיתוח, התחלת ייצור מיירטים וביצוע ניסויים.

- 'חץ 3' - המשך פיתוח תוך עמידה בתכנית הניסויים.

פרויקט לוויין:

- המשך ניטור והבטחת הכשירות של הלוויינים המבצעיים.

- המשך הפיתוח של לווייני העתיד ושיגורים לחלל.

- קידום והנבטת טכנולוגיות חדשות.

כלי טייס בלתי מאויש (כטב"ם)

- המשך פיתוח וייצור, ניסויים, הסבת פלטפורמות ועדכון גרסאות.

אגף מבצעים לוגיסטיים ונכסים (אמו"ן)

כללי

אגף מבצעים לוגיסטיים ונכסים (אמו"ן) הינו מסגרת ארגונית, שייעודה לרכז את הטיפול בנושא מבצעים לוגיסטיים- לאומיים, אחזקה, תכנון וניהול נכסי מערכת הביטחון, הגנת הסביבה, תשתיות, בטיחות וגהות, היערכות לשע"ח, הפעלה ושליטה במבצעים, תפעול ואחזקת מוזיאונים, שינוע ותובלות בארץ ובחו"ל, מכס, הוצאה לאור ופינוי מוקשים.

פעילויות עיקריות בשנת 2014

יח' מתוו"ה

1. גיבוש הסדרים לשיווק ופינוי מחנות צה"ל כמתבקש מהחלטת ממשלה 3161 (הסכם שוה"מ והסדר תכנון).
2. הסכם תעש - נחתם הסכם להפרטת תעש ולפינוי והעתקת המפעלים. במסגרת הסכם זה עתיד משרד הביטחון, באמצעות יח' מתוו"ה, לקדם את התכנון של המתחמים השונים ולייצר סנכרון ואינטגרציה בין כלל רכיבי הפרויקט העצום.
3. פינוי בח"א 27- הושלם מהלך פינוי בח"א 27, כפי שהתבקש ע"י ועדת ביקורת המדינה בכנסת.
4. חיסכון בחשמל - מומש הסכם עם חברת דוראד שבו נעשה מעבר של צריכת חשמל באמצעותם, מהלך שחסך כ-30 מ"ש"ח בראיה רב-שנתית.
5. חיבורי ביוב- חוברו 16 בסיסי צה"ל ונחתמו 12 הסכמים לחיבור מחנות נוספים.
6. ארנונה- נעשתה פעילות לצמצום החובות לרשויות המקומיות.
7. מומש ההסכם לשכירת בניין "מרכבים" בפ"ת, וכן נעשו התאמות במבנה בהתאם לצרכים. כ"כ נעשו התאמות בחוזי השכירות ב"סובב קריה" (פנוי כ-17,000 מ"ר).
8. במסגרת "צוק איתן" הוסדרו מקרקעין לטובת כיפת ברזל, שטחי כינוס ומתקני גיוס בחרום. כ"כ נושא פינוי האשפה קיבל מענה מיטבי בזכות הפקת לקחים מ"עמוד ענן". במסגרת "צוק איתן" הופעלו קבלנים ורשויות וכן נעשו הסכמי חירום בהתאם לצורך.
9. הסדרת מקרקעין ונכסים עבור צה"ל ועבור משרד הביטחון כדי לתת מענה לצרכי מערכת הביטחון, ולצרכי פיתוח אזרחיים.
10. הושבו 9 מחנות לא מאוישים, תוך מקסום החיסכון בעלויות ההשבה.

יחידת הממונה על שינוע מכס והובלות

1. הפעלת מערכת חדשה לניהול תובלה והיסעים - מערכת "נתיבים".
2. היערכות למעבר למערכת סחר חוץ חדשה של רשות המיסים.

יחידת הסגן הבכיר ור' היחידה לתפעול לוגיסטי

1. הכנות ומימוש מעבר משרדים למבנה "מרכבים" בפתח תקווה.
2. הפקת קבלת פנים לאפיפיור בנתב"ג.
3. סיוע במבצע "צוק איתן", הכנות ושיפוץ מקלטים בדרום.
4. סיוע לוגיסטי בלויית אריאל שרון ז"ל.

יחידת המוזיאונים

1. ביצוע קורס מדריכות מוזיאונים בבה"ד החינוך.
2. חידוש התצוגה במוזיאון ההעפלה וחיל הים.
3. יציאה למכרז לחידוש התצוגה במוזיאון בית הגדודים.
4. עריכת טקסים ממלכתיים במוזיאון אסירי המחתרות בעכו, ובמוזיאון ההעפלה וחיל הים.
5. שדרוג תצוגות במוזיאונים (ג'וערה, בתי האוסף, האצ"ל בתש"ח).

רלפ"ם

1. הובלת יוזמה לעדכון חוק חומרי נפץ.
2. קשרי עבודה עם משרדי ממשלה וגופים חיצוניים (הגנ"ס, כבאות והצלה, תחבורה).
3. חידוש חברות בקבוצות עבודה נאט"ו.
4. פעילות מול צה"ל.
5. עדכון מדריך משהב"ט 4145.
6. עריכת סיורי היכרות ולימוד בתעשיות.

היחידה לשע"ח

1. שילוב המשרד בתרגילי צה"ל בתחומים הנוגעים למשרד.
2. הכנת הוראת משהב"ט חדשה בתחום "סיוע משהב"ט לעורף האזרחי באמצעות רח"ל במצבי החירום השונים".
3. סיוע לצה"ל ולעורף האזרחי (באמצעות רח"ל) במבצע "צוק איתן".
4. ביצוע מעקב ובקרה אחר כשירות וכוננות המפעלים החיוניים המרותקים למעהב"ט בחירום.
5. גמר ביצוע והטמעת מודל חדש לתעדוף רמת החיוניות של כלל המפעלים החיוניים של מעהב"ט.

6. גמר אפיון מערכת מחשוב ייעודית, לניהול בקרת כשירות מערך המפעלים החיוניים של מעהב"ט.
7. עדכון/שחזור של הוראות ונהלי חירום כפועל יוצא מלקחי תרגילים, אירועי חירום ושינויים ארגוניים.
8. ביצוע השתלמות מקצועית בתחום הריתוק המשקי למנהלי מפעלים חיוניים.

היחידה להוצאה לאור

הוצאת 4 ספרים חדשים בנושאי צבא וביטחון ו-7 ספרים בסדרת "האוניברסיטה המשודרת".

עיקר פעילות מתוכננת לשנת 2015

יח' מתור"ה

1. שוה"ם - קידום שיווק ופינוי מחנות צה"ל ממרכז הארץ והעברתם לפריפריה.
2. פיתוח והטמעת מערכת לניהול מידע נכסי רב-ממדי, אשר תאפשר אינטגרציה בין כלל הגורמים העוסקים בהיבטים הנוגעים לפריסה הגאוגרפית (תכנון, הגנת הסביבה, מיסוי, שיווק מחנות, נכסים ועוד).
3. קידום רפורמה חקיקתית בתשלומי הארנונה של מערכת הביטחון. כיום משלמת מערכת הביטחון ארנונה ע"פ פרמטרים לא רלוונטיים אשר אינם תואמים את סוגי הנכסים המוחזקים על ידה ואת היקפם.
4. השלמת ההסדרה של תהליכי העבודה מול צה"ל, לשם יצירת שיתוף פעולה והגדרת תחומי אחריות בין צה"ל לבין המשרד.
5. מימוש מעבר צה"ל דרומה ומהלך שוה"ם - מתן מענה נכסי, תשתיתי, מיסוי ותכנוני לפרוייקט הלאומי, הכולל את הקמת המחנות בנגב, ומימוש הפרוייקטים הנגזרים משוה"ם.
6. המשך שיפור היערכות ומוכנות היחידה לשעת חרום, בדגש על פינוי אשפה ומקרקעין.
7. קידום תכניות סטאטוטוריות בשטחי המחנות המתפנים ובשטחים של מפעלי תעש, בהתאם להסדר תכנון והסדר תעש.
8. התייעלות וחסכון במשקים המנוהלים ע"י יחידת מתור"ה בתחומים: ארנונה, מים, חשמל, פינוי אשפה והשבת מחנות לא מאוישים.

יחידת הממונה על שינוע, מכס והובלות

מעבר למערכת סחר חוץ חדשה של רשות המיסים.

יחידת המזיאונים

1. סיום חידוש התצוגה במזיאון ההעפלה וחיל הים - צפי דצמ' 2015.
2. תחילת העבודות על חידוש התצוגה במזיאון בית הגדודים.
3. עריכת טקסים ממלכתיים במזיאון אסירי המחתרות בעכו.
4. ביצוע קורס מדריכות בבה"ד החינוך.

5. שיפוצים במוזיאון אסירי המחותרות בירושלים.

6. שדרוג התצוגה במוזיאון הפלמ"ח.

רלפ"ם

1. פרסום מהדורה 3 של מדריך משהב"ט 4145.

2. חידוש חברות בקבוצת עבודה נאט"ו.

3. בקרה על עמידה בתנאי המדריך.

4. גמר העברת סמכויות חוקיות.

5. קבלת מעמד נותן אישור ביחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים.

היחידה לשע"ח

1. השתלבות בתרגילי צה"ל ועורף לאומי ("נקודת מפנה 15") בתחומים הנוגעים למשהב"ט.

2. גמר גיבוש ומיסוד תוכנית משרדית ונהלים בנושא: היערכות משהב"ט לרעידות אדמה.

3. עדכון של הוראות ונהלי המשרד בתחומי ארגון, תהליכי עבודה והשליטה בחירום.

4. הכנת הוראת משהב"ט בתחום ניהול בקרת ה"מפעלים החיוניים".

5. הכנת הוראות משהב"ט בתחום ארגון מערך החירום המשרדי וארגון השליטה בחירום.

6. קליטה והטמעה של מערכת מחשוב ייעודית לניהול בקרת כשירות "מפעלים חיוניים".

7. ביצוע מעקב ובקרה אחר כשירות ומוכנות אגפי/יחידות משהב"ט לחירום.

8. ביצוע השתלמויות מקצועיות בתחום ה"ריתוק המשקי", והתרגילים הצפויים להתבצע במהלך שנה"ע 2015.

חטיבת הפעלה ושליטה

1. תרגיל פינוי- הכנת תיק תרגיל לבניין.

2. פיתוח מערכת גילוי והתרעת אש ב-10 מתקנים.

3. שיפור כשירות בעלי תפקיד נאמני בטיחות באמצעות קורסים והדרכות.

4. ביצוע ביקורות לספקי מפעלים חיוניים- בקרה ב-30 מפעלים.

5. השלמת ציוד מערך המילואים- רכש ציוד בהתאם לפערים.

6. ביצוע ראיונות לאיתור בעלי תפקידים למערך המילואים-בחטיבת תובלה והיסעים וחט' איכות הסביבה.

7. הכשרה והדרכה של 3 חוליות שליטה לסיוע לעורף.
8. ביצוע 3 תרגולים לשמירת כשירות וכוננות של תכניות הפינוי והדילוג המשרדיות בהתאם לפק"לים.
9. שמירת כשירות וכוננות של מערך השליטה בחרום ע"פ נהלים קיימים - ביצוע 2 בקרות + 3 תרגילים.
10. אפיון והקמה של חפ"ק נייד משרדי.
11. שיפור מערך הדי"פ והדואר ע"י הכנסת מערכות ממוחשבות לצמצום כמות הדואר.

היחידה להוצאה לאור

פרסום 15 כותרים חדשים בנושא צבא, ביטחון ואוניברסיטה משודרת.

חזרה לתוכן העניינים

אגף ההנדסה והבינוי

סיכום פעילות אגף ההנדסה והבינוי לשנת 2014

אגף ההנדסה והבינוי הוקם בשנת 2012 כתוצאה מאיחוד אגף הבינוי במשהב"ט עם מרכז הבינוי באט"ל. האגף משמש כסמכות מקצועית בתחום הבינוי בצה"ל ובמשרד הביטחון וכסמכות רישוי לבינוי בצה"ל.

האגף נושא באחריות לתכנון הנדסי, הקמה, אחזקה ופיתוח של הבינוי עבור צה"ל ומשרד הביטחון בחירום וברגיעה. זאת, תוך ראייה כוללת, מקצועיות, זמינות, איכות ושילוב של היבטים כלכליים. בין תפקידי האגף: מתן מענה לאוכלוסייה אזרחית בחירום עפ"י תעודף מרכז השליטה והבקרה המשרדי (מש"ב), ובכפוף להנחיות הגורמים המוסמכים.

מאפייני הפעילות לשנת 2014

1. כללי

- א. המשך תהליכי הטמעה ושיפור התהליכים באגף כחלק מהליך האיחוד, בכלל תחומי העשייה.
- ב. ביצוע הפקת לקחים אגפית מהליך האיחוד, מיפוי נושאים לשיפור כחלק מהליך ההטמעה ושיפור התהליכים באגף האחד.
- ג. יישום והטמעת מערכת מידע לניהול משק האחזקה.
- ד. המשך פיתוח מערכת לניהול ובקרת ת"ע למימוש פרויקטים עבור מעהב"ט.
- ה. המשך ביצוע פעילויות לחיזוק הממשק עם החברה:
  - תרומה לקהילה.
  - ליווי בתי ספר.
  - ליווי עתודאים והעסקת סטודנטים.
  - העסקת בנות שירות לאומי.
- ו. מיסוד תהליכי התייעלות כלכליים באגף בכלל התחומים, והפיכת התייעלות כחלק מהתרבות באגף.
- ז. היקפי פעילות האגף: פרויקטים לשימור הקיים ולהתעצמות בהיקף של כ- 2,500 מש"ח, אחזקה: 233 מש"ח, התקשרויות צמ"ה ותשתיות בהיקף של 126 מש"ח.

2. בתחום הכשירות והמוכנות לחירום

- א. השתתפות מלאה ומתן מענה מקצועי מלא בתחום המיגון, הבינוי והתשתיות, לכוחות צה"ל ולעורף האזרחי במהלך מבצע "צוק איתן".
- ב. מיגון גני ילדים ושיקום תשתיות לאחר מבצע "צוק איתן".
- ג. ביצוע תרגולים והמשך שיפור ההערכות והמוכנות של האגף למצבי חירום.

- ד. המשך פעילות להגדלת מאגר המפעלים המרותקים לכלל התחומים הנדרשים בחירום.
- ה. התנעת פעילות להתאמת חוזי אחזקה וחוזי חומרי תשתית למתן מענה גם בחירום.
- ו. רענון ההוראות האופרטיביות בהתאם לאתגרים החדשים.
- ז. המשך פעילות ומיסוד תהליכים סדורים ואמנות מול הרשויות והמשרד להגנת העורף, לשימוש והפעלת המשאבים הלאומיים בחירום.

3. בתחום הפרויקטים

- א. מימוש פרויקטים עבור מערכת הביטחון לרבות עבור זרועות האוויר והים, על פי התכנית המאושרת ובהתאם למשימות מבצעיות ודחופות.
- ב. מימוש משימות לעורף האזרחי בהתאם להנחיות המשרד.
- ג. ביצוע מעקב ובקרה על פרויקטים, ופרסום דוחות עיתיים כחלק משיפור השת"פ והשקיפות מול הלקוחות.
- ד. התנעת פעילות לליווי כלכלי-הנדסי לפרויקטים.
- ה. הטמעת תרבות התחקור והפקת הלקחים בפרויקטים באגף.
- ו. המשך מתן מענה מקצועי למהלך מעבר מחנות צה"ל לנגב, בכלל ההיבטים המקצועיים (קריית ההדרכה, הקמפוס הטכנולוגי, אמ"ן לנגב וכו').
- ז. מתן מענה מקצועי להשלמת פרויקטי קו התפר, "שעון חול" וגבול רמת הגולן.
- ח. מתן מענה לפרויקטי שוה"ם (שיוק והעתקת מחנות) לפינוי מחנות צה"ל ממרכזי אוכלוסין (צריפין, תל השומר, בילו וכו').
- ט. המשך הליך תכנון וביצוע תשתיות, לתמיכת מהלך רה-ארגון הסד"כ בצה"ל.
- י. המשך הפעילות לשיפור תשתיות צה"ל בתחום איכות הסביבה (פינוי אסבסט, מיסוד ביוב וכו').
- יא. המשך פעילות למימוש פרויקטים לשיפור התנאים לחייל, ולהגברת הבטיחות במחנות צה"ל.
- יב. המשך פעילות למימוש פרויקטים לשיפור הרציפות התפקודית כחלק מהמוכנות לחירום.

4. בתחום האחזקה

- א. מיסוד יחידת אחזקה ארצית על מנת לשפר ולייעל את המענה האחזקתי בצה"ל.
- ב. המשך הגברת השימוש בחוזי קמפוס ובחוזי אחזקה לחמש שנים, במטרה לשפר את המענה האחזקתי ולצמצם את הוצאות האחזקה.
- ג. צמצום השימוש בפטורים ממכרזים, כחלק מהליך התייעלות וחסכון כספי.

- ד. קליטה ותחילת הטמעה של מערכת לניהול משק האחזקה ב SAP.
- ה. איחוד חוזה אחזקה בראיה רב זרועית.

5. בתחום ההנדסה והמו"פ:

- א. פיתוח מכרזים למבנים סטנדרטיים במעהב"ט.
- ב. שיפור שיטות מדידה ומחשוב הליכי הבקרה ההנדסית.
- ג. ביצוע מו"פ בתחומים הנדסיים שונים, לשיפור הרציפות התפקודית למתקנים ולתשתיות חיוניות, ומו"פ בתחום האנרגיה החלופית.
- ד. המשך פעילות לצמצום צריכת האנרגיה, והגברת המודעות בתחום הבנייה הירוקה בצה"ל.
- ה. ביצוע פעילות ענפה למיסוד ושדרוג המקצועיות בתחום הבטיחות, לרבות בטיחות האש, בשיתוף רשות הכבאות.
- ו. קיום מועדונים וועדות מקצועיות כחלק משיפור המקצועיות ושיתוף המידע המקצועי, לכלל בעלי המקצוע במערך הבינוי בצה"ל ובמשהב"ט.

6. בתחום המיפוי והמקרקעין

- א. עדכון מאגר מידע למצב התשתיות בצה"ל (תמונת מצב תשתיות) בהתאם לשיפורים ושינויים המבוצעים ע"י מרחבי הבינוי בצה"ל.
- ב. המשך הפעילות בתחום מחשוב, שיפור ומדידה של הליך היתרי הבנייה, וההליכים הסטטוטוריים בצה"ל.
- ג. המשך פעילות תכנון תכניות אב למחנות צה"ל.
- ד. המשך הפעילות לצמצום עלויות הארנונה בצה"ל.
- ה. תמיכה ולווי מקצועי במהלך שוה"ם.

7. בתחום ההתקשרויות עם ספקים

- א. ביצוע הליך "לין" לשיפור הליכי ההתקשרות באגף, במטרה ליעל ולשפר את השירות ללקוח.
- ב. גיבוש תכנית עבודה סדורה לרבות מדדים, מעקב ובקרה ליחידות ההתקשרויות.
- ג. המשך הפעילות לשיפור חוזי התקשרות בראייה כלכלית.
- ד. מיסוד הליך מכרזי באינטרנט.
- ה. הטמעת שיטות התקשרות חדשות לשם ייעול וחסכון.
- ו. המשך הפעילות להגדלה ולטיוב מאגר הספקים.
- ז. רה-ארגון יחידת ההתקשרויות עם מתכננים.
- ח. הגברת השימוש במכרזים פומביים ביח' ההתקשרויות עם מתכננים.

8. בתחום ההכשרה

- א. המשך הכשרה והדרכה מקצועית בהתאם לתכנית ההדרכה השנתית.
- ב. מיצוי יכולות החניכה וההדרכה מתוך הארגון, כאמצעי זמין לחניכת דור העתיד.

פעילות צפויה ב - 2015

- 1. במהלך 2015 ימשיך האגף בהליך ההיערכות לחירום וההתאמה לאתגרים החדשים, בשיפור התהליכים והפקת לקחים, ביישום והטמעת המסקנות וההמלצות שיינתנו, ובמיסוד הידע ומערכות המידע בכל תחומי העשייה באגף.
- 2. האגף יחתור לעשייה איכותית, לעמידה בל"ז נדרש, ושילוב תהליכי התייעלות כלכליים וחסכון בתקציבים בכל תחומי העשייה.
- 3. האגף ימשיך להיות ארגון מקצועי, רלוונטי חדשני ומוביל בתחומו, ויפעל לחיזוק ומיתוג מעמדו כסמכות המקצועית, וכרשות הרישוי של מעהב"ט.
- 4. בתחום הכשירות והמוכנות לחירום:
  - א. האגף יפעל ליישום לקחי צוק איתן.
  - ב. האגף ימשיך במתן מענה לצה"ל, למערכת הביטחון ושיפור המענה לאוכלוסיה האזרחית בחירום.
- 5. בתחום הפרוייקטים:
  - א. האגף ימשיך במימוש משימותיו במקצועיות ולשביעות רצון לקוחותיו עפ"י תוכנית עבודה מאושרת, בראיה כלכלית, ובהתאם לדרישות מבצעיות ודחופות שיופנו לטיפולו.
  - ב. האגף ימשיך בקידום ותמיכה בפרוייקטים לאומיים להם יידרש, לרבות קידום ותמיכת פרויקטי צה"ל לנגב ופרוייקטי מהלך שוה"ם.
- 6. האגף ימשיך במו"פ ההנדסי כמענה לאתגרי העתיד, ובמקביל ימשיך במיסוד וחיזוק הסטנדרטיזציה בצה"ל כמנוף לאחידות.
- 7. האגף ימשיך במיפוי המקרקעין ומיסוד מאגר תשתיתי עדכני רב-זרועי לכלל מחנות צה"ל.
- 8. האגף ימשיך בפיתוח מערכת המידע בתחום ניהול פרוייקטים, ובהטמעת מערכות המידע בתחום ניהול אחזקה.
- 9. האגף יעסוק בהעצמה ופיתוח של המשאב האנושי, ופיתוח מסלול העובד בשיתוף אמ"ש.
- 10. האגף יפעל להמשך חיזוק הפעילות החברתית וממשק עם החברה.

חזרה לתוכן העניינים

מינהל המעבר דרומה

כללי

במסגרת החלטות הממשלה על חיזוק ופיתוח הנגב, הוחלט כי מערכת הביטחון תוביל את התוכנית הלאומית לחיזוק הנגב, באמצעות העברת בסיסי צה"ל ממרכז הארץ לדרום.

הבסיסים העוברים:

- בח"א 27 - בסיס התובלה של חיל האוויר מנתב"ג לנבטים - הסתיים בשנת 2009.
- בסיסי ההדרכה של חילות תומכי הלחימה יועברו ממחנה צריפין (בעיקר), אל קריית הדרכה אחודה הנבנית בצומת הנגב - מצוי בשלבי בנייה מתקדמים. איוש מפקדת קריית ההדרכה החל, ובמהלך שנת 2015 יעברו מרבית בסיסי ההדרכה לקרייה.
- יחידות אגף התקשוב - יועברו ממרכז הארץ לקמפוס טכנולוגי אחד, שייבנה בבאר שבע בסמוך לאוניברסיטת בן-גוריון ופארק ההיי טק - פורסם שלב מקדים של המכרז.
- יחידות טכנולוגיות של חיל מודיעין יועברו ממרכז הארץ לקריית המודיעין שתוקם באזור צומת שוקת בסמוך ללקית.

פרויקט העברת מחנות צה"ל לנגב הינו פרויקט תשתיות בהיקף גדול במיוחד ובעלות כוללת של כ- 22 מיליארדי שקלים.

הבסיסים החדשים נבנים בחלקם בשיטת PFI (PRIVATE FINANCE INITIAT) קרי - במימון ובתכנון יזם פרטי, כך שמערכת הביטחון מפרסמת מכרז הכולל תכנון, גיוס הון, ביצוע ותפעול לתקופה של 25 שנים ע"י הזכיון. על מנת לוודא כי הפרויקטים ישפיעו במידה ניכרת על תהליכי פיתוח כלכליים במרחב כתוצאה מהמעבר, הוכנסו למסמכי המכרז סעיפים המחייבים את הזכיון לרכש מקומי והעסקת עובדים מקומיים באחזקת שנקבע והוגדר מראש. כמו כן, למערכת הביטחון מנגנון פיקוח לביצוע מעקב ובקרה אחר פעילות הזכיון.

השפעת פרויקטי צה"ל בנגב

1. פרויקטי צה"ל בנגב ייצרו אלפי מקומות תעסוקה חדשים בנגב. בפועל, ניתן לראות כבר היום, את ההשפעה העצומה של בניית קריית ההדרכה על האיזור כולו בכל הקשור ליצירת משרות, מקומות תעסוקה והתקשרות עם חברות ותעשייה בנגב.
2. פרויקטי צה"ל בנגב יביאו חברות תעשייה וטכנולוגיה להשתקע בנגב. חברות שהקדימו את המעבר בחרו להשתקע בנגב ולהקים מרכזים בנגב, בפארקי התעשייה השונים ובדגש תעשיית ההיי טק בפארק ההיי טק בבאר שבע, יגבירו את הצריכה בנגב במיליארדי שקלים בשנה, ויסייעו בהפיכת הנגב מפריפריה למרכז חדש במדינת ישראל.
3. כתוצאה מהעברת בסיסי צה"ל לנגב צפויים כ- 30 אלף לובשי מדים לעבור לשרת בנגב מתוכם כ- 7,000 אנשי קבע, חלקם עשויים להעתיק את מקום מגוריהם אל הנגב.
4. מערכת הביטחון בשיתוף משרדי הממשלה השונים מובילה בשנים האחרונות מהלך לשיפור וחיזוק התשתיות הפיסיות והחברתיות בנגב עבור תושבי הנגב בהווה ובעתיד, לצד פעילות אינטנסיבית בקרב היחידות העוברות דרומה, במטרה להכיר להם את ההזדמנות הגדולה האישית והמקצועית במעבר דרומה.

פעילות עיקרית בשנת 2014

1. חברת "מבט לנגב" מצויה בתהליכים מתקדמים של הקמת קריית ההדרכה בצומת הנגב. במהלך השנה האחרונה ביצעה החברה רכש והתקשרויות עם ספקים וקבלנים מקומיים בהיקף של כ- מיליארד ₪. בהקמת קריית ההדרכה לקחו חלק עובדי חברות וקבלנים מהדרום, ובימים אלו מערך התפעול של קריית ההדרכה נבנה לקראת איושה.
  2. ניהול ופיקוח אחר התנהלות הזכיין בהקמה, בכפוף לחוזה שנחתם.
  3. היערכות לניהול חוזה התפעול עם הזכיין.
  4. סגירת PQ לחלק המנהלתי של מרכז קריית התקשוב והכנת כרכי המכרז לקראת פרסומו במהלך 2015.
  5. התקדמות בפרויקטי החלוץ במהלך המעבר לנגב (קמפוס הטרצ"ים).
  6. עלייה לשטח קריית המודיעין וביצוע עבודות עפר במקום.
  7. מעקב אחר החלטת הממשלה לעדכון התכנית לפיתוח הנגב (החלטה 546), במסגרתה הוקצו כחצי מיליארד שקלים עבור חיזוק ושיפור התשתיות בנגב, ועבור פעילות לקידום החלטת הממשלה 2025 במרכז הקמת בית חולים נוסף בנגב. שתי החלטות ממשלה אלה, נותנות מענה למרבית התשתיות האזרחיות, לרבות התייחסות לאוכלוסיה הבדואית, למעט הסוגיות הבאות בהן ניתנה הנחיה לדון ולהגיש תכנית בתום תקופת זמן מוגדרת:
    - א. תחבורה – מתן פתרון להסעת המונים ממרכז הארץ לבסיסי צה"ל בנגב.
    - ב. מענה לדירור בשכירות כהיערכות למעבר של אלפי משרת קבע וקבע ראשוני, בעלי משפחות, שיבקשו לשכור דירה בשלב ראשון.
    - ג. מענה למחסור בידיים עובדות בדגש על מקצועות הבנייה.
  8. הובלה, בשיתוף עם צה"ל, של פעילות הסברתית ושיווקית לעידוד מעבר משרתי הקבע להתגורר בדרום. בין היתר, התקיימו סיורים וכנסים כמפורט מטה:
    - א. כנס לבסיסי ההדרכה העוברים לקריית ההדרכה, בראשות ראש אכ"א וראש אט"ל.
    - ב. סיורים לקורסים וליחידות של אגף המודיעין ואגף התקשוב.
    - ג. שיווק שלוש שכונות מגורים בבאר שבע ובכרמית.
- כמו כן, מתבצעים כנסים פנימיים נוספים, שיחות מפקדים ועוד, כחלק מתהליך הסברה פנים צה"ל.

פעילות מתוכננת לשנת 2015:

1. איוש שבעת בסיסי ההדרכה בקריית ההדרכה בארבעה שלבים, הראשון יתבצע במרץ 2015 באיוש בה"ד 13 (השלב הרביעי יתבצע בתחילת 2016).
2. המשך בניית קריית ההדרכה ופיקוח על תפעול קריית ההדרכה.
3. פרסום מכרז קריית התקשוב.
4. פרסום PQ לקריית המודיעין.

5. מעקב אחר יישום החלטות ממשלה 546 ו 2025.

6. טיפול בחסמים בתחום התשתיות הלאומיות - בדגש תחבורה ודיור לשכירות.

7. הקמת מרכז שליטה ובקרה בעיר באר שבע כמטרופולין נגב, על מנת לתת מענה למשרתי הקבע ומשפחותיהם במעבר דרומה בכל תחומי החיים: תעסוקה לבן/בת הזוג, חינוך, מגורים, בריאות, תרבות ופנאי ועוד.

[חזרה לתוכן העניינים](#)

מינהלת תוכנית המרכבה המופקדת על פיתוח וייצור פלטפורמות

המרכבה

כללי

- מנת"ק (מנהלת תוכנית המרכבה והנמר), נושאת באחריות הכוללת לפיתוח וייצור טנקי המרכבה ונגמ"שי הנמר.
- מנת"ק מהווה מוקד ידע לאומי בתחום הרק"מ (רכב קרבי משוריין), ובאחריותה לשמר את יכולת ייצור הרק"מ, ייצור חלפים לרק"מ ושיקום רק"מ במדינת ישראל באמצעות תעשיות המרכבה ומפעל המרכבה במש"א (במרכז השיקום והאחזקה של צה"ל).
- טנק המרכבה הנו מהמתקדמים ביותר בעולם. הוא מותאם באופן מושלם לצרכי צה"ל ולתוואי השטח במדינת ישראל, הוא הטנק הממוגן בעולם, והיחיד הנושא מערכת הגנה אקטיבית מבצעית.
- טנק המרכבה מיוצר בכ-200 מפעלי תעשייה ישראליים, המעסיקים קרוב ל-10,000 עובדים, כ-40% מתוכם בפריפריה ואזורי עדיפות לאומית, ומהווה קטר טכנולוגי לפיתוח מערכות מתקדמות בתעשייה הישראלית ולייצוא.
- הנמר הנו הנגמ"ש הממוגן ביותר בעולם. הוא מבוסס על טכנולוגיות המרכבה (לרבות מזק"מ, מנוע, ממסרת, מערכת חשמל ועוד) ולו יכולת נשיאה של 12 לוחמים, ויכולת לחימה במתארים מורכבים.
- תעשיות המרכבה מדווחות על ייצוא של מערכות מבוססות מרכבה בהיקף של מאות מיליוני דולרים בשנה.

עיקרי פעילות מנהלת תוכנית המרכבה במשרד הביטחון בשנת 2014

1. מרכבה

- א. ייצור טנקי מרכבה סימן 4 בהתאם לתוכנית העבודה הרב שנתית.
- ב. המשך פיתוח והצטיידות במערכת הגנה אקטיבית – מעיל רוח.
- ג. פיתוח שיפורים במערכות המרכבה.
- ד. אחזקת מתקני הייצור והתשתיות בקו הייצור.
- ה. סיוע בקליטת טנקי מרכבה סימן 4 בחטיבה 7.

2. נמר

- א. ייצור נגמ"שי הנמר בהתאם לתוכנית העבודה הרב שנתית.
- ב. הטמעת הנמר בחטיבת גולני, באימונים, בהכשרות ובפעילות מבצעית.
- ג. הושלם המעבר לייצור של מרכיבי נמר בארה"ב (גוף הנמר וערכות נלוות).

3. כללי

ליווי וסיוע טכני לכוחות הלוחמים במבצע "צוק איתן".

עיקרי פעילות מנהלת תוכנית המרכבה במשרד הביטחון בשנת 2015

1. מרכבה

- א. ייצור טנקי מרכבה סימן 4 בהתאם לתוכנית העבודה הרב שנתית.
- ב. פיתוח שיפורים במערכות המרכבה.
- ג. פיתוח שיפורים במערכת מעיל רוח.
- ד. ישום לקחי צוק איתן.
- ה. אחזקת מתקני הייצור והתשתיות בקו הייצור.

2. נמר

- א. ייצור נגמ"שי הנמר בהתאם לתוכנית העבודה הרב שנתית.
- ב. ייצור מרכיבי הנמר בארץ ובארה"ב (גוף הנמר וערכות נלוות).
- ג. השלמת פיתוח והצטיידות במערכת הגנה אקטיבית – מעיל רוח לנמר.
- ד. המשך פיתוח של תצורות נמר רלוונטיות.

חזרה לתוכן העניינים

קשרי חוץ ויצוא
ביטחוני

האגף

הביטחוני

מדיני

האגף ליצוא

ביטחוני -

(סיב"ט)

האגף הביטחוני-מדיני

סקירת עיקרי פעילות האגף בשנת 2014

1. השתלבות האגף בפעילות משרד הביטחון לתמיכה במבצע "צוק איתן", כולל הכנת הערכות מצב והמלצות למדיניות, וקיום קשר עם מדינות ידידותיות רלוונטיות באזור ובעולם, לתמיכה במימוש יעדי המבצע.
2. נמשך והועמק מערך קשרי הביטחון והתאום הביטחוני עם ארה"ב, במיוחד על רקע ההתפתחויות האזוריות.
3. חלה התקדמות בדיאלוג הביטחוני עם ארה"ב לשמירת ביטחונה של ישראל, ויתרונה האיכותי מול איומים קיימים ועתידיים.
4. נמשך הסיוע הביטחוני של ארה"ב, כולל בתחומים חיוניים כדוגמת ההגנה נגד טילים ורקטות.
5. הועמקו והורחבו ההידברויות, השת"פ והדיאלוגים עם מדינות מרכזיות באירופה, אסיה ואוקיאניה.
6. נמשך שיפור הקשרים עם מדינות מרכזיות באמריקה הלטינית.
7. נמשך עדכון מדיניות הייצוא הביטחוני, השתלבות האגף בתהליך יישום המדיניות ויעול תהליך היישום.
8. נמשכה השתתפות האגף בפעילויות בתחומי בקרת הנשק והביטחון האזורי, כולל באמנות מרכזיות בתחום הנשק הלא-קונבנציונלי וסחר בנשק קונבנציונלי.
9. נמשכה תרומת האגף בתחום התכנון האסטרטגי, הערכות המצב וההמלצות למדיניות ביטחונית-מדינית לדרג הממונה, כולל פרסום מספר רב של מסמכי הערכות והמלצות.
10. פעילות למימוש מתכונת הפעלת מערך הנספחים הצבאיים ונציגי משהב"ט בעולם, שגובשה בשנה הקודמת.

יעדים מרכזיים לשנת 2015

1. שימור והעמקת הקשרים הביטחוניים היחודיים עם ארה"ב במגוון תחומים, בדגש לשמירת יתרונה האיכותי של ישראל, והתמודדות עם האיומים המרכזיים כמו איראן, איסלאם קיצוני ועוד.
2. המשך שימור ופיתוח הקשרים הביטחוניים עם מדינות מפתח באזור, באירופה, באסיה ובאוקיאניה, באמריקה הלטינית, באפריקה ועוד.
3. העמקת המעורבות של האגף בתהליכי גיבוש הערכות מצב, והמלצות למדיניות ביטחונית-מדינית במערכת הביטחון ובתאום עם גורמים נוספים.
4. המשך ההשתלבות בגיבוש ויישום מדיניות הייצוא הביטחוני, ובקרת הנשק והביטחון האזורי.

חזרה לתוכן העניינים

האגף ליצוא ביטחוני (סיב"ט)

הייעוד העיקרי של אגף סיב"ט הוא: סיוע ליצוא הביטחוני כחלק מבניית תשתית תעשייתית ביטחונית ישראלית רחבה ומשגשגת להעצמת הביטחון הלאומי באמצעות:

1. שותפות עם התעשייה הביטחונית של מדינת ישראל.
2. יצירת קשרים במדינות הרוכשות ציוד ביטחוני.
3. איתור וייזום הזדמנויות עסקיות.
4. שיקוף תמונת מצב שיווקית ומידע עסקי רלוונטי.
5. מכירה ומינוף של עודפי ציוד של צה"ל.
6. הובלת הייצוא הביטחוני בשותפות עם אגפי משהב"ט, צה"ל, גורמים ממשלתיים וגופים חיצוניים.
7. חוזי ממשלה-ממשלה.

הנושאים בהם טיפל האגף בשנת 2014:

1. קידום היצוא הביטחוני של התעשיות וחברות ביטחוניות
  - א. קידום הסכמים עם ממשלות זרות, לצורך ייצוא ביטחוני והסכמי שת"פ תעשייתיים ואחרים עם גורמים זרים.
  - ב. ייזום וארגון ביקורים בארץ של בכירים ומשלחות רשמיות בנושאי קידום היצוא הביטחוני.
  - ג. פיתוח קשרים עם גורמי ממשל ולקוחות זרים לצורך "פתיחת דלתות". יצירה ועידוד מפגשים עם: גורמי צבא זרים, משרדי הגנה, גורמים רשמיים ותעשיות במדינות שונות.
  - ד. תמיכה בזיהוי ובמימוש של הזדמנויות עסקיות, באמצעות קשרים של נספחי צה"ל ונציגי משהב"ט בעולם.
  - ה. יצירת קשר בין התעשיות הביטחוניות לבין זרועות צה"ל לצורך קידום היצוא הביטחוני.
  - ו. ייזום וארגון סמינרים וכנסים מקצועיים לגורמים זרים, שיתקיימו בארץ ובחו"ל, לחשיפת מוצרי התעשיות הביטחוניות.
  - ז. תכנון, הקמה וניהול ביתן ישראל/ביתן סיב"ט בתערוכות ביטחוניות מובילות בעולם.
  - ח. הכנת מכתבי גיבוי המיועדים ללקוחות רשמיים בחו"ל, המאשרים שימוש במוצרים ישראלים על ידי צה"ל, לצורך סיוע לייצוא של התעשיות הביטחוניות.
  - ט. קידום הייצוא של תעשיות קטנות ובינוניות – היכרות, יצירת חשיפה, סיוע והכוונה מול לקוחות זרים, לצד הסיוע לתעשיות גדולות.

- י. הכנת פרסומים, בשפות שונות, המציגים מוצרים של התעשיות הביטחוניות וציד צבאי בשימוש צה"ל המיועדים למכירה ובכלל זה הכנת מדריך היצוא הביטחוני ופרסומים באינטרנט.
- יא. מתן שירותי אבטחת איכות ממשלתית (GQA) ללקוחות זרים, כתמיכה בעסקאות רכש של מוצרים ושירותים מהתעשיות הישראליות המיועדים ליצוא.
- יב. סיוע בביצוע עבודות, קורסים וניסויים ביחידות צה"ל, במסגרת עסקאות ייצוא של התעשיות.
- יג. ריכוז מידע עסקי גלוי מהעולם, והפצתו לתעשיות ביטחוניות ולגורמי המשרד הנוגעים בארץ ובחו"ל.
- יד. ייזום וביצוע תכנון אופרטיבי, והכנת הערכות מצב וניירות עמדה לצורך קביעת מדיניות היצוא הביטחוני.
- טו. פעולות לשם יצירת התעניינות מתמדת אצל לקוחות זרים במוצרי התעשייה הביטחונית.

2. שיווק ומכירת עודפי ציוד צה"ל

- א. ריכוז הפעילות לשיווק עודפי ציוד של צה"ל מכל סוג שהוא, ומכירתו ללקוחות בארץ ובחו"ל. בכלל זה: מערכות נשק עיקריות, סוגי נשק ותחמושת וציוד מעודפי צה"ל.
- ב. אחריות לעסקאות "ממשלה - ממשלה" במכירת ציוד צה"ל.
- ג. שילוב התעשיות בהשבת פלטפורמות עיקריות מעודפי צה"ל.

3. ארגון וניהול תערוכות ביטחוניות בחו"ל:

- Defexpo - תערוכה ביטחונית בהודו.
- Singapore Air Show - תערוכה אווירית בסינגפור.
- FIDAE - תערוכה ביטחונית ואווירית בצ'ילה.
- Eurosatory - תערוכה ביטחונית בצרפת.
- AUSA - תערוכה צבאית בארה"ב.
- Expodefensa - תערוכה ביטחונית בקולומביה.

פעולות מתוכננות לשנת 2015

1. המשך קידום היצוא הביטחוני של התעשיות וחברות ביטחוניות ושיווק ומכירת עודפי ציוד צה"ל.
2. ארגון וניהול תערוכות ביטחוניות בחו"ל:
  - Aero India - תערוכה אווירית בהודו.
  - LAAD - תערוכה ביטחונית וביטחון פנים.

IMDEX - תערוכה ימית בסינגפור.

Paris Air Show - תערוכה אווירית בצרפת.

AUSA - תערוכה צבאית בארה"ב.

Korea Air Show - תערוכה אווירית בקוריאה.

Defense&Security - תערוכה בטחונית בתאילנד.

3. פרסומים

(1) הפקה של מדריך היצוא (כרך ביטחוני וביטחון פנים) לשנת 2016 - 2015.

(2) הפקה של עלון ואתר אינטרנט לכל תערוכה בה השתתפו תעשיות וחברות ביטחוניות ב - 2014 וצפויה השתתפות ב - 2015.

חזרה לתוכן העניינים

אגף הפיקוח על היצוא הביטחוני (אפ"י)

רקע – אגף הפיקוח על היצוא הביטחוני (אפ"י)

- אפ"י הינו הגוף המופקד על הפיקוח על היצוא הביטחוני ועל העיסוק בהצפנה, לרבות: מתן רישיונות (כמתחייב מחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז – 2007), צו הצופן ואכיפת הפיקוח.
- האגף פועל בהתאם למדיניות של הפיקוח על היצוא הביטחוני, מפקח על יצוא של ציוד ביטחוני וידע ביטחוני, וכן על יצוא של ציוד דו-שימושי.
- מדיניות הפיקוח על היצוא הביטחוני מביאה לידי ביטוי את חשיבותו האסטרטגית של היצוא הביטחוני, ואת כוונות המדינה לשמור את יכולתה התעשייתית, ואת הימצאותה בחזית הטכנולוגיה הצבאית.
- כמו כן, מדיניות הפיקוח מבטיחה את ביטחונה של ישראל במובן הרחב, ומוודאת את קיום התחייבויותיה המדיניות של ישראל בהתאם לאמנות בינלאומיות, ובמסגרת הסכמים עם גופים בינלאומיים ועם מדינות יחידות.
- אפ"י משמש כתובת בלעדית, בכל הנוגע לבקשות לקבלת רישיונות שיווק ביטחוני ורישיונות ליצוא ביטחוני, ולבקשות לרישיונות עיסוק באמצעי הצפנה.
- אפ"י פועל בשיתוף פעולה עם אגפי משהב"ט השונים, משרד החוץ, משרד הכלכלה והמכס.
- עקרונות הפעולה של האגף:
  - 1) שיפור ויעול השירות הניתן ליצואנים בתחומי הרישוי וההדרכה.
  - 2) הידוק הפיקוח על היצוא הביטחוני, הגברת האכיפה ובכלל זה הקפדה על שמירה על מחויבויות שהמדינה נטלה על עצמה, כגון: יצוא חוזר, העברת טכנולוגיות, בקרה על שימוש סופי ומשתמש סופי ועוד.

סקירת עיקרי פעילות אפ"י בשנת 2014

1. השנה החולפת התאפיינה בעלייה משמעותית במספר הבקשות של יצואנים לקבלת רישיונות שיווק. ניתן לייחס זאת בין השאר למודעות גוברת לחוק הפיקוח, ולהגברת פעולות האכיפה מצד אפ"י.
2. אפ"י עסק רבות בבחינת תהליכי העבודה הפנימיים ובדרכים להתייעלות. כתוצאה מכך סוכם על מבנה ארגוני חדש לאגף, וצפויה השתלבותה של חברה ממשלתית חדשה, במשימות המהוות מעטפת המסייעת לעבודת הליבה הנעשית באגף.
3. אפ"י התמקד במהלכים שתכליתם שיפור השירות ליצואן. כדוגמה: הורחב הפטור מצורך בקבלת רישיונות שיווק למוצרי בלמ"ס, ובשלהי השנה עלתה בהצלחה לאוויר ההגשה המקוונת של בקשות לקבלת רישיונות שיווק בלמ"ס באמצעות אתר ה-E-COM.
4. במהלך 2014 קיים האגף סידרה של ימי עיון וכנסים למטרות הדרכה והסברה בקרב קהיליית היצואנים, לשם הכרה והטמעת דרישות הפיקוח והרישוי בתחום היצוא הביטחוני. כמו כן, עמד

לרשות היצואנים "מרכז השירות ליצואן" עם מסגרת שעות שירות רחבה, ובעלי תפקידים מורשים מקרב היצואנים נפגשים עם עובדי האגף, במסגרת ימי קבלת קהל שבועיים.

5. נתונים סטטיסטיים לשנת 2014:

- יצואנים רשומים במרשם - 1,303
- טיפול בבקשות לרישיונות שיווק - 47,219
- טיפול בבקשות לרישיונות יצוא - 7,450
- טיפול בבקשות לרישיונות לעיסוק בהצפנה - 3,965
- ביקורות אכיפה שבוצעו אצל יצואנים - 72
- ימי עיון שבוצעו עבור היצואנים - 9
- סך מקרי אכיפה שטופלו - 278
- סך כל הקנסות שהוטלו - 1.9 מ"ש"ח.

6. כמדי שנה קיים אפ"י כנס שנתי גדול בהשתתפות נציגי מאות יצואנים.

עיקרי פעילות מתוכננת לשנת 2015

1. מימוש שינוי המבנה הארגוני והתהליכי.
2. המשך קידום מהלכים שמהותם ייעול תהליכי העבודה ושיפור השירות ליצואן.
3. שדרוג מערכת המחשוב לטיפול ברישיונות ייצוא.
4. אפשרות להגשת בקשות לרישום במרשם היצואנים באמצעות אתר ה-E-COM.
5. אפשרות להגשת בקשות לרישיונות ייצוא באופן מקוון באמצעות אתר ה-E-COM. זאת, בהמשך ליישום והרחבת ההליך המקוון של הגשת בקשות לרישיונות שיווק בלמ"ס, שכבר הושלם בהצלחה בשנה החולפת.
6. בהמשך להרחבת הפטור מצורך ברישיונות שיווק בלמ"ס, פועל אפ"י בתיאום עם המכס ומשה"ח למתן פטור מהצורך ברישיונות ייצוא במקרים מסוימים, כמו: יצוא זמני של פריט לתערוכה או להדגמה, ייצוא פריט לאחר שתוקן או במקרי החזרת פריט ליצרן בחו"ל.
7. בשנה הקרובה צפויות להתפרסם התקנות לגביית אגרות על רישיונות שיווק, פיקוח על ייצוא בתחום הסייבר, והפעלת הפיקוח על פעולות תיווך.

חזרה לתוכן העניינים

משלחות משהב"ט
בחול

המשלחת
בניו-יורק

משלחת
מערב
אירופה
(ממ"א)

המשלחת בניו - יורק

1. משלחת משרד הביטחון בניו יורק משמשת זרוע של משרד הביטחון ביבשת צפון אמריקה.
2. תפקידיה העיקריים של המשלחת הם: ביצוע רכש עבור צה"ל ויחידות אזרחיות של מעהב"ט, סיוע לקידום ייצוא ביטחוני, ריכוז והעברה ארצה של מידע הקשור לרכש, וייצוג משהב"ט בפני מוסדות ממשל אמריקאיים.
3. מרכיב הסיוע הביטחוני המרכזי של ארה"ב לישראל הוא "מענק הסיוע".
4. בשנת 2008 נחתם הסכם חדש לקבלת 30 מיליארד \$ בפריסה לשנים 2009 - 2018. מענק הסיוע לשנת 2014 עמד על 3.1 מיליארד \$. כללי השימוש במענק הסיוע הביטחוני האמריקאי לישראל נקבעים בחקיקה והנחיות ה - DOD (משרד ההגנה בארה"ב).
5. ייצוא ביטחוני לארה"ב - המשלחת מעורבת במאמצים לסיוע ביטחוני לארה"ב. מאמץ מיוחד מוקדש להשגת שיתוף פעולה תעשייתי בין חברות אמריקאיות לחברות ישראליות.
6. עיקר עבודת המשלחת מוקדשת לביצוע רכש של מוצרים ושירותים בארה"ב, הממומן בעיקרו באמצעות כספי הסיוע.
7. קיימים שני סוגי עסקאות:
  - א. עסקאות הממומנות בכספי FMF (ערוץ צבאי).
  - ב. עסקאות בערוץ המסחרי (להבדיל מעסקאות בערוץ הצבאי).
8. בשנת 2014 הוציאה משלחת משרד הביטחון בניו יורק 4,725 הזמנות, המסתכמות ב - 2,004 מיליון דולר. הזמנות אלו מתפרסות על מספר שנים. התשלומים ששילמה המשלחת בשנת התקציב 2014 הסתכמו ב - 3,267 מיליון דולר (3,083 מט"ח סיוע + 184 דולר מזומן).

חזרה לתוכן העניינים

משלחת מערב אירופה (ממ"א)

כללי

1. משלחת משהב"ט במערב אירופה הוגדרה כארגון אחד המשמש נציגות בכירה של משהב"ט במערב אירופה בכל תחומי העיסוק של משהב"ט. המשלחת החלה לפעול באופן רשמי תחת הגדרה זו החל מינואר 2013, עם פרסום הוראת משרד הביטחון מספר 11.601 בנושא משלחת משהב"ט באירופה.
2. המשמעות המרכזית הינה סיכום תהליך ייעול שנמשך כשנתיים, וכלל קיצוץ של כ 40% מתיקני השליחים, הגדרת ראש משלחת אחד, וארגון מנגנוני עבודה אחדים.
3. נציגות משהב"ט במערב אירופה פעלה במהלך שנת העבודה 2014 להעמקת הקשר והיחסים האסטרטגיים-ביטחוניים עם המדינות שבאחריותה תוך מיקוד בתחום המדיני-בטחוני, יצוא בטחוני, שת"פ מו"פ ורכש.
4. כמו כן יושמו והוטמעו תהליכי יסוד למיסוד ועיצוב המשלחת במתכונתה החדשה בהתאם להוראת משהב"ט. תהליכים אלה כללו: הצגת פעילות הנציגות ותיקוף תכנית העבודה וסדרי העדיפויות, יישום תהליך סיכום חצי-שנתי וסיכום שנת עבודה, פעילות לגיבוש נהלי הנציגות ועיצוב מנגנונים.

תחומי פעילות עיקריים בשנת 2014

1. קידום מערכת היחסים הביטחוניים בין ישראל לבין מדינות מערב - אירופה שבאחריות המשלחת, לרבות הקשרים האסטרטגיים;
2. רכש עבור מערכת הביטחון;
3. סיוע ליצוא ביטחוני ולשיתופי פעולה תעשייתיים (כולל הטיפול בתערוכות ובפרט תערוכת יורוסאטורי 2014) ושיתופי פעולה בתחום המחקר והפיתוח. ההשתתפות של החברות הישראליות בתערוכת יורוסאטורי 2014 הייתה מרשימה ונרחבת. בנוסף, השתתפו מספר חברות ישראליות בתערוכת יורונאבאל, שהתקיימה בפריס בחודש אוקטובר 2014.
4. קיום מפגשים לקידום שת"פ הביטחוני, התעשייתי והטכנולוגי וכן ביקורי בכירים, לרבות ביקורי שרים ודיאלוגים אסטרטגיים.
5. המשך פעילות בביצוע משימות רכש עבור מערכת הביטחון, כולל איתור מקורות רכש חדשים.

עיקרי הפעילות המתוכננת לשנת 2015

1. פעילות המשלחת כגוף מתכלל להצלחת ההשתתפות הישראלית בתערוכת הסלון האווירי 2015, וליווי תערוכות שנתיות נוספות המתקיימות באירופה, ע"פ הצורך.
2. המשך ליווי וקידום פרויקטים מרכזיים בראיית פעילות המשלחת במישורי הרכש.
3. המשך ליווי וקידום פרויקטים מרכזיים בראיית פעילות המשלחת במישורי הייצוא והפיתוח הביטחוני.
4. קידום ביקורי בכירים ודיאלוגים אסטרטגיים במיקוד לביקורים ברמת שר ומנכ"ל.
5. חידוש וייזום פעילויות ומנגנונים במסגרת קשרי הביטחון עם נאט"ו והאיחוד האירופי.

חזרה לתוכן העניינים

גופי מטה וסיוע

גוף ייעודי לתכנון
משולב (גית"ס)

אגף מינהל ומשאבי
אנוש (אמ"ש)

אגף התקציבים -
(את"ק)

אגף הכספים -
(אכ"ס)

אגף לתקשוב וניהול
מערכות מידע

היועץ המשפטי
למערכת הביטחון -
(יועמ"ש למעהב"ט)

גית"ס – גוף ייעודי לתכנון משולב*

גית"ס מהווה את גוף המטה המרכזי של משרד הביטחון. הגוף אחראי להובלת תהליך התכנון והארגון, הניהול ובקרת תכניות העבודה השנתיות והרב-שנתיות של המשרד, אגפיו ויחידותיו, הובלת משימות ופרויקטים חוצי ארגון, הובלת החשיבה והניתוח הכלכלי, וזאת על מנת לאפשר למשרד לעמוד ביעדיו ובמשימותיו. בתוך כך, אחראי הגוף על תעדוף והקצאת המשאבים, ניהול האיכות וההתייעלות, ריכוז הבקרה חוצת- הארגון וריכוז הטיפול בביקורות מבקר המדינה ומבקר מערכת הביטחון במשרד.

אגף מינהל ומשאבי אנוש (אמ"ש)

חזון האגף

אגף מינהל ומשאבי אנוש מוביל את מדיניות המשאב האנושי, פועל לפיתוח העובדים במקצועיות, אמינות, שקיפות והתייעלות, תוך מתן שירות איכותי והתחדשות מתמדת, במטרה לאפשר למשרד הביטחון לממש את יעדיו ומשימותיו הלאומיות.

פעילות יחידות האגף בשנת 2014

יחידת משאבי אנוש

1. הועברו דוחות סטטיסטיים לנציבות שירות המדינה בדבר ייצוג הולם בין המגדרים.
2. התקיימה התנדבות קהילתית של האגף בעמותת "לקט ישראל".
3. נערכו שני ימי התרמה בקריה בשיתוף מד"א (במסגרתם נתרמו כ - 102 מנות דם).
4. בוצע טיפול בנושא בדיקות תקופתיות של עובדי משרד הביטחון המבצעים אחת לשנתיים בדיקות סקר רפואיות מקיפות בהתאם להנחיות נציבות שירות המדינה (המפעילה מכרז בנושא זה מול מכונים שונים ברחבי הארץ).
5. נשלחה "ערכת אבלים" לכל עובד שאיבד בן משפחה מקרבה ראשונה.
6. הועברה הרצאה לעובדי המשרד בנושא "סכנות ברשת האינטרנט וגלישה בטוחה" לצורך הקניית כלים ודרכי התמודדות.
7. הוקרן סרט והועברה הרצאה לציון יום השואה.
8. בוצע פרויקט יצירת קשר עם גימלאים בני 80+ במטרה לסייע ככל שניתן לקשישים שבגמלאי המשרד, ולזיהוי צרכים מיוחדים.
9. טופלו 56 עובדים שפרשו לגמלאות בשנת 2014 (כולל ליווי "קורס הכנה לפרישה").
10. בוצעה הכנה לפרישה של 48 עובדים הפורשים בשנת 2015.
11. התקיימה תחרות לעידוד מצוינות והתייעלות: בחירת עובדים מצטיינים.
12. התקיימו טקסי מצוינות: פרס קרן מנכ"ל, עובדים מצטיינים.
13. התקיים אירוע הוקרה לעובדים וותיקים (25 ו - 40 שנה במשהב"ט).

*במחצית השנייה של שנת 2014 נעשה שינוי ארגוני במשהב"ט החלה היערכות להקמת גית"ס, ובתוך כך העברת חלק ממטלות אמ"ש לגית"ס: פיתוח ארגוני של המשרד, תכנון וקביעת תהליכי עבודה, הגדרת סמכויות, הכנת המ"ב, ניהול איכותי, שכר עידוד, טיפול בדוחות מבקר המדינה ועוד, לצד מטלות חדשות שלא היו קיימות בעבר. בדוח הנוכחי מוצגת פעילות יחידות אמ"ש וגית"ס במתכונת השייכות הארגונית טרם השינוי.

14. נערכו טקסי תמרוץ עובדים באגפים.
15. יצאה משלחת של 48 עובדי וגמלאי משרד הביטחון לפולין, שמטרתה הכרת נושא "השואה והגבורה" וחיוק הקשר עם היסטוריית העם היהודי.
16. הוקם אתר גמלאים חדשני באינטרנט לצורך שמירה על קשר ומתן מידע וחכיות לגמלאי משרד הביטחון.
17. הוכנס תהליך עבודה חדש לחתימה ממוחשבת על טופס טיולים בעת עזיבה/פרישה. התהליך הממוחשב מפחית את מספר התחנות הנדרשות לחתימה, מקצר ומייעל את התהליך.
18. פרויקט "שולחן עבודה מנהלים" הורחב גם לנושאי היעדרויות/לימודים.
19. הנתונים מוצגים באופן שוטף ע"ג שולחן העבודה של מנהלים בכירים ושל אמרכלים.
19. אשנב המידע האישי, המאפשר לכל עובד לצפות בנתוניו האישיים, הורחב לתחומים נוספים, והוא כולל עתה עשרות נושאים.
20. בוצעה בקרה ועדכון של נתוני עובדים המנוהלים במערכת HR, כמערכת מידע מרכזית ומשמעותית במשהב"ט.
21. בוצע עדכון חוברת מידע לעובד העוסקת בנושא נוכחות והיעדרות. בחוברת ניתנת התייחסות מפורטת לכללים וחכיות בהיבטים אלו.
22. מערכת הנוכחות ב-SAP כמערכת טכנולוגית מתקדמת, הוצגה בפני גורמים חיצוניים.
23. פורסמו משרות פנויות לקליטת מועמדים למשרות הפטורות ממכרז ו/או למשרות כמ"מ חל"ד/חל"ת - באתר האינטרנט של המשרד.
24. בוצע טיפול בקורס עובדים חדשים, המתקיים מידי שנה בהתאם למספר הנקלטים במשהב"ט.
25. נבנתה מערכת לקליטת מועמדים שמטרתה לנהל ולתעד את הליך הקליטה של מועמדים למשרות במשרד הביטחון.
26. עודכנה ופורסמה באתר האינטרנט המשרדי חוברת מידע לעובד חדש, המפרטת את כל הזכיות והחובות של העובדים במשרד הביטחון ובשירות המדינה.
27. פותח מנגנון של שליחת מסרונים להנגשת מידע אודות פרסום מכרזי כ"א, וכן ככלי להעברת הודעות ותזכורות בנושא ועדות בוחנים.
28. פורסמו 170 מכרזי כוח אדם (פנימי+חיצוני).
29. בוצעו 64 ניודי רוחב באגפי המשרד השונים.
30. בוצע משלוח הודעות בדבר פרסום משרה לאיוש, המועברות לתיבת המייל האישית של עובדי המשרד - כאקט של שקיפות והנגשת מידע.
31. נערכו מפגשים עם מנהלים במשרד, במטרה לחדד ההנחיות בנושא ניהול מכרזי כ"א, והחשיבות לקיומה של ועדת בוחנים הוגנת ומקצועית.
32. הועברו כ- 80 תיקי מכרז, וכן נמסרה אינפורמציה בדבר הליכי איוש ביחידה לגורמים במבקר המדינה, כחלק מהליך ביקורת כולל.

יחידת ההדרכה

1. הכשרת עובדים במקצועות הליבה של המשרד.
2. יצירת הכשרה מקצועית אחידה בתחום הרכש למעהב"ט.
3. השכלה אקדמאית: עידוד אקדמיזציה ממוקדת בעלת זיקה למקצוע.
4. איתור והכשרת עתודה ניהולית, במטרה לפתח את פוטנציאל הדרג הניהולי הבכיר מקרב עובדי המשרד.

5. קורסים בחו"ל - ההשתלמויות מיועדות לעובדים מצטיינים, בעלי אופק שרות ופוטנציאל לקידום. המטרה - העשרה מקצועית, הכרה עם עמיתים בחו"ל, ורכישת ידע עדכני בעולם.
6. חונכות - מיסוד הליכי חניכה אפקטיבית באגפי המשרד, על מנת לפתח ולשפר כישורים ביצועיים, מקצועיים וניהוליים, בזמן הקצר ובאיכות הגבוהה ביותר, בסביבת העבודה הארגונית.
7. מתן מענים נקודתיים לשיפור השירות בכלל אגפי המשרד.
8. הטמעת נושאים חוצי ארגון: "המשרד כגוף נותן שרות", "ניהול משאבים בראייה כלכלית", "ממלכתיות ואינטגרציה בין יחידות", "אגפים ואנשים" - במסגרת הקורסים השונים שמתקיימים לאורך השנה.

יחידת אזרחים עובדי צה"ל

1. הכנת חומר, ריכוז נתונים והחלטות הגורמים והמוסדות, לשם גיבוש הצעות למדיניות השכר של המשרד לעובדי צה"ל, זאת, לקראת הדיונים והחתימות על הסכמי שכר. גיבוש הערכות מצב משותפות עם ארגוני העובדים, ליישום החלטות הממשלה בתחום השכר.
2. המשך טיפול שוטף באלפי אזרחים עובדי צה"ל, כאשר מתוכם מועסקים 650 עובדים בחוזים אישיים.
3. המשך תכנית ירידה בכ"א והתייעלות של עובדי צה"ל.
4. המשך תכנית הצערת מערך כוח האדם של עובדי צה"ל.
5. עריכת חוזים לחניכי הפנימיות הצבאיות.
6. המשך טיפול שוטף בהעסקתם ובמעמדם של רבש"צים (רכזי ביטחון שוטף צבאיים).
7. הפעלת ועדות שבועיות לתנאי עבודה ושכר; המשותפות למעלהב"ט וארגון עובדי צה"ל במסגרת הסכמי עבודה בתחומים השונים.
8. הפעלת ועדות פיצויים: הפעלת הוועדות אשר קובעות את זכאות העובדים לפיצויים.
9. הפעלת ועדות ביטוח מקיף. הוועדה דנה בפרישת אע"צים עקב נכות בהתאם לכללי משרד הבריאות.

היח' לתכנון ופיתוח כ"א

1. הערכת עובד
במהלך חודש ספטמבר החל הליך הערכת עובדים.
מנהלים ישירים מעריכים את עובדיהם ומקיימים עמם שיחת משוב, לאחר מכן מדרגים הממונים העקיפים את העובדים הנכללים ב - 30% העובדים הבולטים לחיוב.
בשנה האחרונה הוערכו 98% מהעובדים במשרד.
על מנת להמשיך ולשפר את התהליך, תתקיימנה גם השנה סדנאות להערכה ומשוב למנהלים מעריכים, בשיתוף יחידת ההדרכה, בכדי להעמיק ולחדד את חשיבותו הרבה של התהליך בשגרת עבודתו של המנהל.
2. הערכה מעצבת
כחלק מפיתוח העתודה הניהולית הבכירה של הארגון, "הערכה מעצבת" מהווה אמצעי להעשרת העובד בפן הניהולי, ולאיתור צרכיו הייעודיים בהיבט זה. תהליך הערכה מעצבת נמשך יומיים, ומתבצע בקבוצות של עד 8 מנהלים (סה"כ 35 עובדים). במסגרתו, נבנה לכל מנהל 'פרופיל אישי' בהתבסס על תוצאות ההערכה המעצבת ובהתייחס לצרכים הניהוליים ולאחר גריס העומדים בפני מנהלי המשרד בעת הנוכחית.

3. מרכז הערכה
במהלך שנת 2014 השתתפו 81 עובדים במרכזי הערכה, חלקם במסגרת תהליך מעקב קליטה לקראת קיבוע במשרד, והאחרים בתהליכים ארגוניים בעיקרם לקראת לימודים משמעותיים, כמו: לימודים אקדמאים, קורסי פיתוח ניהולי וכו'. מרכז הערכה משמש כלי תומך החלטה בתהליכים משא"נים שונים, ומהווה כלי ייעוצי למנהלים, לעובדים ולארגון. חלק אינטגרלי בתהליך, הינו קיום שיחות משוב עם עובדים שהשתתפו במרכז הערכה ועם המנהלים שלהם.

4. אבחון פנימי
בשנת 2014 מוינו מועמדים למשרד בשיתוף עם יחידת גיוס וקליטה, יח' מכרזים ויחידת מינהל וכ"א בחו"ל. בתהליך זה מוינו 150 מועמדים לתפקידים ולצרכים שונים. באבחוני מכרזים מוינו 71 מועמדים. האבחון מתנהל תוך למידה שוטפת על צרכי האגפים והתפקידים. מתקיימות שיחות עם המנהלים, המאפשרות להם הכוון לגבי קליטה נכונה ומתאימה של עובדים לתפקידים. כמו כן, לאורך השנה האחרונה, בוצעו שיחות משוב לעובדים אודות תוצאות האבחון בכדי לאפשר להם תהליך של למידה והתפתחות מקצועית.

5. סקר אירגוני
באוגוסט 2014 הופץ סקר ארגוני לכלל עובדי המשרד. הסקר הופץ במייל אישי לכל עובד ובצורה אנונימית, ולמיעוט העובדים באופן ידני. הפצת הסקר לוותה בשיחת מיקוד באגפים. לסקר השיבו 70% מעובדי המשרד. תוצאות הסקר נותחו ועובדו ברמה כללית ובחלוקה לאגפים (בתנאי שמספר המשיבים הספיק לניתוח סטטיסטי). בחלק מהאגפים בוצע גם פילוח על פי יחידות. בשנה זו גם אנשי הצבא לקחו חלק. כמו כן, בוצע ניתוח סטטיסטי לפי פילוח האוכלוסיות לקבוצות (בחלוקה לעובדים - מנהלים, שיוך ארגוני, בחלק מהמקרים גם לפי ותק ומגדר). ממצאי הסקר הוצגו להנהלת המשרד.

6. סקר משפחות והנצחה
במהלך אוגוסט 2014 הופץ סקר פנימי לאגף משפחות והנצחה, במטרה ללמוד אודות עמדות ותפיסות העובדים לגבי המתרחש באגף. הסקר הופץ במייל אישי לכל עובד ובצורה אנונימית. לסקר השיבו 74% מעובדי האגף. סקר זה אפשר לבחון באופן מעמיק את אפקטיביות השינויים והתהליכים הארגוניים שבוצעו באגף, דרך שיקוף תפיסת העובדים אודות המצב הקיים והפקת תובנות והמלצות רלבנטיות לפעולה עתידית.

7. מערכת מיפוי תפקידים לעובדים
מטרת המערכת לזהות עובדים פוטנציאליים לתפקיד, ותפקידים פוטנציאליים לעובד. נבחנה אפקטיביות המערכת לאחר פרק זמן, על מנת לזהות קשיים ונושאים לטיפול. בוצעו שיפורים רבים במערכת המיפוי. כיום, המערכת הינה ידיוותית ואפקטיבית יותר למשתמש.

יחידת תקינה והנדסת ייצור

בתחום התקינה

היחידה פעלה בשנה החולפת בניהול שיאי כוח האדם של המשרד, ובעדכון והתאמת המבנה הארגוני של משרד הביטחון ליעדיו ולאתגרי העתיד, לרבות בחינה ועריכת שינויים ארגוניים באגפים וביחידות שונות על תכני המשרות שבהם, ורמתן.

עיקרי פעילויות היחידה בשנת 2014

1. המשך צמצום משרות והתכנסות לשיא כ"א נדרש בהתאם להחלטת הממשלה לקיצוץ בתקציבי השכר במשרדי הממשלה, במהלך השנים 2013-2014.

2. תגבור משרות לאגפי שיקום נכים ומשפחות עקב אירועי " צוק איתן".
3. ביטול המשרד להגנת העורף והטמעת משרותיו ותכולות תפקידיו במשהב"ט, במסגרת ארגונית מעודכנת - רשות חירום לאומית (רח"ל).
4. הקמת משרות חדשות והתאמת המבנה הארגוני של יחידות רלוונטיות במסגרת היערכות המשרד להפרטת תעש
5. העברה וקליטת משרות ועדת ההיגוי להיערכות לרעידות אדמה, ממשרד רוה"מ למשהב"ט.
6. הקמת גוף ייעודי לתכנון משולב במשהב"ט (גית"ס).
7. היערכות לביצוע מיקור חוץ של פעילויות רלוונטיות באגף לפיקוח על הייצוא הביטחוני ובמרכז לשילוב ספקים במנה"ר, באמצעות חברה ממשלתית ייעודית.
8. טיפול בשינויים ארגוניים במשרד כאשר המרכזיים שבהם הם:
  - א. רה ארגון ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון
  - ב. רה ארגון אגף משפחות והנצחה .
  - ג. שינויים ארגוניים באגף הנדסה ובינוי.
  - ד. רה ארגון באגף ביטחוני חברתי
  - ה. רה ארגון האגף לפיקוח על הייצוא הביטחוני .
  - ו. שינויים ארגוניים ביחידת הביטחון

בשנת 2015 מתוכננות פעילויות ארגון ותקינה הכוללות בחינות ושינויים ארגוניים נוספים במסגרת התאמת מבנה המשרד ליעדיו, לצד יצירת התייעלות נוספת באמצעות בחינת תמהיל כ"א באגפי המשרד בראייה רב-שנתית, איחוד פעילויות בעלות מכנים משותפים, ושיפור מוטת השליטה לניהול אגפי המשרד.

היחידה להוראות משהב"ט

1. היחידה להוראות משהב"ט מטפלת בהוראות משרד הביטחון (להלן: המ"ב) שהינן הוראות ארגון והוראות המגדירות תהליכים ושיטות עבודה. היחידה פועלת להכנת הוראות חדשות, ביטול המ"ב שפג תוקפו, והכנת גרסאות עדכניות של המ"ב (שחזורים ועדכונים).
2. בשנת 2014 נכתבו 8 המ"ב חדשות; שוחזרו 29 המ"ב (שחזור פירושו כתיבה מחדש של המ"ב קיימת); עודכנו 127 המ"ב ובוטלו 38 המ"ב.
3. היחידה מרכזת את עבודת המטה לגיבוש עמדת המשרד לכל הוראות הפיקוד העליון ופקודות מטכ"ל, וכן להוראות צבאיות אחרות, המיועדות לפרסום/לעדכון והנוגעות לתחומים המשיקים לפעילות משהב"ט.
4. היחידה נושאת באחריות להכנת הדוח השנתי של משהב"ט לפי חוק חופש המידע.
5. היחידה אחראית לבדיקה ולקביעת זכאות לאותות ועיטורים. בשנת 2014 הוענקו 1,166 אותות ועיטורים. כמו כן, הוענק "פרס ביטחון ישראל" ל - 25 זכאים, במעמד נשיא המדינה.
6. היחידה אחראית להכרה בפדויי שבי. בשנת 2014 הוכרו 21 פדויי שבי; 104 אלמנות של פדויי שבי. סה"כ קיבלו תשלום 1,540 זכאים.

תוכנית פעילות היחידה להוראות משהב"ט לשנת 2015

1. המשך ביצוע של המטלות השגרתיות והמטלות שבוצעו בשנת 2014, תוך מתן קדימות לטיפול בהוראות, בנושאים הבאים: הוראות מתיישנות, היבטי ERP טיפול בהמ"ב הקשורות לנושא נכסים.
2. המשך השתתפות בפורומים משרדיים וחוף משרדיים, בתחומים המשיקים לפעילות היחידה.
3. המשך מתן שירות למבקשי הכרה כפדויי שבי, זכאי אות הלוחם בנאצים ומבקשי אותות ועיטורים.

יחידת הממונה על ענייני ביקורת המדינה במערכת הביטחון

פעילות שנה"ע 2014

הממונה על ענייני ביקורת המדינה מופקד על כל היבטי הטיפול בדוחות מבקר המדינה במערכת הביטחון והפעילות הנדרשת, הנגזרת מהם.

הממונה שייך ארגונית מסוף שנת 2014 לגוף המטה לתכנון משולב (גית"ם) הכפוף למשנה למנכ"ל משהב"ט. הממונה מייצג בפעילותו את כלל גורמי מערכת הביטחון – בכלל, ואת לשכת שר הביטחון – בפרט.

בתוקף תפקידו אחראי הממונה לקשרי הגומלין של כלל גורמי מערכת הביטחון, עם: משרד מבקר המדינה, ועדת שרים לענייני ביקורת המדינה בממשלה, הוועדה לענייני ביקורת המדינה בכנסת, לרבות ועדת המישנה שלה, האגף הבכיר לענייני ביקורת המדינה במשרד ראש הממשלה.

בכלל זה נכלל קשר שוטף עם גורמים אלו, הכנת גורמי מערכת הביטחון לקראת ישיבות הוועדה לביקורת המדינה בכנסת, והפצת סיכומיה לגורמים הנוגעים במערכת הביטחון.

בשנת 2014 לא התקבלו, החלטות ועדת שרים לביקורת המדינה. זאת, מאחר והממשלה המכהנת לא מינתה בקדנציה זו את הוועדה הנ"ל.

הממונה עסק בשנת 2014 בפעילויות ובדוחות הבאים:

1. גיבוש החלטות יישום ההמלצות ותיקון הליקויים הנובעים מדוחות מבקר המדינה: 64-א' (דוח כלכלי), דוח 64-ב' על מעהב"ט, דוח 64-ג' (מעהב"ט כמבוקר מישני), דוח 65 א' (דוח כלכלי), דוח 65-ב' על מעהב"ט, ובתהליך הנבטה של דוחות בתהליך, לדוח 65-ג' (מעהב"ט כמבוקר מישני). כמו כן טופלו מס' דוחות מיוחדים.
2. על כל אלו התקיים הליך סדור ושיטתי של דיווח על אופן תיקון הליקויים ועל יישום ההמלצות, למבקר המדינה ולמשרד רה"מ, כנדרש בחוק מבקר המדינה.
3. בוצעו עדכוני סטאטוס מעקב התקדמות לטיפול בדוחות מבקר המדינה משנים קודמות, בהם נותרו מטלות פתוחות וצורך בהשלמת התייחסות.
4. הכנה וייצוג גורמי מערכת הביטחון לישיבות של הוועדה לענייני ביקורת המדינה בכנסת. בסה"כ התקיימו בשנת 2014 כ - 30 ישיבות של הוועדה, בנושאים הנוגעים למערכת הביטחון, הן כמבוקר ראשי והן כמבוקר מישני.
5. דיווחים על סטאטוס מימוש ויישום של החלטות ועדות השרים לביקורת המדינה משנים עברו, הנוגעים למערכת הביטחון.
6. ריכוז עבודת המטה וסיכום דיוני "צוות תיקון ליקויים" בראשות סמנכ"ל ור' אמ"ש (החל מתחילת 2015 הכפיפות היא ליחידת המישנה למנכ"ל ור' גית"ם), דיון מסכם בראשות מנכ"ל משהב"ט וחתימת השר על המענה הרשמי היוצא לראש הממשלה ולמבקר המדינה.

6. ריכוז עבודת המטה ל"הצעת מחליטים" לקראת החלטות ממשלה צפויות, הנובעות מפעילות ועדת שרים לענייני ביקורת המדינה.
7. פעילות שוטפת הנוגעת לממשקי מבקר - מבוקר, בין מבקר המדינה לבין מבוקרי מערכת הביטחון, ובכלל זה גם סיוע בסקרי היתכנות ("סקר מוקדם") של משרד מבקר המדינה.
8. עמ"ט מקדימה ועמ"ט מסכמת, למתן תגובות המנכ"ל ואחרים, לטיטות דוחות ביקורת של מבקר המדינה.
9. הכנה מקדמית של גורמי הדוברות במעב"ט, למתן תגובת מערכת הביטחון לקראת פרסום פומבי של דוחות ביקורת המדינה הנוגעים למערכת הביטחון.
10. בסה"כ טופלו בשנת 2014 מטלות ביקורת ועדכוני סטאטוס יישום בהיקף של כ - 770 מטלות הנגזרות מדוחות הביקורת, מהן כ - 300 החלטות חדשות, והיתרה: מעקבים ודיווחי סטאטוס.
11. יחידת הממונה נערכה לקלוט גם את הטיפול בדוחות מבקר מערכת הביטחון לטיפול אינטגרטיבי בדוחות ביקורת, מידי היחידה לכלכלה באגף התקציבים (החל ב-2015 יחידת הכלכלן הראשי בגית"ס).

יחידה צבאית

1. איתור מלש"בים לעונת תכנון 2014 - 2015.
2. איתור בנות שירות לאומי לשנתון 2014 - 2015.
3. ביקורי משמעת בכל מתקני משרד הביטחון בהם מוצבות חיילות בכל הארץ.
4. ביקור מפקד היחידה באגפים ובמסגרות בכל רחבי הארץ.
5. פעילויות חינוך: נשף פורים יחידתי, טיול יחידתי לצפון, ביקור ב"יד ושם", טיול בנות שירות לאומי, ערב חנוכה, סיורים במחיאונים של משהב"ט, סיור בהר הרצל.
6. טקס הנחת דגלון לזכר חללי מערכות ישראל.
7. הוקרת מצטייני היחידה - טקס מצטיינים.
8. תרומה לקהילה.
9. הסמכה לתקן ISO.
10. סקר חיילות + בנות שירות.
11. כנסי יחידה.
12. רה - ארגון מערך המילואים במשרד הביטחון.

היחידה למינהל וכ"א בחו"ל

1. טיפול בפרט: היחידה אחראית ליצירת מעטפת שכר ותנאי שירות לשליח, שתבטיח תפקוד נאות שלו ושל משפחתו בחו"ל.
2. טיפול בתפעול שוטף של המשלחות/נציגויות/נספחויות.
3. היחידה פעלה לאיתור ומיון כ"א (עמ"י) לקליטה במשלחות, ע"מ להתאים את איכות כ"א למשימות המשתנות ולעומסים שנובעים מצמצום המשלחות. התקיימו מבחני מיון ל- 58 מועמדים לתפקידי עמ"י, מתוכם נקלטו לעבודה 13 איש.
4. ב-2014 התקיימו בקרות מנהלתיות בנספחויות ההגנה בקנדה, בריטניה, הודו, קולומביה ופולין, ובמשלחות משהב"ט בניו-יורק ואירופה (גרמניה וצרפת).

5. היחידה טיפלה בסגירת/פתיחת נציגויות כמפורט להלן:

- סגירת נספחות ההגנה בשוויץ;
- סגירת נציגות ספרד;
- סגירת נספחות ההגנה ברומניה;
- סגירת נציגות קנדה ופתיחת נספחות הגנה במקומה;
- פתיחת נספחות ההגנה ביוון.

יחידת יועצים וכ"א חיצוני בצה"ל ובמשהב"ט

- הטמעת הנחיות העבודה החדשות, באמצעות עדכון הוראת משרד הביטחון העוסקת בנושא העסקת יועצים וכ"א חיצוני.
- קיום מפגשים שוטפים עם המעורבים בתהליך: גופי רכש, ענף יועצים בצה"ל, גופים דורשים, אמרכלים, אנשי המיחשוב, גורמי ביטחון.
- ועדת יועצים וכ"א חיצוני התכנסה ל - 45 ישיבות ודנה במגוון נושאים שהועלו בפניה ע"י אגפי/יחידות המשרד וצה"ל.
- החומר לוועדות מרכזי ביחידה נבדק על פי אמות המידה המפורטות בהוראת העבודה. במקרים דחופים וחיוניים בוצע טיפול בנוהל עבודה מזורז.
- במסגרת אישור תוכניות עבודה לשנת 2015, שהוצגו למנכ"ל המשרד, אושר ונקבע שיא להעסקת יועצים וכ"א חיצוני לכל אחד מאגפי המשרד ויחידותיו.
- נמשך איפיון ופיתוח מערכת המיחשוב, המבוססת על מודול HR ומודול ועדות במערכת SAP. המערכת תומכת בהקמת תיק עם נתוני היועץ והבקשה להעסקתו. מערכת זו מרכזת ומתעדת את הוועדות שהתקיימו ואת ההחלטות שהתקבלו בוועדות.
- בתחום הטיפול בנציגי ציבור, נמשך הליך איתור נציגי ציבור ממגזרים שונים בעלי יכולות מתאימות, כמפורט בחוק חובת המכרזים.
- ברבעון הראשון של שנת העבודה 2014 התקיימה ועדה לבחירת נציגי הציבור. בוועדה נבחנו שנים עשר מועמדים ומתוכם נבחרו שבעה נציגים חדשים.
- סה"כ פועלים במשרד 134 נציגים בתחומים שונים: נציגי ציבור, נציגי אגפים ונציגי מנכ"ל בוועדות מכרזים, ועדות פטור, ולת"מ, נציגי שר ומנכ"ל בוועדות ייחודיות וכד'. התחום טיפל בתשלום שכר הטרחה לנציגים השונים, באופן שוטף ומידי חדש.

חזרה לתוכן העניינים

הכלכלן הראשי למערכת הביטחון

כללי

במחצית השנייה של שנת 2014 הופרדה יחידת סגן ראש את"ק לכלכלה מאגף תקציבים, והועברה לאחריות ישירה של המישנה למנכ"ל משהב"ט ור' גית"ם תחת השם "הכלכלן הראשי למערכת הביטחון".

תפקידיו של הכלכלן הראשי הינם:

- א. כלכלת רכש – בחינה ועדכון שוטפים של ההיבטים הכלכליים ברכש, הטמעתם בהוראות המשרד, והנחלתם לכל הכלכלנים וגורמי הרכש.
- ב. תמחור ותעריפים – קביעת מתודולוגיה לחישוב תעריפי שעה במעהב"ט, בדיקת תעריפים לחברות הממשלתיות, אישור ותחזוקה של תעריפים לספקים ולענפים במשק.
- ג. קניין רוחני – מימוש הפוטנציאל הגלום בקניין הרוחני במעהב"ט באמצעות הסכמי תמלוגים עם התעשיות, ומסחור הידע הנוצר במעהב"ט.
- ד. תיאום תעשיות ותאגידים – ההיבטים הכלכליים בכל הקשור לאחריות משהב"ט כבעלים ורגולטור של התעשיות הביטחוניות.
- ה. ניתוחים מאקרו כלכליים – ניתוח יחסי הגומלין בין תקציב הביטחון ובין המשק הלאומי.
- ו. יעוץ כלכלי ובדיקות כלכליות – ניתוחים כלכליים במסגרת פרויקטים ותהליכים כלכליים במשרד, ככלי עזר לקבלת החלטות.
- ז. הכשרה והדרכה – מימוש האחריות כמנחה מקצועי של כלל הכלכלנים במשרד, והנחלת הידע הכלכלי במשרד הביטחון.

נושאים עיקריים שטופלו ע"י הכלכלן הראשי ב-2014

- א. נחתמו הסכמי תמלוגים עם 2 תעשיות ביטחוניות, והותנעה עבודת מטה לעדכון 2 הסכמי תמלוגים נוספים.
- ב. ביצע בדיקת תעריפי שעה (אודיט) לתעשייה האווירית נמצא בעיצומו.
- ג. תקנות חובת המכרזים – הסתיימה עבודת מטה מקפת בשיתוף משרד האוצר לסבב שני של התאמה, ככל הניתן, של תקנות חובת המכרזים (התקשרויות מערכת הביטחון) לתקנות הכלליות. הצעת החוק נמצאת בבחינה של משרד המשפטים, וצפויה להיות מוגשת לכנסת במהלך שנת 2015.
- ד. קניין רוחני – גיבוש הוראה מתכללת המגדירה מדיניות בנושאי תמלוגים, תמורה בגין העברת ידע, פטנטים.
- ה. בוצע רה-ארגון בתעריפי היועצים המועסקים ע"י משרד הביטחון. פורסמה בציבור הוראה מתוקנת ועודכנו התעריפים.
- ו. הוכנה טיוטת החלטת ממשלה ותוכנית עסקית לחברה ממשלתית, אשר תשמש כ"זרוע ביצוע" של המשרד בפעילות ישירה מול השוק העסקי לרבות מסחור הידע, מתן רישיונות יצוא, הפעלת מתקן עבודה מסווג לחברות, ובדיקות מהימנות ביטחוניות.

- ז. הוקם מאגר נתונים מאקרו-כלכליים, אשר מהווה כלי בסיסי לצרכי ניתוח וקבלת החלטות.
- ח. פורסמו 8 סקירות כלכליות, בחלקן עיתיות ובחלקן יזומות, בנושאים שונים עפ"י בקשת הנהלת המשרד.
- ט. פורסמו הערכות מצב חודשיות בתחום המאקרו-כלכלה, הנוגעות לפרמטרים שונים המשפיעים על התנהלות משהב"ט (שערי חליפין, עליית המדד והתייקרויות של תשומות שונות).
- י. בוצעו בדיקות כדאיות כלכלית, עפ"י הצורך, לפרויקטים שונים.

אגף התקציבים – (את"ק)

ייעוד ותפקידים

1. אגף התקציבים במשהב"ט/יחידת היועץ הכספי לרמטכ"ל מהווה סמכות עליונה להנחיה מקצועית של אגפי המטכ"ל וגופי התקציב בצה"ל ובמשהב"ט, בניהול שוטף של התקציב ובפיקוח עליו.

2. ייעודו העיקרי של את"ק/יועכ"ל הוא תכנון, ניהול של תקציב הביטחון ובקרה עליו.

3. האגף משולב בכל עבודות המטה במעהב"ט ומיצג את המערכת בתחומים הרלוונטיים, מול הכנסת ומשרדי הממשלה ובמיוחד מול משרד האוצר.

4. להלן פירוט עיקרי תפקידי את"ק/יועכ"ל:

א. ייעוץ בתחום התקציב:

1) הכנת מחקרים, נתונים וניירות עמדה בכל הקשור לתקציב הנוגע לצה"ל.

2) ייעוץ בהכנת מתארים למטכ"ל לתקציב השנתי ולתקציב הרב שנתי של צה"ל.

3) בחינת הדרישות התקציביות של הגופים התקציביים בצה"ל וניתוחן.

4) בחינת משמעויות כלכליות ותקציביות בתחומים שעיקרם סדרי כוחות, כוח אדם, הצטיידות ותחומים אחרים.

5) עיבוד מחקרים, סקירות ונתונים והפצתם כבסיס לעבודת המטכ"ל, ולביסוס הראייה הכלכלית בקבלת ההחלטות.

ב. בקרת התקציב ויישום חוק יסודות התקציב בצה"ל:

1) ייעוץ בעיבוד תכנית ההתקשרות לכל גופי התקציב בצה"ל, כנגזר מתוכנית העבודה המאושרת על ידי הרמטכ"ל, מפקודות הצבא ומהנחיות אחרות בתחום התקציב, ובכפוף למסגרת התקציב שאושרה בחוק התקציב.

2) בקרה ומעקב שוטפים אחרי ביצועה של תוכנית ההתקשרות בצה"ל, בהתאם להוראות חוק יסודות התקציב ובהתאם לפקודות הצבא.

3) ביצוע כל פעולה, שהיועץ הכספי לרמטכ"ל מוסמך להורות על ביצועה, על פי פקודות הצבא, לרבות לענין יישום בצה"ל של חוק יסודות התקציב.

4) קביעה ובקרה של שיאי כוח אדם תקציביים בצה"ל: בשירות חובה, בשירות קבע, אזרחים עובדי צה"ל וימי מילואים, והכול כנגזר משיאי כוח אדם המפורסמים על ידי אגף התכנון הצה"לי, במסגרת שיא כללי המאושר על ידי הרמטכ"ל, ובכפוף לחוק התקציב.

ג. פיתוח שיטות לתכנון, ניהול ובקרה על התקציב, כולל פיתוח שיטות הדרכה בנושא תקציב במעהב"ט ובמערך התקציבי:

1) פיתוח כלי ניתוח לבחינת התקציב במעהב"ט וישומם.

2) עיבוד ופרסום נוהלי תקציב במעהב"ט ועדכונם, כולל היבטי מחשוב.

- 3) הכשרה והסמכה של כוח אדם במעלה"ט ובמערכת התקציבי, העוסק בניהול תקציב ומימושו.
- 4) הדרכת גופי התקציב במעלה"ט, לצורך הבטחת בקרה על התקציב והבטחת אחידות בישום כללי ניהול התקציב ובשיטותיו.
- 5) עיבוד כללים ומדדים תקציביים במעלה"ט.
- ד. בחינת הצעות לפקודות צבא ולהוראות משהב"ט חדשות, לרבות עדכון ושינוי פקודות והוראות קיימות, להם יש נגזרות תקציביות.
- ה. הנחיה מקצועית של אגפי המטכ"ל וגופי התקציב בצה"ל ובמשהב"ט לניהול שוטף של התקציב ובפיקוח עליו, תוך הפצה ופרסום של הוראות היועץ הכספי לרמטכ"ל לכלל המערך התקציבי.
- ו. הובלת פיתוח תורה וכלים מקצועיים עבור מערך התקציב בצה"ל ובמשהב"ט, ניהול ופיתוח כוח האדם במערך התקציבי.

אירועים ופעילויות מרכזיות בשנת 2014

1. תקציב 2014-2015

- א. במאי 2013, אישרה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי ("הקבינט") את המתווה התקציבי של מערכת הביטחון לשנים 2013-2018, בו נקבע כי תקציב הביטחון לשנת 2014 ולשנת 2015 יעמוד על 51 מיליארד ₪ ו-52 מיליארד ₪ בהתאמה.
- ב. כבר בשנת 2013, הציגה מעלה"ט את טענתה שהמתווה הקיים אינו נותן מענה מספק לצרכיה, ולו השפעות קשות על היכולת לתכנן לטווח בינוני וארוך ולהוציא לפועל את הפעילויות הנחוצות כנדרש.
- ג. אל מול הפערים שהציגה מערכת הביטחון בבסיס התקציב, והשפוי הנדרש בגין עלויות מבצע "צוק איתן", קבע ראש הממשלה כי יתווספו 7 מיליארד ₪ לתקציב הביטחון בשנת 2014 וכי תקציב הביטחון לשנת 2015 יעמוד על 57 מיליארד ₪.
- ד. לאור אי אישור חוק התקציב לשנת 2015 ופיזור הכנסת, שנת 2015 נפתחה על בסיס שנת 2014, כלומר רשאת הממשלה להוציא מידי חודש 1/12 מסך התקציב המקורי לשנת 2014 בתוספת הצמדה למדד.

2. הגברת הפיקוח והשקיפות

- א. בעקבות החלטות הממשלה בנושא הגברת הפיקוח והשקיפות בתקציב הביטחון, ובעקבות הגדרת נוהל שקיפות ובקרה ע"י מנכ"ל משרד ראה"מ, אשר מוסכם בין שני המשרדים, מתקיימים פיקוח ובקרה מלאים על תקציב הביטחון.
- ב. בנוסף, הוכן ספר תקציב לשנת 2015, כאשר התקציב הבלתי מסווג מפורסם לציבור הרחב וכולל, בין היתר, סקירות בנושא שקיפות ובקרה, מגמות רב שנתיות ופעילות משרד הביטחון.
- ג. לקראת סוף שנת 2014 התבצע תהליך חקיקה, אשר שינה בחוק יסודות התקציב את כללי הבקרה על שינויים בתקציב הביטחון. שינוי זה מהדק באופן משמעותי את הבקרה הפרלמנטרית על תקציב הביטחון.

3. מעבר צה"ל לנגב ושוה"ם (שיווק והעברת מחנות)

א. פרויקט קרית ההדרכה - ההליך המרכזי בנושא הושלם ונבחר זכיין לתכנון, הקמה, תפעול ואחזקת קרית ההדרכה. הסכם הזיכיון נחתם באפריל 2012 עם חברת מבט לנגב, קונסורציום של חברות המורכב מחברת מנרב, חברת אלקטרה וחברת רד בינת. עם חתימת החוזה החל הזכיין בפעולות הבניה. ב - 26.2.15 החל הליך אכלוס קריית ההדרכה, כאשר הבה"ד הראשון שעבר לקריית ההדרכה הינו בה"ד המשטרה הצבאית ומפקדת העיר. האכלוס צפוי להסתיים בתחילת 2016.

ר' את"ק כיהן כיו"ר ועדת המכרזים למימוש פרויקט קריית ההדרכה ב PFI- (עד לשנת 2012) והוביל את ההליך המרכזי משלב כתיבת מסמכי המכרז ועד לבחירת הזכיין (באמצעות ענף תקציבי תשתיות). כאמור, הפרויקט מומש בשיטת ה - PFI והיה הראשון מסוגו שמומש בשיטה זו במערכת הביטחון.

ב. מעבר יחידות אמ"ן ותקשוב לנגב

ב - 17.4.11 התקבלה החלטת ממשלה 3161, שבמסגרת הוגדרו, בין היתר, המקורות התקציביים והפריסה התקציבית למימוש מעבר יח' אמ"ן ויח' תקשוב לנגב. עלות המהלך במחירי 2011 הינה 19 מיליארד ₪ במימון משותף למשרד האוצר, רמ"י ומשהב"ט.

ג. קריית התקשוב - העברת היח' הטכנולוגיות של אגף התקשוב למתחם פארק המדע בבאר שבע (סמוך לאוניברסיטת בן גוריון). הפרויקט צפוי להיות ממומש בשיתוף המגזר הפרטי בתכנון, בהקמה, בתפעול ובאחזקת המחנה העתידי, כאשר המכרז צפוי להתפרסם במהלך שנת 2015. עד כה פורסם שלב ה- PQ לחלק העילי של הקריה.

ד. קריית המודיעין - העברת יח' אמ"ן בסמוך ליישוב הבדואי לקית. הפרויקט צפוי להיות ממומש בשיתוף המגזר הפרטי בתכנון, בהקמה, בתפעול ובאחזקת המחנה העתידי, כאשר המכרז צפוי להתפרסם במהלך שנת 2016.

שוה"ם

ה. במסגרת החלטת ממשלה 3161 מה - 17.4.11, הוחלט על העתקת מחנות אמ"ן ותקשוב לנגב. בנוסף, הוחלט על פינוי מחנות נוספים במרכז הארץ ובאזורי הביקוש שאינם קשורים למעבר אמ"ן ולמעבר תקשוב לנגב.

ו. בינואר 2015, התקבלה החלטת ממשלה 2392 המהווה מהלך משלים להחלטת ממשלה 3161 בנוגע להעברת מחנות אמ"ן ותקשוב לנגב. להלן עיקרי החלטת הממשלה:

- 1) פינוי מחנות צה"ל ממרכז הארץ (תל השומר, צריפין, שדה דב, שלישות ברמת גן, סירקין ועוד) במסגרת תוכנית שוה"ם.
- 2) הגדרת לוחות זמנים לפינוי כלל המחנות.
- 3) היקף המהלך (14.3 מיליארד ₪ ללא עלויות מימון).
- 4) פריסת תקציבית למימוש המהלך.
- 5) המשך העתקת יחידות אמ"ן ותקשוב דרומה.
- 6) הקמת חברה ממשלתית תחת שר הביטחון למימוש העתקת המחנות.

את"ק, היו שותפים מרכזיים במשא ומתן בנוגע להחלטת הממשלה 2392 והובילו את נושא פריסת התקציב והסעיפים התקציביים בהסכם.

4. הסכם תעש

בתאריך 23.12.2013 התקבלה החלטת ממשלה מס' מח/2 של ועדת השרים לענייני הפרטה, שאישרה את הפרטת תעש. להחלטה ישנם מספר רבדים:

א. הקמת חברה ממשלתית בבעלות מלאה של המדינה ("תעש מערכות").

ב. הקמת חברה ממשלתית נוספת בבעלות המדינה ("תומר").

ג. סיכום בין משרדי בנושא קרקעות תעש.

ד. חתימה על הסכם רכש בין משהב"ט לחברת "תעש מערכות", שמטרתו לתמוך ביכולתה הכלכלית והתעשייתית של חברת "תעש מערכות", ולהבטיח המשך קיומם של תחומי פעילות מסוימים. במסגרת ההסכם משהב"ט מתחייב לרכש בשנים 2014-2018 במגוון תחומי פעילות.

את"ק מבצע ליווי ובקרה אחר הוצאת ההזמנות ומימושו ומעורב בפריסות התקציביות לאור הפרטת תע"ש.

5. ועדה ציבורית לבחינת תקציב הביטחון (ועדת " לוקר")

במסגרת דיון ועדת השרים לביטחון לאומי מיום ה-31.10.2013 בנושא תקציב הביטחון לשנים 2013-2014, החליטה ועדת השרים על הקמת ועדה ציבורית לבחינת תקציב הביטחון על כלל מרכיביו. ביום ה-22.05.2014 מונתה ועדה ציבורית בראשותו של אלוף (במיל') יוחנן לוקר, ולוקחים בה חלק נציגים מהאקדמיה, הסקטור הפרטי, הסקטור הציבורי והמגזר הביטחוני. לוועדה מונו משקיפים מטעם בנק ישראל, משרד האוצר ומשרד הביטחון. בחודשים האחרונים של שנת 2014 התקיימו דיונים רבים במסגרת הוועדה, בהם הציגו גורמים ממערכת הביטחון, משרד האוצר, בנק ישראל וכן גורמים נוספים.

6. מבצע "צוק איתן"

בין התאריכים 26/8/14 - 8/7/14 נערך מבצע "צוק איתן" ברצועת עזה. המבצע החל ב-08.07.2014 והסתיים ב-26.08.2014. במהלך המבצע בוצע מעקב שוטף של אגף התקציבים במשהב"ט אחר עלויות הלחימה, מעקב אשר הוצג גם למשרד האוצר. המעקב כלל איסוף וריכוז עלויות ברמה יומית, בקרה ומעקב על העלויות שהועברו ע"י גופי צה"ל ומשהב"ט, התוויית מדיניות לגבי אופן הדיווח על העלויות על מנת לוודא שפה משותפת ותיאום בין הגופים השונים, דיווח על עלויות המבצע ברמה יומית לדרג הניהולי במשרד הביטחון ובצה"ל ודיונים שוטפים מול משרד האוצר, הממשלה והקבינט והכנסת.

7. התייעלות

א. בשנת 2014 נמשכה הפעילות למיצוי פוטנציאל מוקדי התייעלות בכלל גופי צה"ל, וזיהוי מנופי התייעלות בעלי פוטנציאל חסכון.

ב. בראיה ארוכת טווח ועל בסיס כלכליות, ניתנו הלוואות ע"ח קרן התייעלות (בשיתוף אגף התקציבים במשרד האוצר), זאת על בסיס חסכון עתידי והתחייבות להחזר הלוואות. בשנת 2014 אושרו מס' הלוואות התייעלות, לדוגמא:

(1) תאורה חסכונית בחיל האוויר - החלפת נורות 'מטאל-הלייד' לנורות 'אינדוקציה' המצמצמות משמעותית את צריכת החשמל בחיל.

(2) רכש מדיחי כלים - החלפת מדיחי הכלים הישנים הקיימים למדיחים חדשים בעלי צריכת מים וחשמל נמוכים משמעותית ובעלות אחזקה נמוכה.

3) רכש סוללות נטענות - מעבר לשימוש בסוללות נטענות בעלות תפוקה גבוהה, המאפשרות הטענה חוזרת.

ג. אימות חסכונות - מיסוד מנגנון בקרה ואימות חסכונות מתוכנית ההתייעלות בתחומים שונים, כגון:

1) רכש ציוד מעודפי צבא ארה"ב בעלות זניחה לעומת עלות הציוד המלאה.

2) איחוד דרישות ורכש רב שנתי לשם הוזלה בעלויות.

ד. הדרכות - בשנת 2014 הורחבה משמעותית מסגרת ההכשרה וההדרכה לנושא ההתייעלות, עבור כלל האוכלוסיות הרלוונטיות לתהליך, בדגש על הגברת המודעות לחשיבה כלכלית ולחיסכון.

8. בית הספר לתקציב ולכלכלה

א. ביה"ס לתקציב ולכלכלה מוביל תכנית הכשרות סדורה, הכוללת מגוון הדרכות וקורסים בצירים השונים (תקציב, שכר, חשיבה כלכלית, התקשרויות, מיומנויות ניהול). יתרה מכך, מעבר לאוכלוסיית המערך התקציבי, מכשיר ביה"ס אוכלוסיות נוספות בכלל צה"ל, כדוגמת: מפקדי צה"ל בנושאי חשיבה כלכלית, קניינים ואוכלוסיות העוסקות ברכש.

ב. בשנת 2014, הוכשרו בביה"ס 728 משתלמים, רובם קציני המערך התקציבי ומפקדים בצה"ל וכן, 41 עובדי מעהב"ט (משהב"ט, משטרת ישראל ומשרד ראש הממשלה).

ג. מגוון ההכשרות כולל 22 השתלמויות, שנפרשו על 46 מחזורי הכשרות בשנה החולפת.

ד. כמו כן, יצוין כי במסגרת התכנית להתמחות בראיית חשבון במערך התקציבי, בשנת 2015, תצא אל הפועל תכנית הכשרות ייעודית לר"ח במערך.

חזרה לתוכן העניינים

אגף הכספים

מטרת על

להבטיח ביצוע מיטבי של הפעילות הכספית במערכת הביטחון, תוך מיצוי כל שקל בתקציב הביטחון ביעילות ועל פי הוראות החוק וכללי המינהל התקין.

המטרות

להלן פירוט מטרות אכ"ס:

- לתכנן ולנהל את המימון לביצוע התקציב, במטרה להעמיד את מירב המשאבים הכספיים לצרכי מעהב"ט.
- להקצות את המשאבים המימוניים ולפרוס אותם על פי שיקולי תזרים המזומנים.
- לוודא באמצעות פיקוח, בקרה וביקורת, כי המשאבים הכספיים ישמשו למטרותיהם, כפי שהוגדרו בתכניות התקציביות, בכללי מעהב"ט, בהתאם לאילוצי תזרים המזומנים ועל פי חוק התקציב.
- לבצע את תשלומי המשרד לסוגיהם, בסכומים, בתנאים ובעיתויים מתאימים.
- לתת ביטוי לשיקולים הפיננסיים, ולוודא עמידה בכללים המחייבים בעת חתימה על התחייבויות המשרד.
- לנהל את מערכת הרישום הכספית/חשבונאית ולהכין את הדו"חות הכספיים של מעהב"ט.
- לטפח את סגל עובדי האגף באופן מקצועי ולהכשירם.

היקפי הפעילות – נתונים עיקריים

להלן ריכוז נתוני הפעילויות העיקריות לשנת 2014 (כספית/כמותית), המשקפים חלק מפעילויות האגף:

▪ תשלומים:

- (1) תשלומים בסך של כ - 55 מיליארד ש"ח (כולל המרות למטבע מקומי, הכנסות והשתתפויות).
  - (2) ביצוע תשלומים והמרות במט"ח סיוע בסך של כ - 1.9 מיליארד ₪.
  - (3) ביצוע תשלומים עבור חיימ"ש כ - 2 מיליארד ₪.
  - (4) התשלומים בוצעו בכ - 190,000 העברות ישירות לחשבונות הספקים.
  - (5) התשלומים כללו כמות של כ - 900,000 חשבוניות.
- גביית הכנסות והשתתפויות:
בשנת 2014 פעל אכ"ס לגביית הכנסות מגורמים חיצוניים ומשרדי ממשלה בהיקף של כ - 4,054,253 אש"ח, 160,465 אלפי דולר מזומן. כמו כן נגבו 709,502 אלפי דולר שהשימוש בהם כפוף למגבלות דולר סיוע.

משימות מטה לשנת 2015

להלן פירוט עיקרי המשימות של אגף הכספים לשנת 2015:

- ליווי פיננסי של עסקת מימון – מים כלכליים;
- פרסום מכרז למתן שירותים בנקאיים והלוואות לזכאי מערכת הביטחון;
- מיפוי מוקדים בהם עלול להיווצר כפל מס;
- צמצום פיגור התשלומים לספקים עד סוף השנה ב-2%;
- מימוש המלצות דוח סקר סיכונים בגזברות והרחבת הפעילות;
- איתנות פיננסית של ספקי המשרד;
- תרגול נוהל עבודה בשעת חרום;
- קד"מ (קשר דיגיטלי מסחרי) – הסדרת המעטפת המשרדית להרחבת הקליטה הדיגיטלית לכלל ספקי המשרד;
- העצמת המשאב האנושי;
- נושאים לטיפול מול אגף תקשוב וניהול מע' מידע.

חזרה לתוכן העניינים

אגף תקשוב וניהול מערכות מידע

ייעוד ותפקידים עיקריים

אגף תקשוב וניהול מערכות מידע נושא באחריות לפיתוח, תפעול ותחזוקה של המערכות הממוחשבות של המשרד, בתחומי הניהול, המידע, השליטה והבקרה. כמו כן, האגף נושא באחריות להפעלת מרכזי המחשבים והקשר, לניהול מסד הנתונים של המשרד, ולתמיכה במערכות המחשוב, במגוון תחומי הפעילות של המשרד.

בכפוף לסמנכ"ל וראש אגף תקשוב וניהול מערכות מידע, פועל ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון. האגף גוזר את משימותיו מתוך יעדי משרד הביטחון, שנקבעים על ידי מנכ"ל משהב"ט.

פעילויות מרכזיות בשנ"ע 2014

מערכת מודל:

1. תוספות ושינויים בכלל יישומי מערכת מודל, לרבות שיפור תהליכי ניהול התקציב, ניהול נוכחות יועצים, ניהול מתנדבים, ניהול חיילות, פרויקטי אחזקה, תעריפי שעה, התחייבויות בינלאומיות, נסיעות חו"ל ועוד.
2. יישום מערכת תובלה חדשה - שלב א'.
3. הרחבת מערך הדיווח, לרבות: העמדת שולחן עבודה לראשי האגפים.

שיפור השירותים לציבור הרחב:

1. הרחבת היכולת לעבודה אינטראקטיבית של גופים חיצוניים ואזרחים מול אתרי המשרד השונים, תוך שיפור השירות והתייעלות של אגפי המשרד.
2. יישום קד"מ (קליטה דיגיטלית ממוחשבת של חשבונות) שלב א' - עליה לאויר של ספק ראשון.
3. שמירה על עדכניות המידע באמצעות כלים לעדכון ישיר על ידי גורמי המשרד.

סחר אלקטרוני:

1. ניהול מכרז דינמי במשלחת ניו יורק.
2. פרסום מכרזי מכירה.
3. פרסום הזמנה והצגת מכרזים באתר.
4. רישום ספק מקוון.

שיפור שירותי אגף תקשוב וניהול מערכות מידע:

1. החלפת תחנת עבודה יזומה למשתמשי קצה ע"פ קריטריונים שנקבעו מראש.
2. מערכת ניהול מסמכים ארגונית - שיפור זמני תגובה, שיפור ממשק למשתמש, יכולות חיפוש מתקדמות, יכולת הפצה משופרת.
3. שימוש בבקרים להדפסה מאובטחת וחסכונית ברשת הפנימית.
4. הקמת פורטל משרדי ברשת האינטרנט בשיתוף עם אגף דוברות והסברה.
5. התייעלות בהפצת מברקים אזרחיים.

יישומים:

1. מערכת מבקרים שלב ב'.
2. פיתוח מערכת חדשה לניהול השינוע.
3. פיתוח מערכת חדשה לחיילים משוחררים.

4. הקמת מערכת מחשוב "תביעות וביטוח" שלב א'.
5. מערכת ניהול התקשרויות מפא"ת.
6. בניה מחדש של מערכת "אותות ועיטורים" במסגרת הירידה מהמחשב המרכזי.
7. הקמת אתרי אינטרנט למנהל מעבר צה"ל לנגב, לאגף הביטחוני חברתי, למשלחת ניו יורק, לרלפ"מ, לסיב"ט (באנגלית).
8. מערכת לניהול קשרי חוץ.

תשתיות טכנולוגיות, תקשורת, קשר, רשתות ושרתים:

1. אפיון שדרוג תשתיות הרשת החיצונית.
2. שדרוג כרטיס ביומטרי.
3. מעבר לעבודה במ"ה ותוכנות מתקדמות (Office 2010+Win 7) ברשת החיצונית.
4. בדיקה ויישום מוצר לניהול זהויות הגולשים באתרי המשרד.
5. שדרוג תוכנת BO.
6. שילוב יכולת הזדהות מרכזית לאתרי המשרד.
7. יישום FAX 2 MAIL.

פעילויות עיקריות באגף שיקום נכים:

1. ירידה ממחשב מרכזי - פיתוח מערכת 'שמש' ליישומי שיקום נכים.
2. ניהול ועדות רפואיות ברשת החיצונית.
3. תמיכה במימוש מכרזים חדשים (חמי מרפא, תרופות).
4. הרחבת השימוש במסרונים לזכאים.
5. הקמת עולמות חדשים במערך הדיווח - מוקד טלפוני.
6. ביצוע סקר מסרונים לשביעות רצון זכאים.
7. טיפול בהנחות לזכאות מול רשות המים.

פעילויות עיקריות באגף משפחות והנצחה:

1. ירידה ממחשב מרכזי - פיתוח מערכת 'שמש' ליישומי משפחות והנצחה.
2. הרחבת השימוש במסרונים.
3. הקמת עולמות חדשים במערך הדיווח - מוקד טלפוני.
4. הקמת אתר אינטרנט חדש.
5. שילוב יישום ברשת החברתית להדלקת נר זיכרון אישי לחלל.

ארכיון צה"ל ומעהב"ט:

1. פרויקט בחינה, עדכון ושיפור תהליכים מרכזיים - בחירת צוות ניהול הפרויקט.
2. העמדת תשתיות לביצוע סריקה מסיבית בארכיון והתחלת יישום סריקה באמצעות כח אדם פנימי.

פעילות מתוכננת ל 2015

פרויקט מודל - הרחבות ושיפורים:

1. הרחבות ושיפורים בכל הנושאים: תקציב, רכש, ספקים, מכירות, פיננסי, מקרקעין ושכירויות, משאבי אנוש, רישיונות שיווק וייצוא, ניהול ועדות ועוד.

2. יישום מדול PS לניהול פרויקטי אחזקה ובינוי.
3. הרחבת מערך הדיווח לכלל האגפים ומשלחות חו"ל.

פרויקט מדל - יישומים נוספים:

1. מערכת ניהול תובלה - שלב ב'.
2. שדרוג מערכת מרק"ט על גבי פלטפורמת SRM.
3. מערכות חדשות: תעריפים, הערכת ספקים, מערכת חדשה לניהול רכש צבאי, מערכת נסיעות חו"ל שלב ב'.

ניהול ידע ומשרד ממוחשב:

1. המשך הטמעת ניהול הידע כתרבות ארגונית כחלק מהיותנו ארגון לומד, תוך העמקת השימוש במאגרי ידע בתהליכי העבודה.
2. המשך יישום ניהול ידע משולב בתהליכים עסקיים, אשר ישמשו את מקבלי החלטות בתהליכים התפעוליים (בעיקר מתוך מערכת מדל).
3. הטמעת השימוש ובניית כלים לעבודה משרדית ממוחשבת כמו: דואר אלקטרוני, דואר נכנס כולל סריקה, ניהול מסמכים, מעקב החלטות.
4. שיפור תפוקת העובד העוסק בניהול הידע תוך השגת עצמאות בביצוע עבודתו.

סחר אלקטרוני:

1. ניהול מכרז דינמי במשלחת ניו יורק - שלב ב'.
2. המשך הטמעה וליווי השימוש במערכת לניהול מכרזים דינמיים.
3. שילוב יישומי אמון, אגף ההנדסה והבינוי, אגף סיב"ט ומש"ן במטרה להגיע לפרסום מכרזים, מענה למכרזים, פרסום אודות זכיה/אי זכיה ואישור ספק להזמנה.

שיפור השירותים לציבור הרחב:

1. המשך הרחבת היכולת לעבודה אינטראקטיבית של גופים חיצוניים ואזרחים מול אתרי המשרד השונים.
2. שמירה על עדכניות המידע באמצעות כלים לעדכון ישיר על ידי גורמי המשרד.
3. המשך מימוש קד"מ - קליטה דיגיטלית של ישויות מידע ומסמכים נלווים ממפעילים.
4. עיבוי אתר יצואנים - קישור למאגר נתוני חברות, רישיונות שיווק, יצוא ורישום במרשם.

יישומים נוספים:

1. יישומים חדשים: מערכת שינוע, מערכת מחשוב "תביעות וביטוח" - שלב ב', מערכת לניהול גניזה משהב"ט, מערכת גנרית לפניות ציבור, מערכת שכר עידוד חדשה, מערכת ניהול מפעלים לשעת חירום, מערכת מתכננים, דיווחי תעשיות.
2. הטמעת מערכות: התחייבויות בינלאומיות, מעקב החלטות חדשה, ניהול חיילים משוחררים - שלב ב'.

אגף שיקום נכים:

1. ירידה ממחשב מרכזי - המשך פיתוח מערכת 'שמש' ליישומי שיקום נכים.

2. שדרוג אתר אינטרנט לזכאים.
3. תמיכה במימוש מכרזים חדשים.
4. הרחבת התמיכה בחשבונות דיגיטליות.
5. הטמעת מערכת חדשה לניהול תהליך השיקום.
6. הרחבת השימוש במסרונים.
7. הטמעת תהליך העבודה בנושא תותבות מול מכון לואיס.

משפחות והנצחה:

1. ירידה ממחשב מרכזי - פיתוח מערכת 'שמש' ליישומי משפחות והנצחה.
2. הרחבת אתר האינטרנט החדש.
3. ניהול מערך מתנדבים, ניהול היכל זיכרון.
4. הרחבת השימוש במסרונים.

ארכיון צה"ל ומעב"ט:

1. בחינה, עדכון ושיפור תהליכים מרכזיים - קליטת מידע אלקטרוני וידני, עיבוד ורישום סידורי ופנימי.
2. שימור המידע הקיים - דיגיטציה של כ - 500 אלף תיקים, כ - 75 מליון מסמכים.
3. העמקת חשיפת חומר לציבור - העלאת כ - 100 אלף תיקים לרשת האינטרנט.
4. טיפול במידע אלקטרוני המגיע מצה"ל.

שיפור שירותי אגף תקשוב וניהול מערכות מידע:

1. העמקת המתודולוגיה לניהול שירותי התמיכה כולל SLA.
2. שימוש בבקרים להדפסה מאובטחת וחסכונית בכלל רשתות המשרד.

תשתיות טכנולוגיות, תשתיות תקשורת, קשר, רשתות, שרתים:

1. השלמת שדרוג ארכיטקטורת רשת האינטרנט.
2. בחינת התכנות ל"ענן" עבור יישומים ברשת האינטרנט.
3. שדרוג תשתיות BW.
4. בחינת התכנות ל - IPTTEL.
5. בחינת משמעות מעבר לתחנת עבודה וירטואלית (VDI).
6. המשך יישום FAX 2 MAIL.
7. מעבר לעבודה במ"ה ותוכנות מתקדמות (Office 2010 + Win 7) ברשת הפנימית.

ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון מאגר מידע ידע ומחקר

ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון הינו הארכיון המרכזי של צה"ל ומשרד הביטחון, ומהווה מאגר מידע מרכזי וייחודי אודות הפעילות הביטחונית צבאית של מדינת ישראל. בארכיון אצורה המורשת הביטחונית של החברה בישראל. הארכיון הינו הארכיון הממלכתי הראשון שהוקם במדינה בהוראת ראש הממשלה ושר הביטחון דוד בן גוריון. הארכיון משמש כמגנזה לצה"ל, וכארכיון היסטורי לצה"ל ולמשרד הביטחון.

תפקידי הארכיון:

ניהול רשומות, פיקוח והדרכה בצה"ל; קליטה וגניזת התיעוד בכל סוגי המדיה; קביעת תקופות אחזקה לתיעוד ופרסומם בתקנות, הערכת חומר וביעור; ניהול מחסנים והשאלות; חשיפת חומר רגיש; מתן שרות לפונים; עריכת מחקר היסטורי עבור מערכת הביטחון; מעבדות לצילום סריקה ושיקום; הנגשת מידע, הפצת ידע; אבטחה ושימור התיעוד.

נתונים כמותיים:

ארכיון צה"ל ומעלהב"ט הינו הארכיון הגדול ביותר במדינה. בארכיון כ- 11 מיליון תיקים המאוחסנים ב- 464,280 מיכלים (154.7 ק"מ של חומר); כ- 2,500,000 תצלומים/נגטיבים; כ- 46,000 מפות ותצ"אות; כ- 96,000 קלטות שמע; כ- 38,000 קלטות וידאו; כ- 2,300 כרזות וכ-5 TB חומר דיגיטאלי ועוד.

בשנת העבודה 2014 התמקדה פעילות ארכיון צה"ל ומעלהב"ט בנושאים הבאים:

1. ניהול רשומות

- א. פיקוח על יצירת התיעוד בצה"ל, מתן הרצאות בקורסים, הדרכות והשתלמויות ליחידות צה"ל ומעלהב"ט להגברת המודעות לגבי חשיבות התיעוד שנוצר ביחידות לארכיון צה"ל והצורך בהעברתו הסדירה לגניזה בארכיון. השנה נערכו 91 ביקורים ועבודות מטה בצה"ל ובמעלהב"ט, 5 ימי עיון ו- 2,842 הדרכות אישיות. סה"כ השתתפו בהדרכות אישיות וימי עיון 2,911 נציגי יחידות.
- ב. הושם דגש על אופן הטיפול בתיעוד שנוצר במדיה דיגיטאלית ועל אופן קליטתו בארכיון, לרבות על החומר שנוצר ביחידות השדה. נשלחו מכתבים למפקדי יחידות השדה מרמת חטיבה ומעלה לאיתור וגניזת כל סוגי התיעוד שהצטבר באגפי יחידותיהם בארכיון. נוצר קשר עם יחידות שנסגרו והתיעוד שהצטבר ברשותן הועבר לגניזה הארכיון.
- ג. מתן פתרונות לגניזת התיעוד הנמצא ברשות יחידות צה"ל העוברים מהמרכז לפריפריה.
- ד. ניהול בקרה על כלל התיעוד הנגנז בארכיון תוך אחריות לאמינות הנתונים במאגר הראשי של הארכיון.

2. גניזת התיעוד בארכיון

- א. מיחידות צה"ל ומערכת הביטחון נגנז תיעוד הנוצר במדיות שונות: תיקי מסמכים, תיעוד אור-קולי, מפות, מדיה דיגיטאלית וכו'.
- ב. התיעוד שנגנז מכיל את מכלול הפעילויות בהן עוסק צה"ל. כן נאספו תעודות מרשות הפרט ובהן מידע על לוחמים יהודים שהשתתפו בלחימה בצבאות זרים במאות ה-19 וה-20. סה"כ נגנזו ב-2014 בארכיון צה"ל ומערכת הביטחון 186,636 תיקים, מהם 26,538 תיקים ענייניים ו-160,098 תיקי פרט שונים (תיקי אישיים שלישותיים, נציב קבילות, הנצחת החייל, תיקי זיהוי חללים, מועמדים לשרות ביטחון, תיקים משפטיים ועוד).
- ג. קליטת תיעוד שנוצר באופן דיגיטאלי מיחידות צה"ל - הארכיון מבצע פעולה רבת היקף לאיתור וקליטת תכנים בעלי חשיבות לפני אובדנם. (תיעוד ברשות יחידות בפרוק, חומר מבצעי מתקופת לחימה ויחידות שהשרתים מלאים).
- ד. גניזת תיעוד ממפקדים אישיים (בעיקר מפקדים בכירים).

3. מתן שירות לפונים

- א. במהלך השנה נענו ע"י הארכיון 11,728 פניות לתיעוד ולמידע לפונים שונים, בהתפלגות הבאה:
- 8,648 פניות לעבודה שוטפת וצרכים אחרים של מערכת הביטחון (צה"ל ומערכת הביטחון), 3,080 פניות של הציבור הרחב (מהן 1,558 פניות לארכיון צה"ל מתוכן 137 פניות לבקשות שטופלו בוועדה לקיצור תקופת ההגבלה על העיון, 1,109 פניות לארכיון לתולדות ה"הגנה", 255 לארכיון הפלמ"ח, 12 לחומר הלח"י, ו- 146 לאוסף הלוחם היהודי). המידע והתיעוד שניתנו ברוב המקרים היה מצוי בתיקים, אך נעשה שימוש ניכר גם בקלטות וידאו, קלטות אודיו, תצלומים, מפות, עיתונות, פרסומים, ספרים ועוד. 393 פניות היו למדור הסרטים (81 פניות לשמע ו- 312 לוידאו), 577 פניות למדור התצלומים.
- ב. 2,404 מעיינים ביקרו בחדרי העיון שבארכיון צה"ל ומעלהב"ט לצרכי עיון, מחקר וקבלת מידע: בארכיון צה"ל- 1,286, בארכיון לתולדות ה"הגנה" - 944, בבית הפלמ"ח- 132, לחומר של הלח"י ואוסף הלוחם-42.
- המגמה של שימוש באתר האינטרנט של הארכיון נמשכה גם במהלך שנת 2014 וכמות גדולה של פניות הגיע דרך האתר וחלקן אף נענו דרכו.
- ג. עיקר הפניות של מערכת הביטחון נועדו לעבודתם השוטפת של צה"ל ומשרד הביטחון. רובן במקור בלשכות הבכירות כלשכת הרמטכ"ל וסגן הרמטכ"ל, השלישות הראשית, הפרקליטות הצבאית, מצ"ח, יחידת בתי הדין הצבאיים, מפקדת המכללות (ובפרט המכללה לפיקוד טקטי), ויחידות ההיסטוריה בצה"ל. הרבו לפנות גם אגף שיקום נכים, היחידה להנצחת החייל, יחידת ביטוח ותביעות במשרד הביטחון.
- ד. נענו פניות של הציבור ובכללם אנשי אקדמיה, חוקרים וסטודנטים לתארים השונים (דוקטורט, מוסמך, ב.א.), בין המטרות הנפוצות-עבודות סמינריוניות ופרו-סמינריוניות, מאמרים מדעיים, מחקרים לספרים, תקשורת (קולנוע, טלוויזיה ועיתונות), עניין אישי, ותלמידי תיכון, ועוד. כמו כן, הומצאו תיעוד ומידע לאמצעי התקשורת השונים, לצורכי הכנת תערוכות, תצוגות, כנסים, אתרים באינטרנט, ועוד.
- ה. לצורך מתן מענה לפונים ולעבודה שוטפת של המערכת, הוצאו לעיון 27,954 פרטי מידע. 25,161 פרטי מידע הוחזרו למחסנים לאחר עיון וטיפול.

4. פתיחת חומר לעיון הציבור

- א. התיעוד המצוי בארכיון צה"ל ומעלהב"ט רובו ככולו נוצר במערכות הביטחוניות. כל אדם רשאי לעיין בתיעוד המצוי בארכיון, בכפוף לחוק הארכיונים, לחוק הגנת הפרטיות ולקריטריונים לחשיפת חומר.
- ב. צוות החשיפה בדק השנה סה"כ 7,486 פרטי מידע (תיקים, מפות, קלטות, תצלומים ועוד) בחלוקה הבאה: לציבור 3,674 פריטים מהשנים 1948-1964; לפונים שביקשו קיצור של תקופת ההגבלה על העיון 460 פריטים עד שנת 2014. התיקים עברו סריקה והועמדו לרשות הפונים בחדר העיון. עבור מעיינים מתוך מערכת הביטחון נבדקו 3,352 פריטים.
- ג. הוועדה לאישור עיון בחומר ארכיוני מוגבל, התכנסה פעמיים במשך השנה (בחדשים מרץ ואוקטובר) ודנה ב- 137 בקשות לעיון בחומר ארכיוני מוגבל, שהתקבלו מ-50 פונים שונים

(הטיפול בבקשות להודת חיסיון מצריך השקעת משאבים רבה ומשבש את ההתנהלות השגרתית של עבודת החשיפה).

ד. נפתחו לעיון הציבור 6 תיקי פרוטוקולים (עדויות) בפני וועדת אגרנט. הוועדה הממשלתית לחשיפת חומרי וועדת אגרנט (וועדת השופט אנגלרד), התכנסה בכדי לחשוף במועד (לקראת 41 שנה למלחמה) את העדויות האחרונות וכעת תעבוד על המוצגים. פרט לעדויות נחשפו חומרים ייחודיים עפ"י בקשות פרטניות.

5. עיבוד התיעוד והכנת אמצעים לאחזור ואיתור

בשנת 2014 נוספו למאגר הנתונים המרכזי בארכיון צה"ל 247,745 פרטי מידע חדשים. נוספו 202,757 כותרים חדשים לתיקים; נוספו נתונים על 20,588 קלטות קול ווידאו; 3,935 תקצירים (אבסטרקט) חדשים לתיקים; 14,883 כותרים לתצלומים; 5,459 כותרים למפות ותצ"אות; 28 כותרים לכרזות ו-95 כותרות לספרים וכתבי עת. סה"כ רשומים במחשב הארכיון נכון ל-31.12.2014, 12,315,617 פרטי מידע : 11,059,362 כותרים לתיקים, 96,963 קלטות קול, 38,609 קלטות וידאו, 46,381 מפות ותצ"אות, 212,177 תצלומים, 758,550 כתבות מהעיתונות, 6,748 ספרים, 96,827 פרסומים. בארכיון לתולדות ה"הגנה, הוזנו למחשב 319 פריטים שונים (תיקים, עדויות, תצלומים, קלטות קול ווידאו, מפות). בארכיון הפלמ"ח נרשמו והוטמנו באתר 435 רשומות חדשות. באוסף "הלוחם היהודי וההתנדבות לצבא הבריטי" הוכנסו למאגר 297 רשומות חדשות, כן נרשמו 204 תיקי המוסד לעליה ב'.

6. סריקה, שימור ושיקום התיעוד

בעניין זה, בוצעו הפעולות הבאות:

א. זוערו במיקרופילם 1,409 תיקים שהם 317,433 דפי מסמכים, לצורכי גיבוי ואבטחה. נבדקה תקינותם של 1,767 סרטי מיקרופילם.

ב. נסרקו לעיון הציבור 1,418 תיקים שהם 171,988 עמודים, 1,263 תיקים הועמדו לעיון הציבור במקום התיקים המקוריים. כן נסרקו לעיון מוסדי 933 תיקים המכילים 124,997 דפים. סה"כ נסרקו השנה 296,985 דפים שהם 2,351 תיקים. סה"כ במאגר התיקים המרכזי בארכיון 56,662 תיקים סרוקים והצפייה בהם נעשית באמצעות תחנות עבודה.

ג. נסרקו 7,053 תצלומים ונגטיבים למחשב הארכיון. סה"כ במאגר הארכיון 84,257 תצלומים סרוקים, מתוכם 14,158 של ארכיון ה"הגנה" ו-2,848 של ארכיון הלח"י.

ד. שוקמו במעבדת השקום 877 תיקים.

7. הערכת חומר וביעור

נעשתה פעולת הערכה, מיון וביעור ל-858 תיקים נושאים, מהם בוערו 287 תיקים. כמו-כן, בוערו 49,512 תיקי פרט ופרשה מסוגים שונים מתוך 58,128 תיקים שנבדקו לביעור. סה"כ בוערו השנה 49,799 תיקים. כתוצאה מפעולת-הביעור, התפנו במדפי הארכיון כ-583 מטר מדף.

ליחידות צה"ל ומעלה"ט אושרו 637 בקשות לביעור חומר שכללו 76,387 תיקים שנחסכה גניזתם בארכיון [כ-1200 מטר מדף].

8. מחקר היסטורי

- א. היחידה להיסטוריה מתעדת אירועים ותהליכים בעלי ערך היסטורי של מערכת הביטחון האזרחית, וכן עוסקת במחקרים היסטוריים הקשורים בתפקודה של מערכת זו. במהלך 2014 עסקה היחידה ב:
- 1) מחקרים היסטוריים מסווגים בתחומים שונים של מערכת הביטחון.
  - 2) פרויקט תיעוד בעל-פה שעיקרו תיעוד ראשי משרד הביטחון בעבר (התיעוד מתבצע בווידאו).
  - 3) קיום ראיונות עם בעלי תפקידים במערכת הביטחון בעבר ובהווה, במסגרת המחקרים השונים, על פי הצורך.
- ב. במהלך שנת 2014 הופץ ספר פנימי העוסק בקורותיו של אחד מאגפי משרד הביטחון (הספר מסווג ואינו פתוח לעיון הציבור).

9. הנגשת תיעוד באתרי ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון ובניו-מדיה

הפעילות שבוצעה השנה לצורך הנגשת התיעוד לציבור:

- א. אתר הארכיון באינטרנט: האתר משמש כמקור מידע עבור הפרט בארץ ובעולם. השנה הועלו תערוכות חדשות לאתר בהתאם לאירועי השנה: תערוכות- 100 שנה למלחמת העולם הראשונה; פועלו של שמעון פרס ותרומתו לביטחון ישראל; תערוכה לזכרו של אריאל שרון; העלאת העדויות האחרונות בוועדת אגרנט לרגל 41 שנה למלחמה.
- ב. אתרים נוספים: דף הארכיון ב- FaceBook עודכן ב-26/11/2014 לדף ממשלתי. הארכיון ב- YouTube, שני ערוצים המשמשים לחשיפה של אוצרות הארכיון בפני קהלים נוספים, בהתאם לאירועים.
- ג. הבלוג של הארכיון: "מאוצרות ארכיון צה"ל ומעהב"ט-הסיפורים שמאחורי התיעוד". בפוסטים (אייטמים) שפורסמו שולבו מסמכים מקוריים, סרטונים או תצלומים מאוסף התצלומים של ארכיון צה"ל; כמו כן, בוצע עדכון אודות פרסומים על ארכיון צה"ל במדיות השונות.
- ד. אתר הארכיון בפורטל משהב"ט: האתר מיועד לשימוש פנים ארגוני ומהווה שולחן עבודה עבור עובדי הארכיון בו נמצא כל המידע הנחוץ לעבודתם השוטפת. כמו כן, האתר משמש לחשיפת מכלול פעילות הארכיון בפני כל עובדי משרד הביטחון.
- ה. אתר הארכיון הצבאי בצה"לנט: האתר מנגיש את המידע הנחוץ ליחידות צה"ל הפרוסות בכל הארץ. כמו כן האתר משמש כלי להפצת מידע ויצירת אינטראקציה בין הארכיון ליחידות צה"ל.

10. הארכיון בתקשורת

גם השנה היו פרסומים רבים בתקשורת מתוך האוצרות של הארכיון: בעיתונות, בניו-מדיה, בטלוויזיה, תוך שימוש במסמכים נדירים שנחשפו לראשונה ע"י הארכיון. לדוגמא: הפרסומים לקראת 41 שנה למלחמת יום כיפור, בכל אמצעי התקשורת פורסמו 6 העדויות האחרונות מוועדת אגרנט. דו"ח חילוץ החטופים מאנטבה כתבה בערוץ 2, סרטים שפורסמו בתקשורת לקראת יום העצמאות, התערוכה "צה"ל- הוא בראש וראשונה אנשים" הוצגה בדיזינגוף סנטר וקיבלה חשיפה בתקשורת ועוד. במהלך הלוחמה ב"צוק איתן", ארכיון צה"ל ביצע פעילות מקיפה ואינטנסיבית להנגשת חומרים נדירים מהעבר שיש להם רלוונטיות למלחמה. בפעילות הזו הועברו הרבה מסרי הסברה וחיזוק הכוחות הלוחמים ובני משפחותיהם. קיבלנו הדים חיוביים מהציבור.

חזרה לתוכן העניינים

היועץ המשפטי למערכת הבטחון

כללי

היועץ המשפטי למעלה"ט מופקד על מתן ייעוץ משפטי לשר הביטחון, למנכ"ל משהב"ט, לראשי האגפים ולאגפי המשרד השונים בכל הנושאים הקשורים לפעילות מעלה"ט, לרבות: יחידות הסמך של משהב"ט והחברות הממשלתיות שבאחריות שר הביטחון.

בעוד שהפרקליט הצבאי הראשי (פצ"ר) מהווה היועמ"ש לרמטכ"ל, הרי היועמ"ש למעלה"ט מהווה היועמ"ש לשהב"ט. היועמ"ש למעלה"ט כפוף ארגונית למנכ"ל משהב"ט ומונחה מקצועית על ידי היועמ"ש לממשלה.

על פי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה, ניתן הייעוץ המשפטי לממשלה ולמשרדיה השונים על ידי השירות המשפטי הממשלתי, ללא הידקקות לייעוץ משפטי חיצוני.

על פי הוראות התקש"ר והנחיות היועץ המשפטי לממשלה, מחייבת חוות דעתו של היועץ המשפטי למשרד, בשאלות של חוק ופרשנות החוק, את כלל עובדי המשרד.

בשנת 2014 בוטל המשרד להגנת העורף, ורשות החירום הלאומית חזרה לאחריות משרד הביטחון ושר הביטחון. משכך, חזר היועץ המשפטי למערכת הבטחון להיות אחראי על כל נושאי הייעוץ המשפטי של רח"ל, יחידת מטה הכפופה לשר הביטחון ישירות, לצד הייעוץ המשפטי בתחום החירום בהיבטי משרד הביטחון גופא. הלשכה המשפטית של המשרד להגנת העורף לשעבר הוכפפה ליועמ"ש למעלה"ט.

נושאי ייעוץ עיקריים

הייעוץ המשפטי ניתן בכל עניין בו מעורב משרד הביטחון על רמותיו השונות. הפעילות כוללת את כל תחומי המשפט הציבורי והאזרחי, ובעיקר את הייעוץ בתחום המשפט הציבורי-מינהלי, המשפט המסחרי-עסקי, בתחום המדיני-משפטי והבינלאומי, ותחום הנזיקין והביטוח. הפעילות רחבת היקף, מורכבת ומקיפה את כל פעילויות מערכת הביטחון.

נושאים עיקריים שטופלו בשנת 2014 ויטופלו בשנת 2015 בליווי משפטי של אגף היועץ המשפטי למעלה"ט מכל תחומי העיסוק של המשרד:

מנהלי-חקיקה

1. חקיקת השוויון בנטל - שילוב תלמידי ישיבות בשירות ביטחון ובשירות האזרחי - גיבוש וקידום התקנת התקנות מכח חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 19), התשע"ד - 2014 בממשלה ובישיבות הוועדה המיוחדת שהוקמה לענין יישום ומעקב אחר התיקון האמור.
2. תיקונים בחוק השיפוט הצבאי - תיקון עבירת העריקה, קנס חובה בדין המשמעתי.
3. חוק משפחות חיילים שנספו במערכה - גיבוש והתקנת התקנות הנדרשות בעקבות קבלת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום)(תיקון מס' 35) - עיגון תשלומים והטבות בחקיקה ראשית של הכנסת.
4. חוק הנכים (תגמולים ושיקום) - אישור הצעת חוק לעיגון התשלומים וההטבות לנכי צה"ל בממשלה ובכנסת במהלך 2015 אחרי שהחוק המקביל לגבי משפחות חיילים שנספו במערכה תוקן בשנת 2014.

5. העברת כל החוקים שהליכי חקיקתם לא הושלמה בכנסת ה-19 לרציפות חקיקה בכנסת ה-20, כגון: התיקון לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה בפרק אתרי הנצחה שבחוק המצוי על שולחן וערו"ב.
6. תקנות שוויון זכויות אנשים עם מוגבלות- הנגשת שירותי שעת חירום, הנגשת מקלטים ומרחבים מוגנים, מאגר מידע על אנשים עם מוגבלות ברשות המקומית, נגישות מסגרות המטפלות באנשים עם מוגבלות.
7. טיפול בהצעות חוק של משרדי ממשלה אחרים הנוגעות למעב"ט, כגון: תיקון חוק התכנון והבניה - הרפורמה בפרק ו' לחוק, חוק משק הדלק.
8. טיפול בהצעות חוק פרטיות הנוגעות למעב"ט.

מנהלי

1. בג"צים בנושא פעילויות שונות של צה"ל ועניינים הומניטאריים מול השטחים.
2. תביעות בנושאי היטלים ופיתוח - גיבוש מדיניות.
3. עתירות מנהליות - כנגד מכרזים וכנגד החלטות להשעות ספקים וכנגד הממונה על חוק חופש המידע, כגון: עתירה לגילוי בעלי רישיונות שיווק בטחוני ויצוא בטחוני.
4. חוות דעת, צווי תפישה וטיפול בבג"צים ועתירות על ועדת הערעור - גדר הביטחון.
5. ייעוץ משפטי שוטף לאגפי המשרד ויחידותיו כגון: לרשות המעברים היבשתיים (רמי"ס), הקרן והיחידה לקליטת חיילים משוחררים ועוד.
6. ייעוץ משפטי שוטף בתחום הפיקוח על היצוא הבטחוני בתחום ציוד וידע ביטחוני דו-שימושי (משטרים בינ"ל, חקיקה ראשית וחקיקת משנה, ייעוץ משפטי בנוגע להליך הרישוי ופעילות אכיפה).
7. עבודה מול משרד המשפטים לגיבוש נוסח לחוק הפיקוח על העיסוק בהצפנה, המחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים בעניין זה.
8. טיפול וליווי מדיניות הלחימה בטרור - הכרזה על התאחדויות כהתאחדויות בלתי מותרות, החרמת כספים ורכוש, הכרזות על ארגוני טרור וליווי חקיקת הצעת חוק המאבק בטרור, והצעת חוק ביטול תקנות ההגנה (שעת חירום).
9. ליווי המשך הרפורמה בתקנות חובת המכרזים התקשוריות מערכת הבטחון - התאמתה לתקנות הכלליות של שאר משרדי הממשלה.
10. ליווי הפרטת תעש.

שיקום נכים, משפחות שכולות והנצחה

1. ייעוץ שוטף לקצין התגמולים (בשלב קביעת הזכאות, בדגש על קשר סיבתי), וטיפול בערעורים על ההחלטות.
2. תיקוני חקיקה שוטפים בדיני שיקום, ובעיקר בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) וחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), ובתקנות מכוחם.

3. קידום נושא ההפרדה התקציבית של תקציבי אגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה מתקציב הביטחון.

4. קידום יישומן בחקיקה של המלצות הוועדה הציבורית, בראשות כב' השופט אורי גורן, בדבר הזכאים להכרה לפי דיני שיקום.

מסחרי/עסקי

1. הקמת חברה ממשלתית שתרכז פעילויות שונות שבאחריות משרד הביטחון.
2. קניין רוחני: ידע, זכויות יוצרים, פטנטים. השלמת הסדרים עם ארגוני היוצרים לגבי תחנת גלי צה"ל - נושא השמעת מוסיקה במדיות שונות, חוזים לגבי מיזמים שונים של גלי צה"ל.
3. הגבלים עסקיים - ריכוז עמ"ט בנושא מיזוגים ושת"פ בתעשיות הביטחוניות.
4. ליווי הסכמי מדינה מול מדינה, הסכמי ביטחון ושת"פ תעשייתי מול מספר מדינות, וטיפול באישור עסקאות ייצוא בוועדת השרים ליצוא בטחוני.
5. רכש טובין ושירותים - ייעוץ משפטי שוטף לחטיבות הרכש במנה"ר, החל מיישום הסכם מטוס האימונים שנרכש מאיטליה, הצוללות מגרמניה, וכן הסכמים למתן שירותים שונים.
6. פיתוח - ייעוץ משפטי לכל מחלקות מפא"ת בהסכמים לרכש פיתוח מערכות, ובנושא הקנין הרוחני של מערכת הביטחון.

מקרקעין ובינוי

1. הסכמים הקשורים בהפעלת המעברים, סוגיות בקשר לתפעול המעברים באמצעות חברות אזרחיות.
2. פרויקט מרחב קו התפר - הכנת צווי תפיסה, ליווי העתירות והערעורים הנוגעים לפרויקט, מכרזי בינוי הגדר, ייעוץ שוטף למנהלת הפרויקט וטיפול בתביעות פיצויים בגין תפיסות מקרקעין.
3. פינוי שדות מוקשים (טיפול בתיקונים לחוק, הסכמי פינוי, טיפול בעתירות ותביעות).
4. הסדרת הפיקוח על ייצור ואחסנת נפיצים - עבודה מול משרד הכלכלה ומשרד הפנים. בשנת 2014 הושלם הליך ההסמכה של חטיבת הנפיצים במשרד הביטחון, כלפי התעשיות הביטחוניות.
5. הסכמי בינוי בתחום העברת מחנות צה"ל לנגב, ובינוי עיר הבה"דים.

מדיני/בינ"ל

1. אמנות אשר למשהב"ט עניין בהן (ובראשן המו"מ הבינ"ל לקראת אמנת הסחר בנשק - Trade Arms Treaty).
2. הסכמים עם ארה"ב בנוגע למו"פ משותף.
3. ליווי משפטי למערכת השת"פ הלוגיסטי עם ארה"ב.
4. השתתפות בפעילות בינ"ל בתחום הפרופילציה הבלתי קונבנציונאלית.

5. סמכות אוניברסאלית והליכים מחוץ לישראל כנגד בכירים.
6. עתירות שונות לבג"צ בתחום הבינ"ל הומניטרי - הכנסת ציוד וסחורות לרצועת עזה.
7. הסכמי שת"פ עם מדינות שונות בעניינים ביטחוניים ותעשייתיים.
8. ליווי משפטי ושיתופי פעולה עם מדינות בנושא התגוננות מטרור בלתי קונבנציונאלי/מלאי תרופות משותפים.

דיני עבודה

1. ייעוץ שוטף לאגף מינהל ומשאבי אנוש (מתן חו"ד בענייני זכויות ושכר עובדים, ניסוח חו"י העסקה, קבלני כ"א, עובדים בחו"ל, זכויות עובדים, והעסקת יועצים).
2. ייעוץ שוטף בענייני משמעת וטוהר המידות, בנושא הקד"צים, השוחרים ומכינות הקד"צ, ייעוץ לעניין פיטורי עובדים.
3. עבודה מול נציבות שירות המדינה.
4. ייעוץ בנושא הגבלות לאחר פרישה וניגוד עניינים.

תביעות וביטוח

1. תחום תובענות- היערכות לתביעות בגין מבצע "צוק איתן".
2. תחום ביטוח - רכישת כיסוי ביטוחי לרכוש המשרד בהובלה בינ"ל וחבויות המשרד כלפי צד ג', באמצעות ברוקר בינ"ל.
3. ניהול שוטף של תביעות הנזיקין שהוגשו נגד משרד הביטחון וצה"ל.

חזרה לתוכן העניינים

גופים הנותנים
שירות לציבור

אגף שיקום נכים

אגף משפחות

והנצחה

האגף הביטחוני –

חברתי

היחידה

להתיישבות

ותשתית לאומית

מטה הקרן והיחידה

להכוונת חיילים

משוחררים

אגף דוברות

והסברה

אגף שיקום נכים

כללי

1. אוכלוסיית הנכים: נכון ל - 25/12/2014 אגף שיקום נכים נושא באחריות לטיפול ב- 105,875 זכאים, עפ"י החלוקה הבאה:
  - א. 36,429 זכאים בדרגת נכות 0-9%, הזכאים לטיפול רפואי בקופות החולים (במימון האגף).
  - ב. 12,765 זכאים בדרגת נכות 10%-19% שהוכרו אחרי 1/1/1996, הזכאים למענק ח"פ ולטיפול רפואי בקופות החולים (במימון האגף).
  - ג. 56,681 זכאים בדרגת נכות 20-100% וכן 10%-19% שהוכרו לפני 1996, הזכאים לקצבה חודשית, לטיפול רפואי במיקור חוץ ע"י ספקי המשרד ולסל הטבות. מתוכם: 5,446 זכאים במעמד שונה (טרם נקבעה נכות, פג תוקף נכות, אלמנת נכה, זכאות חריגה).
2. תביעות - בשנת הדו"ח התקבלו 4,882 תביעות חדשות. ב - 6,645 תביעות ניתנו החלטות קצין תגמולים מתוכן: 3,778 תביעות הוכרו, 2,082 תביעות נדחו, וב - 785 הופסק הטיפול. ההחלטות שהתקבלו נספרות לפי מספר פגימות ולא לפי מספר אירועים.
3. ערעורים - בשנת הדו"ח (עד אוקטובר 2014) הסתיים טיפול ב- 914 ערעורים: 713 ערעורים נדחו (אושרה עמדת ק. התגמולים), 82 ערעורים התקבלו (התקבל ערעור הנכה), 119 ערעורים הגיעו לפשרות במסגרת הליך בבית משפט. 2,538 ערעורים מתנהלים עדיין בכל הערכאות.
4. ועדות רפואיות - במהלך שנת 2014 התקיימו 10,438 ועדות רפואיות (לפונה אחד יכולות להתקיים מס' ועדות רפואיות).
5. התבגרות האוכלוסייה - בטיפול האגף 36,102 זכאים אשר הינם בגיל 50 ומעלה.
6. תקציב אגף שיקום נכים - התקציב שהוקצה לאגף שיקום נכים בשנת 2014 הוא: 3,255 מ"ש"ח. תקציב זה משמש בעיקר לתשלומי קצבה חודשית לזכאים בהתאם לחוק, לטיפול רפואי, שיקומי ולהטבות שונות.
7. המוקד הטלפוני - במהלך שנת 2014 התקבלו במוקד הטלפוני של האגף כ - 602,080 פניות.
8. אתר האינטרנט של אגף שיקום נכים - בשנת 2014 נרשמו לאתר 2,519 זכאים והועברו 14,525 בקשות שירות באמצעות האתר. נכון ליום 31/12/2014 רשומים ומשתמשים באתר 17,954 זכאים.

יעדים ועיקרי פעילות אגף שיקום נכים בשנת 2014

1. לשקם נכים ולממש את זכאותם באופן רציף, בהתאם למקור הסמכות ולתפיסות ההפעלה, ובהתאם למדדי זמני השירות בהוראות האגף ובאמנת השירות.
  - א. מתן מענה באמצעות מסרון (SMS) לבקשות שירות במוצע כ-24,560 מסרונים לחודש.
  - ב. מתן מענה באמצעות מסרון (SMS) לקבלת פקס באגף.
  - ג. שקיפות בהעברת מידע.

- ד. פרסום מדדי שירות אחת ל - 4 חודשים באתר האינטרנט.
- ה. שיפור השירות לאוכלוסיית הנכים המיוחדת 100%
- 1) שיפור דרכי תקשורת למוקד אחיות בבי"ח לנכים +100%.
- 2) הסדרת נוהל ביקורים ע"י המחוזות אצל נכים 100% מאושפזים.
- 3) דיווח חודשי ע"י רופא ראשי לגבי סטאטוס הטיפול בנכים אלו.
- 4) הסדרת תיקון כסאות גלגלים - תיקונים בסיסיים אצל כל הספקים.
- ו. הרחבת השירות הניתן לזכאי האגף באמצעות אשנב המידע האישי באינטרנט, מ - 7 ל - 26 בקשות שירות שניתן לפתוח באמצעות האתר.
- החל מיוני 2014 התווספה האפשרות לפתוח בקשות שירות נוספות, בנושאי מרפאה ורווחה, באמצעות האתר בכל שעות היממה. הבקשות לביצוע תטופלנה כמקובל, ומענה יישלח אל הזכאים, כולל מסרון בהתאם לסוג הבקשה (מרשם/אישור וכד').
- בקשות לבירור מידע תועברנה לטיפול עובדי האגף למתן מענה עד 48 ש'.
2. לשפר ולחזק את הקשר והשיח בין עובדי האגף לבין אוכלוסיית הזכאים, ברוח אמנת השירות.
- א. סה"כ 2,162 פניות התקבלו במשרד ראש האגף כולל תחום פניות הציבור, מינואר 2014 ועד דצמבר 2014.
- ב. עמידה במדדי זמן השירות לבקשות שירות של זכאים, תוך 48 שעות למוקד הטלפוני.
- ג. עמידה במדדי זמן השירות למידע לנכים תוך 24 שעות למוקד הטלפוני.
- ד. עמידה במדד של לא יותר מ- 8% נטישה במוקד הטלפוני.
- ה. מתן תשובה לכ - 95% מהפניות לקבלת מידע ע"י המוקד הטלפוני.
3. לחזק את המחוז כאורגן לשיקום הנכה והטיפול בו, ועבודה ע"פ תפיסת ההפעלה של שיקום משולב רב-תחומי בגישת CM, במהלך 2014.
- א. האגף פועל על פי תפיסת שיקום משולב לנכה ועובד בגישת "ניהול תיק".
- ב. נקלטו 734 נכים חדשים עד נובמבר 2014 בעבודה עפ"י תפיסת CM, במערכת "מנש"ה שמשון".
- ג. האגף כארגון לומד, יחם ומפיק לקחים באופן מתמשך, ביצע בשנת 2014 סקר שביעות רצון הנכים מתהליך שיקום משולב בגישת CM. הסקר פורסם באתר האינטרנט של האגף.
4. בוצע המשך הטמעת התכנון האגפי והבקרה, ויישום ע"י מטה האגף והמחוזות במהלך 2014.

5. לשפר את המענה המערכתי לתעסוקת נכים:
- א. סה"כ הושמו 265 נכים לתעסוקה מפרנסת בשנת 2014, לעומת 240 בשנת 2013.
  - ב. בשנת 2014 מאגר המעסיקים היה 239 לעומת 211 שהיה בשנת 2013.
6. לעמוד ביעדי התקציב ל- 2014:
- א. עמידה בתקציב.
  - ב. ביצוע בקרה פרטנית אחת לספקים גדולים.
7. לשפר את השירות בוועדות הרפואיות וביח' לתביעות וקביעת זכאות במהלך 2014:
להטמיע כללי היסוד בעבודת הרופאים בוועדות הרפואיות: בוצע ביחידת הוועדות הרפואיות וביחידה לתביעות וקביעת זכאות.
8. בוצע המשך שיתוף הפעולה והתיאום ההדדי עם ארגון נכי צה"ל.
9. להמשיך ולפתח את המקצועיות וההעצמה של עובדי האגף במהלך 2014:
- א. בוצעו 3 מתוך 5 קורסים להכשרות עובדים בבי"ס לשיקום.
  - ב. בוצעו ימי עיון לעובדים.
10. קידום החקיקה לנושא ההטבות, ויישום החלטות הקשורות לנושא ועדת גורן במהלך 2014.
- א. הגשת תזכיר חוק נכים לממשלה ולכנסת - לא בוצע עקב אי שיתוף פעולה של ארגון נכי צה"ל.

יעדים ומטרות בתוכנית העבודה לשנת 2015

1. לשקם נכים ולממש את זכאותם באופן רציף בהתאם למקור הסמכות ובהתאם למדדי זמני השירות בהוראות האגף ובאמנת השירות.
- ההישגים הנדרשים:
- א. שיפור מתמיד במתן השירות לנכים ובדגש לאוכלוסיית הנכים המיוחדת +100%.
  - ב. עמידה במדדי זמני השירות בהוראות אגף ובאמנת השירות ב- 85% לפחות.
  - ג. שיפור הרציפות התפקודית במעבר משגרה לחירום תוך הפקת לקחי "צוק - איתן".
2. לשפר ולחזק את הקשר והשיח בין עובדי האגף לבין אוכלוסיית הזכאים ברוח אמנת השירות.
- ההישגים הנדרשים:
- א. לשפר את מקצועיות המוקד הטלפוני, ומתן שירות תוך עמידה בלא יותר מ- 8% נטישה.
  - ב. להעלות אתר אינטרנט אגפי אינטראקטיבי משופר עד מרץ 2015.
  - ג. לתרגם הפקת לקחים באופן שוטף, לדפוסי פעולה ויישום באגף במהלך 2015.
  - ד. לקיים סקר שביעות רצון נכים ממוכן, מהשירות הניתן ע"י האגף, במהלך 2015.
3. לחזק את המחוז כאורגן לשיקום הנכה והטיפול בו, ועבודה ע"פ מודל לשיקום משולב רב-תחומי בגישת CM במהלך 2015.

ההישגים הנדרשים:

- א. ל - 100% נכים חדשים המוכרים במעמד 06 (נכה צה"ל), תפתחנה תוכניות שיקום משולב ע"י המחוז המשקם.
- ב. הטמעת מערכת מנש"ה ושמרון בשיקום 2000 החל מינואר 2015.
- ג. שיפור מדדי שביעות רצון נכים מסקר שיקום משולב 2014.
- ד. קיום סקר שביעות רצון נכים מתהליך שיקום משולב נכים בגישת CM, בשנת 2015.
4. לשפר את המענה המערכתי לתעסוקת נכים.

ההישגים הנדרשים:

- א. יחס של 60% השמות מתוך המועמדים להשמה, מתוך מקבלי חפ"ר (תגמול חסר פרנסה), במהלך 2015.
- ב. קיום שיתוף פעולה עם ארגון נכי צה"ל.
- ג. שיפור המוטיבציה לעבודה בקרב הזכאים.
5. לעמוד ביעדי התקציב ל- 2015.
6. לשפר את השירות בוועדות הרפואיות וביח' לתביעות וקביעת זכאות.

ההישגים הנדרשים:

- א. הטמעת כללי היסוד בעבודת הרופאים בוועדות הרפואיות.
- ב. הקמת תשתית ממוחשבת לוועדות הרפואיות בחיפה, ירושלים וב"ש עד אפריל 2015.
- ג. להמשיך את שיתוף הפעולה והתיאום ההדדי עם ארגון נכי צה"ל.
- ד. לקדם את החקיקה בנושא ההטבות.

ההישגים הנדרשים:

- א. אישור תיקון תזכיר חוק הנכים ע"י כנסת.

חזרה לתוכן העניינים

אגף משפחות והנצחה

כללי

נתונים על האוכלוסייה המטופלת

היקף האוכלוסייה המטופלת ע"י האגף נכון ל - 31.12.2014, הוא:

1. הורים שכולים - 9,815
2. אלמנות - 4,960
3. יתומים עד גיל 30 - 2,080

מאפייני גיל של אוכלוסיית הזכאים

1. 86% מההורים השכולים הינם בני 60 ומעלה.
2. 76% מהאלמנות הן בנות 60 ומעלה.

עיקרי הפעילות בנושאי הנצחה

1. הקמת היכל הזיכרון בהר הרצל

הוגדר קבלן זוכה להקמת היכל הזיכרון לחללי מערכות ישראל. העבודות להקמת ההיכל יחלו בתחילת שנת 2015.

2. תיקון חוק בתי קברות צבאיים

ביום 16.11.14 נכנס לתוקף תיקון מס' 4 לחוק בתי קברות צבאיים, שעיקרו: עיגון הזכאות לקבורתם של חללי כוחות הביטחון (כמפורט בחוק) בבתי קברות צבאיים.

3. אתר "יזכור" - אתר הנצחה ממלכתי באינטרנט

ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל "עלו לאוויר":

- א. אפליקציה בפייסבוק להדלקת נר לזכר חללי מערכות ישראל.
  - ב. התאמת אתר "יזכור" למכשירים חכמים.
- האפליקציה בפייסבוק מאפשרת להדליק נר ולכתוב הקדשה אישית לכלל חללי מערכות ישראל או לחלל מסוים.
- באתר האינטרנט "יזכור" ניתן לעיין בפרטיהם האישיים של החללים, מקום מנוחתם, סיפורי חייהם והאנדרטאות בהן הם מונצחים.

4. הכנסת ספרי תורה

במהלך 2014 הוכנסו 4 ספרי תורה לבתי כנסת ברשויות המקומיות, בתאום עם ארגון יד לבנים ובשיתוף הרשות המקומית, ואגף משפחות והנצחה.

הספרים מנציחים את כלל חללי מערכות ישראל תושבי הרשות שאליה הוכנס ספר התורה.

5. אירועי יום הזיכרון - 2014

אירועי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל התחילו, כמדי שנה בשנה, עם הטקס הראשון שהתקיים בהר הרצל בירושלים לזכרם של החללים שמקום קבורתם לא נודע. בהמשך נערכו הטקסים השונים של אירועי יום הזיכרון.

ביום הזיכרון שחל השנה ב 4.5.14, התקיימו טקסים בבתי העלמין הצבאיים ובחלקות הצבאיות, בכ- 52 בתי קברות צבאיים ובחלקות הצבאיות. למעלה מ - 1,500,000 איש ביקרו בבתי העלמין ביום זה.

טקסים ואירועים מרכזיים

9/3/2014 - התקיים הטקס הממלכתי לזכרם של חללים שמקום קבורתם לא נודע - ז' באדר בגן הנעדרים בהר הרצל, במעמד ראש הממשלה.

30/4/2014 - נערך טקס הנחת אבן הפינה להיכל הזיכרון לחללי מערכות ישראל. הטקס נערך במעמד ראשי המדינה בבית העלמין הצבאי בהר הרצל.

30/4/2014 - טקס לזכר חללי נצר אחרון וצעדת השביל המחבר משואה לתקומה בהר הרצל. בצעדה בירושלים השתתפו כ - 2,500 בני נוער, והיא התקיימה בשני מוקדים נוספים בארץ בצפון ובדרום, בהם השתתפו עוד כ - 2,000 תלמידים.

30/4/2014 - טקס הנחת הדגלון על ידי הרמטכ"ל בהר הרצל.

30/4/2014 - טקס הנחת הדגלון על ידי המפכ"ל בחלקה הממלכתית בהר הרצל.

4/5/2014 - טקס בבית יד לבנים בערב יום הזיכרון במעמד ראש הממשלה ובני משפחות שכולות.

4/5/2014 - טקס הדלקת נר הזיכרון על ידי נשיא המדינה ברחבת הכותל המערבי בערב יום הזיכרון. הטקס התקיים במעמד נשיא המדינה, הרמטכ"ל ומשפחות שכולות.

4/5/2014 - אירוע "שירים לזכרם" - שירים לזכרם של חללי מערכות ישראל במתחם הכנסת. אירוע בשיתוף פעולה של אגף משפחות והנצחה, כנסת ישראל ומשרד העבודה והרווחה. האירוע התקיים במעמד שר הביטחון, שר הרווחה והשירותים החברתיים, יושב ראש הכנסת, מפכ"ל המשטרה, סגן הרמטכ"ל ומשפחות שכולות.

מבצע צוק איתן

במהלך מבצע "צוק איתן" נערך אגף משפחות והנצחה להבאתם לקבורה של 67 חללים, והתמודד עם לוויית רבות משתתפים, בהיערכות לוגיסטית רחבה. בנוסף, עובדי האגף עסקו בליווי ותמיכה במשפחות החללים באמצעות ביקורי בית ופגישות, שהתבצעו על ידי עובדי האגף: הנהלה, עובדים סוציאליים, עובדי רווחה ומתנדבים.

מענה רגשי למשפחות השכולות

א. קבוצות תמיכה

השנה פעלו כ-50 קבוצות תמיכה לזכאי האגף.

קבוצות ייחודיות שנפתחו בשנת 2014:

- קבוצת "מטפלים עיקריים" (CARE GIVERS) לאחים שכולים המתמודדים עם הטיפול בהורים מזדקנים.
- קבוצה לבני משפחות שכולות בדיוור מוגן.
- קבוצות לאלמנות בשילוב אמצעים אמנותיים.
- קבוצת אלמנות ויתומים צעירים בני העדה הדרוזית.
- קבוצת הורים שכולים עם שכול כפול.

ב. ביקורי "מחוז שומר קשר"

עובדי אגף משפחות והנצחה ערכו באופן שוטף ביקורי בית באמצעות "מחוז שומר קשר" למתן מענה לצרכי המשפחות, לרבות האוכלוסייה המתבגרת.

ג. טיפול נפשי באמצעות סקייפ

השנה המשיך האגף להפעיל שירות לטיפול נפשי מקוון באמצעות סקייפ, לזכאים המתקשים בניידות עקב בעיות פיזיות ולזכאי האגף המתגוררים בחו"ל.

ד. מתנדבים

לאורך השנה התקיימה פעילות שוטפת של מתנדבים לבני המשפחות השכולות. המתנדבים היו בקשר קבוע עם בני המשפחות השכולות וקיימו ביקורי בית. כמו כן השתתפו בקבוצות הדרכה וליווי באופן מקצועי.

ה. קבוצות יום הזיכרון

אחת לשנה, סמוך ליום הזיכרון, מתקיימות קבוצות חד-פעמיות במחוזות האגף בהנחיית העובדים הסוציאליים.

השנה התקיימו קבוצות יום הזיכרון להורים שכולים ואלמנות במחוזות האגף ובדיוור מוגן.

תגמולים חכאות לרווחת המשפחות

א. תיקון מס' 35 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה – כתיבת טיטות תקנות לכ- 65 הטבות אשר עברו במסגרת תיקון מס' 35 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה.

ב. סדנאות לניהול כלכלת המשפחה להורים שכולים ואלמנות

במהלך שנת 2014 התקיימו סדנאות לניהול כלכלת המשפחה, באמצעות עמותת "פעמונים", להורים שכולים ואלמנות ברחבי הארץ.

כמו כן התקיימו 2 סדנאות עבור יתומים צעירים בגילאי 20-30. הסדנאות תורחבנה גם במהלך שנת 2015.

ג. צמצום בירוקרטיה

במסגרת צמצום הבירוקרטיה, הוקל המימוש של חלק מההטבות דוגמת ההטבה של השתתפות בטיפולי שיניים.

ד. שליחת הודעות sms לזכאי האגף

בשנת 2014 החל האגף בשירות שליחת הודעות SMS לזכאי האגף לקבלת מידע אישי וכללי, כגון: אישור קבלת פקס, טיפול באישור הלוואות ועוד.

טיפול אגף משפחות והנצחה באוכלוסיות השונות

א. טיפול באוכלוסייה המבוגרת

- בוצעו שינויים בתהליכי העבודה מתוך מגמה לקצר את הבירוקרטיה ולייעל את השירות.
- נמסרו להורים ואלמנות שהגיעו ל"גבורות", אגרות ברכה בביקורי בית של עובדי המחוזות במסגרת "מחוז שומר קשר".
- ניטעו עצים בהרי ירושלים לכבודם של הורים ואלמנות בני 100 ומעלה, והוענקה באופן אישי בביקור בית, ע"י עובדי האגף, תעודה חתומה ע"י מנכ"ל משרד הביטחון וע"י ראש אגף משפחות והנצחה.
- בוצעו שיפורים רבים להתאמת שירות נגיש בבתי עלמין ובאתרי הנצחה ממלכתיים וחייליים, על מנת להקל על בני משפחות שכולות בעלי מוגבלויות.
- בוצע ליווי וטיפול שוטף בבני משפחות שכולות מבוגרות, תוך שימת דגש על צרכיהם הייחודיים.
- נפתחה קבוצת מתנדבים לטיפול בחולי אלצהיימר ודמנציה.

ג. כנס ארצי לאחים שכולים

כנס ארצי לאחים שכולים "לאורו ובצילו של האח", התקיים ב - 30/11/14. הכנס הופק בשיתוף עם מינהל הנפגעים וקציני הערים בצה"ל, וארגון "יד לבנים". למפגש האחים נוסף השנה צילו של מבצע "צוק איתן", שגרם להתרחבותה של משפחת השכול, והצטרפות חלקם למפגש האחים, המבטא הוקרה לזכרם של חללי מערכת הביטחון כולם לאורך השנים.

ג. כנס יתומים בני העדה הבדואית לאחר שחרור מצה"ל

הכנס התקיים ב-29/1/2014 בבית יד לבנים הבדואי בצומת המוביל. מטרת הכנס: העברת מידע רלוונטי ובר השגה לצעירים בני העדה, והצגת מרחב האפשרויות העומדות בפניהם לשיפור עתידם האישי והמשפחתי.

פרסומים לשנת 2014

- א. איגרות שונות בחתימת סמנכ"ל וראש האגף, להורים ואלמנות אשר הגיעו ל"גיל גבורות", וליתומי צה"ל לציון אבני דרך בחייהם.
- ב. איגרת מידע לחברי קיבוצים בנושא דיור.
- ג. חוברת זכויות חדשה ומעודכנת להורים שכולים.
- ד. חוברת זכאות למתגוררים בחו"ל.
- ה. איגרת שר הביטחון למשפחות.

יעדים לשנת 2015

- א. עיגון זכויות משפחות שכולות בחקיקה (המשך בניית תקנות).
- ב. פעילות להקמת היכל הזיכרון הלאומי בהר הרצל.
- ג. מוכנות לשעת חירום ואירועים רבי נפגעים.
- ד. שיפור השירות.
- ה. התייעלות וחיסכון.
- ו. עלייתו לאוויר של אתר האינטרנט האגפי החדש.
- ז. הפקת חוברות זכאות לאוכלוסיה מבוגרת.
- ח. הפקת חוברת זכויות מעודכנת לאלמנות ויתומים.

האגף הביטחוני – חברתי

האגף הביטחוני חברתי בנוי ממספר יחידות ותחומי פעילות

1. **יחידת הכנה לצה"ל וגדנ"ע** – פועלת במטרה להגדיל את מספר בני הנוער המשתתפים בפעילויות הכנה לצה"ל, כחלק מהגברת המוטיבציה לשרות משמעותי בצה"ל. כמו כן, פועלת היחידה להגברת המודעות ושיתוף הפעולה בקרב הורי המתגייסים ומחנכי התלמידים, לעידוד הנכונות והמוכנות לשירות משמעותי בצה"ל.
2. **יחידת הנח"ל, משימות והתנדבות** – מבצעת משימות לאומיות חברתיות על ידי גרעיני נח"ל, מתנדבי שנת שירות ומכינות קדם צבאיות. היחידה פועלת לשימור וחזוק מסלול הנח"ל כחלק מתהליך חינוכי, החל ממחנה ההכנה ועד לשלב ההגשמה, באמצעות ליווי גרעינים וביצוע סמינרים וכנסים.
3. **יחידת מיעוטים ותיאום פעילויות משולבות** – עוסקת בקהילת הדרוזים, צ'רקסים, בדואים, נוצרים ומוסלמים, וכן בתחום הלוגיסטיקה ותיאום פעילויות חוצות אגפים במשהב"ט. היחידה פועלת לעידוד הגיוס לצה"ל, ולחזוק הקשר ותחושת השייכות לחברה ולמדינה בקרב בני הנוער מהמגזרים הנ"ל, באמצעות פעילות חינוכית וערכית בישובי המיעוטים.
4. **תחום גיוס ומסלולים ייחודיים** – עוסק בנוער חרדי, בנות מדרשות ובאוכלוסיית חו"ל (מח"ל, צבר). כמו כן, ברישום וגיוס לשנת שירות, למכינות קדם צבאיות (מקד"צ), לנח"ל, ולתוכניות אופק.
5. **אמרכלות ותקציבים.**

הפעילות המרכזית של האגף הביטחוני – חברתי בשנת 2014

1. פעילות הכנה לצה"ל

- א. **"יום בעקבות לוחמים" רמת הגולן** – פעילות שיא הכוללת הכרת הארץ ונופיה, תוך לימוד מורשת הקרב ברמת הגולן. "יום בעקבות לוחמים" כולל: ביקור באתרי מורשת קרב, מפגש עם לוחמים, תצוגת אמצעי לחימה וחיילות צה"ל, וצפייה בתרגילי אש. בשנת 2014 לקחו חלק בפעילות "בעקבות לוחמים" רמה"ג 40,000 תלמידים.
- ב. **"בעקבות לוחמים" גוש עציון** – פעילות לילית המשחזרת את הלחימה לשחרור גוש עציון בשנת 1948, וצעדה בעקבות נופלי הל"ה.
- ג. **סדנאות לקראת שירות** – סדנא ערכית המתקיימת בבתי הספר לכיתות י"ב בנושאי ליבה, כגון: צה"ל והחברה הישראלית. בשנת 2014 התקיימו 1,750 סדנאות בכיתות י"א+435 כיתות י"ב. בסה"כ השתתפו בסדנאות 55,600 תלמידים.
- ד. **סדנאות הורים** – מפגש עם הורי מועמדים לשירות, הכולל סדנא ושיח בקבוצות, במטרה להפיג חששות מתהליך הגיוס, ולרתום את ההורים להכנת ילדיהם לצה"ל. התקיימו 156 סדנאות בהשתתפות 4,765 הורים.

ה. "אלומה" משרתות באמונה - הכנה וליווי בנות דתיות המבקשות להתגייס לצה"ל. בשנת 2014 פנו 3,300 בנות ומתוכן 2,200 התגייסו.

ו. "לקראתך" - פרויקט הכנה וליווי בנות המבקשות להתגייס לצה"ל, מתוך קהילת אתיופיה והקווקז. בסה"כ טופלו 720 מועמדות לשירות ביטחון.

ז. נוער בסיכון - טיפול בנוער מיוחד, סיוע לנוער בסיכון במסגרת הכנה לצה"ל. בשנת 2014 בוצעו סדנאות ופעילויות שונות בהשתתפות כ- 16,000 בני נוער.

ה. תחום גדנ"ע

מטרת הגדנ"ע: לתת לבני - נוער לטעום אורח חיים צבאי, על - מנת לחזק נכונותם ומוכנותם להתגייס לצה"ל ולשירות משמעותי. כמו כן, להעביר מידע על יחידות צה"ל השונות ועל תהליך הגיוס. התחום משבץ בתי ספר שונים במרחבי הארץ, לשבוע גדנ"ע בשלושת בסיסי הגדנ"ע (ג'וערה, צלמון, שדה בוקר) ובפלוגת לוויין בחצרים, בתיאום עם של"ח/משרד החינוך. מערך מגן/צה"ל שותף לעיבוד התכניות, ומפקח בשטח על ביצוען. פעילות הגדנ"ע מתבצעת גם לתלמידי מגזר המיעוטים: דרוזים, צ'רקסים, בדואים. בשנת 2014 השתתפו בשבוע הגדנ"ע 31,400 תלמידים.

ט. גדנ"ע לנוער חו"ל

התחום משבץ בני נוער יהודים מחו"ל לשבוע גדנ"ע בבסיסי הגדנ"ע, במהלך השנה ובחופשות הקיץ. זאת, במטרה לטפח ולחזק את זיקת הנוער היהודי בתפוצות לעם ולמדינה, לעודד התנדבותם לשירות בצה"ל ולעודד עלייתם ארצה. מיועד לבני נוער בגילאים 16-18.

בשנת 2014 השתתפו 3,868 בני נוער מחו"ל ו-369 בני נוער במסגרות קורסי "מרווה".

2. פעילות יחידת הנח"ל - המשימות וההתנדבות

א. מסלול הנח"ל

(1) **מחנה הכנה (חוות הכשרה)** - מתבצע באחריות התנועה המשלחת, לשם גיבוש הגרעין והכנתו לקראת הגיוס לנח"ל. משך מחנה ההכנה: 8 - 12 חודשים. בשנת 2014 השתתפו 840 חברי/ות גרעין במחנה הכנה.

(2) **פרק צבאי** - פרק צבאי קרבי המתבצע בגדוד 50 של חטיבת הנח"ל, ובגדוד הקרקל (פלוגות מעורבות לבנים ובנות). הפרק הצבאי נמשך שנה וחצי. בשנת 2014 שרתו במסלול הנח"ל 2,000 חיילים.

(3) **פרק משימה** - פעילות קהילתית ברחבי הארץ (פנימיות נוער, סיוע לתלמידים מתקשים בבתי - ספר ועוד). לכל מוקד משימה ועדת היגוי, בה חברים: נציגי הרשות המקומית, משרד הביטחון, משרד החינוך, מערך מגן/צה"ל ותנועות נוער. פרק המשימה הינו ייחודי למסלול הנח"ל. זהו הפרק לו כמהים בני הגרעינים להגיע במהלך שירותם. במחצית פרק המשימה משתחררות בנות הגרעין, אלא אם תרצנה לחתום על שס"ן (שירות סדיר נוסף). בשנת 2014 יצאו לפרק המשימה 460 חיילים/ות, בשלושה מחזורים (מרץ, מאי, אוקטובר). סה"כ 36 גרעינים ב- 34 רשויות.

4) **בט"ש** – פרק צבאי נוסף, לאחר פרק המשימה, המיועד לבנים. נמשך כחצי שנה.

5) **של"ת** – שירות בן ארבעה חודשים, לבנים בגמר השירות או בתחילתו, לבנות חודשיים לפני פרק המשימה. נעשה בדרך-כלל במקומות של תנועות נוער.

בשנת 2014 התגייסו לנח"ל במחזור מרץ ובמחזור אוגוסט 840 חברי גרעין. מתגייסים שאינם לוחמים, משרתים בשירות הנח"ל כמשקי הוראה, מורות חיילות, מדריכי חיילות, מדריכי גدن"ע, ותומכי לחימה בכלל.

ב. **עמותת הנח"ל** – שיתוף פעולה עם העמותה הפועלת לשימור מורשת הנח"ל והנצחת חללי הנח"ל.

ג. **פלוגות הקרקל** – פלוגות חי"ר מעורבות (בנים/ות), בהם חיילים/ות בני גרעין ומכלל צה"ל, מבצעים פרק צבאי ופרק משימה על פי מסלול הנח"ל.

ד. **מכינות קדם צבאיות** – האגף מרכז רשימות של המעוניינים להצטרף למכינות קד"צ טרם הגיוס. בהתאם לרשימות, מועברת בקשה לצה"ל בדבר דחיות שירות. קיימות 48 מכינות קדם-צבאיות, מהן: 21 דתיות, 16 מעורבות דתיים חילונים, מכינה לדרוים ומכינה לבנות דתיות, 7 כלליות, 1 חרדית, 1 עולים מחבר העמים ויוצאי אתיופיה. (קיים ביקוש רב לפתיחת מכינות קד"צ נוספות, אך לא ניתן לאשרן ללא הגדלת מכסת דחויי השירות). בנוסף לפעולות רישום חניכי מכינות הקד"צ, ודחיית גיוסם מול מינהל הגיוס, האגף מלווה את מכינות הקד"צ במהלך כל השנה, ומרכז את כל פעילות המכינות בנושא: ההכנה לשירות בצה"ל, המתבצעת באמצעות אימוץ מכינות הקד"צ על-ידי יחידות סדירות של צה"ל, אשר מקיימות: אימון הישרדות, ניווט, מטווחים וצפייה בתרגילי אש לתלמידי המקד"צ.

כמו כן, מפעיל האגף קצין אימון גופני ומדריכי אימון גופני, אשר מכינים את החניכים לשירות הצבאי בכושר גופני מתאים.

האגף מסייע למכינות בקיום סיורי מורשת קרב וידיעת הארץ, באמצעות מימון היסעים לכל מכינה (בהתאם למספר החניכים).

מספר דחויי השירות למכינות הקד"צ לשנת 2014-2015 (תשע"ה), נכון לדצמבר 2014, עומד על 2,811 חניכים (שנה א' ושנה ב').

ה. **מתנדבי שנת שירות** – מסגרת לפעילות התנדבותית בקהילה (הדרכה בתנועות נוער, קליטת עלייה, עבודה בפנימיות ועבודה בקהילה). האגף מרכז דחיות הגיוס של חניכים מתנועות ההתיישבות, מתנועות הנוער ומארגוני הנוער.

ההקצאה לכל גוף משלח נקבעת על-פי מכסת דחויי השירות, המתואמת בין האגף הביטחוני- חברתי לבין צה"ל.

מספר דחויי השירות לשנת 2014-2015 (תשע"ה) – 2,553 (מ – 20 תנועות וארגוני נוער מוכרים כגופים משלחים).

3. יחידת מיעוטים ותיאום פעילויות משולבות

יחידה חדשה שהוקמה במחצית השנייה של שנת 2014, במטרה להרחיב את הפעילות לעידוד הגיוס לצה"ל ולחיוק הקשר ותחושת השייכות לחברה ולמדינה, בקרב בני הנוער הדרוזי, הצ'רקסי, הבדואי, הנוצרי, והמוסלמי.

א. התחום הבדואי והנוצרי

התחום מבצע פעילות חינוכית, חברתית, ערכית ב 17 ישובים בדואים בצפון ובדרום ובחברה הנוצרית.

בשנת 2014 בוצעו הפעילויות הבאות:

1) במגזר הבדואי

סיורי מורשת - הכרת הארץ וצה"ל - סה"כ 60 ימי סיור מורשת לשכבת יא - יב.
ו - 60 ימי סיור ומורשת לכיתות ט - י.

3,735 בני נוער בדואים ביקרו באתרי מורשת ויחידות צה"ל.

שבוע גדנ"ע - השתתפו 5 קבוצות: 4 קבוצות מהצפון + 1 מהדרום. סה"כ 140 תלמידים.

סדנאות הכנה לצה"ל וחשיפת צה"ל בפני תלמידי תיכון - בוצעו 90 סדנאות. 1,100 תלמידים השתתפו בסדנאות.

2) במגזר הנוצרי

החלה פעילות לעידוד גיוס במגזר הנוצרי, שכללה כנס לבני נוער בנצרת בהשתתפות כמרים ממנהיגי הקהילה בעיר, ימי סיור ומורשת, וכן מיני מכינה בת 6 שבועות שכללה כ-60 בני נוער בנים ובנות.

800 בני נוער נוצרים לקחו חלק בפעילויות.

ב. התחום הדרוזי והצ'רקסי

התחום פעיל ב- 12 ישובים דרוזים ו- 2 ישובים צ'רקסים (סה"כ 20 בתי ספר תיכוניים).
בשנת 2014 התקיימו הפעילויות הבאות:

1) 23 סדנאות לקראת שירות בהשתתפות 640 חניכים.

2) כנס מתגייסים בהשתתפות 800 מועמדים לשירות ביטחוני (2 מחזורים).

3) יום החייל הדרוזי בהשתתפות 300 חיילים.

4) ביקור מלשבי"ם ביחידות צה"ל ובמיצג צה"ל בהשתתפות 500 בני נוער.

5) צעדת הצופים - בהשתתפות 300 בני נוער.

6) הנחת זרים לחללי צה"ל הדרוזים, וביצוע ערבי זיכרון בבתי ספר תיכוניים לנופלים מאותו הכפר.

בסך הכול השתתפו כ- 3,000 מלש"בים וחיילים דרוזים וצ'רקסים בפעילויות שונות. התגייסו 850 דרוזים ו- 15 צ'רקסים (82.6%).

4. תחום גיוס ומסלולים ייחודיים ותורניים

א. גיוס לנח"ל - רישום וגיוס חברי הגרעינים מתנועות הנוער, ארגוני הנוער, ותנועות ההתיישבות המתגייסים למסלול הנח"ל, המשלב פרק צבאי משמעותי ופרק משימה במסגרת הקהילה. בכל שנה גרעיני הנח"ל מתגייסים בשלושה מחזורי גיוס (אוגוסט, נוב' מרץ).

סה"כ בשנת 2014 התגייסו 845 בני נוער.

ב. מסלולי נצ"ח - מסגרת שנועדה לשלב חרדים בצה"ל, בגדוד לוחם, תוך שמירת הצביון החרדי (שמירת כשרות, תפילות, ללא בנות).

משך שירותם הוא לתקופה של שלוש שנים: שנתיים שירות פעיל ושנה המוקדשת ללימודים והכשרה מקצועית, לקראת הכנתם להשתלבות בשוק היצרני. הגיוס נעשה 3 פעמים בשנה ככל יחידות השדה.

תמהיל הגיוס הינו 70% חרדים ו-30% בוגרי מוסדות דתיים.

החיילים הקרביים (פרופיל 82 ומעלה) משרתים בגדוד 97 - גדוד חי"ר ייעודי לנצ"ח השייך לחטיבת כפיר, בהתאם לתנאים שפורטו.

ההכשרה (הטירונות והאימון המתקדם) מתבצעת בבא"ח 900, בחלק נפרד וייחודי בו לא משרתות בנות. החיילים מוסמכים לרובאי 07, ככל חיילי החי"ר.

החיילים שאינם קרביים משרתים באחד מהמסלולים הבאים (כל היחידות נמצאות במתחם מופרד ללא נשים):

1. מפעילי צמ"ה בחיל האוויר - ביחידות בינוי שהוכשרו לכך.

2. יחש"ם ג'וליס.

3. פלוגת האבטחה בסירקין.

4. מנהלה ביחידת שנת הלימודים.

5. תומכי לחימה בגדוד 97.

בשנת 2014 התגייסו לנח"ל החרדי 793 חיילים כולל גיוס דצמבר 2014.

ג. גרעין "צבר" - גרעין "צבר" הינו פרויקט ייחודי של תנועת הצופים.

מטרתו לאפשר לבני נוער בני מהגרים או יהודים שאינם מרחבי העולם להתנדב ולהתגייס לצבא לשירות מלא ומשמעותי בצה"ל במסלול ייחודי. במסגרת המסלול סמינרי הכנה בחו"ל, תהליך קליטה בארץ ושירות בצה"ל. חברי וחברות הגרעין משרתים במגוון תפקידים בצה"ל. הבנים משובצים בכל יחידות צה"ל והבנות במגוון תפקידי לחימה, הדרכה, חינוך, חובשות ועוד.

בשנת 2014 הגיעו 365 "צברניקים" המשובצים ב - 36 גרעינים. הגרעינים שוכנו ב - 32 קיבוצים. לכל בן גרעין יש משפחה מאמצת בקיבוץ, הקולטת אותו ומלווה אותו לכל אורך השירות לקראת הגיוס, אולפן וסיורי היכרות הארץ.

קיימים שני מועדי גיוס בשנה: גרעין קיץ המגיע ארצה באוגוסט ומתגייס החל מגיוס נובמבר (המהווים כ - 85% מכמות חברי הגרעין), וגרעין חורף המגיע ארצה מדצמבר ומתגייס החל מגיוס מרץ.

ד. מח"ל - גיוס מתנדבים מרחבי התפוצות (במעמד תייר, או בני מהגרים שמרכז חייהם אינו בארץ), לשירות צבאי בן 14-18 חודשים ביחידות חי"ר, בגדוד נצ"ח יהודה או במסגרת מסלול ישיבות הסדר. בשנת 2014 - התנדבו למסגרת זו 334 בני נוער מחו"ל.

ה. מסלול מדרשות:

1) גיוס בנות דתיות - במסגרת גרעיני מדרשות. מסלול המשלב לימודים תורניים עם שירות צבאי איכותי (בעיקר בתפקידי הוראה, חמ"ן, חיל האוויר) תוך ליווי שוטף של המדרשות. משך השירות 32 חודשים (מתוכם 23 חודשים פרק צבאי, ו-3 חודשים לימודים במדרשה במעמד של"ת). הבנות מתגייסות במסגרת שלושה גרעינים: "הדס",

"מעיין", ו"באר".

בשנת 2014 נמצאו במסלול 226 בנות (נכון לדצמבר 2014).

(2) **מדרשת השילוב** – פתיחת מדרשת השילוב במבוא חמה ברמת הגולן. ייחודה של המדרשה מתבטא בכך שהיא מיועדת לבנים ובנות דתיים וחילוניים, ומשלבת בתוכה תכנים בנושא הזהות היהודית, צדק חברתי, כבוד האדם, אהבת הארץ, שירות צבאי משמעותי, התנדבות בקהילה וחיוקה. משך המסלול לבנים הוא 48 חודשים, (36 פרק צבאי פעיל, 12 חודשים של"ת במדרשה). משך המסלול לבנות הוא חצי שנה של"ת במדרשה, ושנתיים פרק צבאי פעיל. התחילו את השנה 41 חניכים במדרשה.

(3) **מסלולי אופק** – תוכניות חצי-שנתיות ברובן, המיועדות לבני נוער מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית. במסגרת התוכנית עוברים החניכים הכנה של כחצי שנה, הכוללת: העצמה אישית, הכנה לקראת גיוס, והכרת הארץ ואתרי מורשת. לכל תוכנית ייחוד מסוים משלה. בשנת 2015/2014 (תשע"ה) יש 462 חניכים הנמצאים ב- 13 מוקדים ברחבי הארץ.

טיפול בישיבות ובאוכלוסיה חרדית לאור תיקון 19 לחוק שירות הביטחון: נושא חדש אשר יעסוק בהגברת הגיוס בישיבות חרדיות, בהכרה בישיבות, ובפיקוח ואכיפה.
קיימים 1,500 מוסדות תורניים בהם לומדים 108,000 תלמידים.

חזרה לתוכן העניינים

היחידה להתיישבות ותשתית לאומית

כללי

1. היחידה להתיישבות ותשתית לאומית, בשיתוף פעולה עם גורמים נוספים, פעלה למיגון ושדרוג מרכיבי ביטחון ביישובים בגולן, ב"עוטף עזה" וסמוך לגבול מצרים. זאת, בתיאום עם הפיקודים המרחביים ופקע"ר.
2. היחידה פעלה לאיגום תקציבים, לצורך שדרוג מרכיבי ביטחון ורכישת אמצעים לשע"ח ליישובים בקו העימות בצפון.
3. כמו כן, היחידה המשיכה והעמיקה את הסיוע להקמת מרכיבי ביטחון ביישובים חדשים, שאושרו עפ"י החלטות ממשלה.
4. שנת 2014 התאפיינה בהמשך חיזוק מרכיבי הביטחון של יישובי עוטף עזה, ובקליטת מתיישבים חדשים ביישובים קיימים באזור קווי העימות, מרחב התפר המזרחי וסבב עזה. היחידה להתיישבות ותשתית לאומית המשיכה להוביל את פרויקט הרחבת היישובים, לאור קליטת המשפחות החדשות, תוך העתקת מרכיבי הביטחון, עפ"י התוכניות החדשות.

סיכום עיקר פעילות שנת 2014

1. שיקום דרכים ביטחוניות חקלאיות
קודם פרויקט לשיקום דרכים ביטחוניות חקלאיות, אשר נתן מענה לביטחון היישובים וסיוע לחקלאים. הפרויקט מתבצע בשיתוף פעולה עם: קק"ל, משרד החקלאות והמועצות האזוריות.
2. הקמת מערכות תצפית
היחידה להתיישבות ותשתית לאומית הובילה פרויקט להקמת מערכות תצפית. זאת, תוך איגום תקציבי עם משרד החקלאות והמועצות.
הפרויקט הוכיח את יעילותו הרבה למניעת גניבות חקלאיות באזורים בהם בוצע.
3. יחידות חילוץ ויחידות מתמ"ד
היחידה להתיישבות ותשתית לאומית סייעה, תוך איגום תקציבי עם משרד המשטרה אחרים, לקידום רכש ציוד ואימונים ליחידות המתמ"ד (מתנדבים במדים) וליחידות החילוץ הארציות, כל זאת להגברת תחושת הביטחון והצלחת חיי אדם בכל אזורי הארץ.
4. מוקדים לשע"ח מרכזי הפעלה ומרכזים אזוריים לשע"ח
המוקד הביטחוני ברשויות מהווה מכפיל כח. פעילות המוקד מרכזת את כל מערך הביטחון וההצלה ברשויות. בשנת 2014 סייענו לכ- 12 רשויות בהקמה ובשדרוג מוקדי חירום, מרכזי הפעלה ומרכזים אזוריים לשע"ח.
5. רכש ורענון רכבי ביטחון
היח' להתיישבות ותשתית לאומית עוסקת, ברענון וברכש של רכבי הביטחון ביישובים וברשויות. זאת, במסגרת תכנית רב-שנתית ותוך איגום תקציבי. בשנה זו רועננו כ- 18 כלי רכב.
6. מרכיבי ביטחון היקפיים
לצורך מיגון היקפי של היישובים באזור קו העימות בצפון, קו התפר המערבי, איו"ש ובאזורים אחרים, פעלה היחידה להתיישבות ותשתית לאומית במתן סל מיגון בסיסי ליישובים, הכולל בין היתר: גידור, תאורה, דרך היקפית, מחסני נשק ועוד. ניתן דגש ליישובים באזור התפר המערבי (יישובי עוטף עזה) והגולן, לאור האיום הגובר.

7. תאורת ביטחון בצמתים

במסגרת פעילות משותפת עם החברה הלאומית לדרכים, המשכנו בפרויקט להקמת תאורת ביטחון בצמתים באיר"ש.

8. העתקת מרכיבי ביטחון לאור הרחבות הישובים

היחידה להתיישבות ותשתית לאומית סייעה, במסגרת פעילות משותפת עם: משרד הבינוי והשיכון, ההסתדרות הציונית/החטיבה להתיישבות ופקע"ר, בפרויקט העתקת מרכיבי ביטחון היקפיים, לאור הרחבות הישובים בצפון, סובב עזה, בחבל לכיש ובמרחב התפר.

9. מתן סיוע למרכיבי ביטחון בישובים חדשים לקליטת מפוני גוש קטיף

כרם עמי, נטע, בני דקלים, כרמי קטיף, חירן, מצפה אילן.

10. חברות בוועדות הארציות לתכנון ובניה

ייצוג שר הביטחון ועמדת מערכת הביטחון בוועדות ארציות לתכנון ובנייה, וועדות משנה, ועדות עורכים, ועדות היגוי וצוותי עבודה בין-משרדיים. בשנת 2014 השתתפה מערכת הביטחון ב- 274 מפגשים של הוועדות השונות.

עיקרי הפעילויות המתוכננות לשנת 2015

1. חיזוק מרכיבי הביטחון בהתיישבות בגולן לאורך הגבול הסורי, לאור זליגת העימות הפנים-סורי לעבר יישובי הגולן.
2. חיזוק מרכיבי הביטחון בהתיישבות בישובי עוטף עזה, לאור לקחי מבצע "צוק איתן".
3. חיזוק מרכיבי הביטחון בהתיישבות בישובי קו-עימות לבנון.
4. חיזוק מרכיבי הביטחון בהתיישבות בפיתחת ניצנה בגבול מצרים (מוא"ז רמת הנגב), לאור איומי חדירה מהגבול.
5. הרחבות ישובים בפריפריה, בקווי העימות ובאיר"ש (העתקת מרכיבי ביטחון).
6. השלמת מרכיבי ביטחון בישובים חדשים במזרח לכיש. (נטע, אליאב, בני דקלים, כרמי קטיף). (החלטת ממשלה 2379)
7. חיזוק מרכיבי הביטחון בהתיישבות בערבה לאורך גבול ירדן.
8. סיוע בהקמת ישובים חדשים (כרמית, חירן, מצפה אילן) - הקמת מרכיבי ביטחון. (החלטות ממשלה: 2379, 2265, 1047).
9. הקמה ושדרוג של מרכזי חירום ומוקדים לשע"ח ברשויות בקווי העימות.
10. קידום תכניות רב-שנתיות עם גופים ומשרדי ממשלה, לחיזוק מרכיבי הביטחון בהתיישבות בקווי העימות.

חזרה לתוכן העניינים

הקרון והיחידה להכוונת חיילים משוחררים

רקע

1. הקרון לקליטת חיילים משוחררים והיחידה להכוונת חיילים משוחררים פועלות משנת 1995 בכפיפה ארגונית אחת (במהלך השנים הואצלו סמכויות נוספות למנהלת הקרון לרכז הטיפול גם במענקים לאנשי צד"ל). להלן תפקידי הקרון והיחידה:

א. היחידה להכוונת חיילים משוחררים

הוקמה בשנת 1949. תפקידה לסייע לחייל המשוחרר להשתלב בדרך הקצרה והמיטבית בחיים האזרחיים, ע"י ייעוץ והכוונה אישיים, הדרכה, הסברה ומתן הטבות לאלה הזכאים.

ב. הקרון לקליטת חיילים משוחררים

הוקמה בשנת 1994 על בסיס חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד - 1994 המעגן את תחומי הפעילות של הקרון, וקובע זכאות של כל חייל משוחרר למענק שחרור, לפיקדון אישי ולסיוע נוסף, כמפורט:

(1) **מענק שחרור** - מענק כספי לחייל המשוחרר המועבר לחשבון הבנק ישירות. בשנת 2014 הופקדו כ - 675 מיליון ₪, בחשבונות החיילים המשוחררים.

(2) **פיקדון** - מענק כספי הנזקף לזכות החיימ"ש בחשבון המנוהל על ידי הקרון. סכום הזכאות נקבע בהתאם לסוג ומשך השירות. הפיקדון ניתן למימוש לייעודים הבאים: לימודים, הכשרה מקצועית, דיור, הקמת עסק ונישואין. בשנת 2014 מומשו פיקדונות בהיקף של כ - 1.2 מליארד ש"ח.

(3) **הקרון לסיוע נוסף** - סיוע במלגות לימודים ודמי קיום לאוכלוסיות הזכאיות, לצורך: שיפור בגרויות, מכינות קדם אקדמיות, מלגות במוסדות להכשרה מקצועית, לימודי הנדסאים ולהשלמת 12 שנות לימוד.

(4) **הקרון לעידוד השכלה גבוהה** - מתן הטבות ללימודים לתואר בוגר, ללומדים במוסדות הפריפריה וללומדים שהינם תושבי הפריפריה, במוסדות ברחבי הארץ ובאוניברסיטאות.

ג. יישום חוק צד"ל

בתאריך 15/12/2004 התקבל בכנסת חוק אנשי צבא דרום לבנון (צד"ל) ומשפחותיהם, תשס"ה - 2004. החוק קבע להעניק לאנשי צד"ל, כהגדרתם בחוק, מענק הוקרה. ר' היחידה להכוונת חיילים משוחררים מונה על ידי השר לנהל את ביצועו של החוק.

הקרון והיחידה להכוונת חיילים משוחררים עוסקות במשימות ערכיות מגוונות לטובת החיילים המשוחררים. במהלך שנת 2014 קיבלו סיוע - 48,000 חיימ"ש הן בלימודים שונים והן בקבלת מלגות מחוץ לקרון.

למעלה ממחצית מתקציבה של הקרון והיחידה מיועד להשכלה והכשרה מקצועית, תוך מתן דגש על מסיימי שירות מאזורי הפריפריה הגיאוגרפית והחברתית, וממעמד סוציו-אקונומי נמוך. הקרון והיחידה מעניקות הזדמנות שנייה לחיילים משוחררים רבים בעלי יכולת כלכלית מוגבלת, באמצעות מימון מלגות לימודים ודמי קיום, במכינות הקדם אקדמיות להשלמה ושיפור בגרויות.

הקרון והיחידה נתונות ייעוץ והכוונה ללימודים באמצעות יועצים, בארבעת הלשכות וב - 54 מרכזי צעירים הפרוסים ברחבי הארץ.

אוכלוסיית היעד

2. אוכלוסיית היעד בה מתמקדת הקרן והיחידה, הינה אוכלוסיית חיילים משוחררים מהקבוצות הבאות:
- א. אזורי פריפריה
  - ב. רקע סוציו-אקונומי השכלתי נמוך
  - ג. בני מיעוטים
  - ד. בודדים וזכאי סיוע
  - ה. עולים חדשים, בדגש ישראלים בני יוצאי אתיופיה.

תקציב

3. הפעילות ממומנת משני מקורות תקציביים:
- א. תקציב הקרן לשנת 2014 - כ- 2.06 מיליארד ₪ בסעיף נפרד מתקציב הביטחון.
  - ב. תקציב היחידה לשנת 2014 - כ- 6 מ"ח נועד לביצוע הפעילויות עבור החייל המשוחרר.

יעדים עיקריים בתכנית העבודה לשנת 2014

4. יעדי הקרן והיחידה:
- א. ביצוע תשלומי המענק והפיקדון.
  - ב. קליטת מערכת מיחשוב חדשה.
  - ג. הנגשת המידע ושיפור השירות לחייל המשוחרר, על ידי העלאת אתר אינטרנט חדש, מוקד שירות טלפוני ופייסבוק.
  - ד. הגדלת מספר החיילים המשוחררים הנעזרים בשירותי הקרן והיחידה, כגון: הגדלת מספר הלומדים להשלמת מבחני הבגרות, הלומדים לימודי הנדסאים, הלומדים במכינות הקדם אקדמיות, הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה, הלומדים בהכשרה מקצועית.
  - ה. פיתוח מסלולי לימודים חדשים.

נתוני ביצוע לשנת 2014

5. נתונים כלליים
- א. קבלת קהל בארבעת הלשכות המחוזיות - 21,625 פניות של חיילים משוחררים.
  - ב. אתר האינטרנט של הקרן והיחידה - 628,783 כניסות.
  - ג. ברחבי הארץ פועלים 54 מרכזי צעירים ברשויות ובערים, המנגישים את המידע בדבר הזכויות הניתנות באמצעות הקרן והיחידה.

6. תחום תעסוקה, הטבות ומלגות:

ועדות תעסוקה המטפלות בחיילי מילואים שפוטרו עקב מילואים - בשנת 2014 התקבלו 52 תביעות. להלן הפירוט: תביעות שסוכמו בפשרה - 14, תביעות שנדחו - 12, היתר לפיטורין התקבל - 7, תביעה התקבלה - 8 נקבע דיון נוסף לוועדה - 1, מחיקת תביעה - 4, ממתין להחלטת וועדה - 6.

בלמ"ס

א. מלגות מתקציב היחידה, מקרנות חוץ ומתורמים פרטיים:

מלגה/תורם	מס' זכאים	תקציב באש"ח
מפעל הפיס	1,962	19,620
זכאי סיוע	28	56
בודדים שכ"ד	1,346	6,730
בודדים התארגנות ראשונית	985	1,970
בודדים צוק איתן	75	150
קרן ליבי	3	12
אפוטרופוס	296	4,037,963 (בש"ח)
ייעוץ ואבחון תעסוקתי	213	162,306 (בש"ח)
סה"כ	4,908	32,768,269 (בש"ח)

ב. הלוואות - בשנת 2014 אושרו 40 הלוואות: 4 בסכום עד 5,000 ₪ (20,000 ש"ח) ו- 36 בסכום עד 12,000 ₪ (432,000 ₪). סה"כ אושרו הלוואות בסכום 452,000 ₪.

7. כ- 13,356 חיימ"שים השתמשו במשרות פנויות "במועדון תעסוקה" באתר הקרן והיחידה. בוצעו כ- 7,341 פניות של חיימ"ש למעסיקים. נשלחו 26,886 מכתבים לחיימ"ש עם הצעת עבודה, מהם כ- 414 נקלטו בעבודה, ע"פ דיווח של המעסיקים (הנתון אינו שלם כיוון שאין חובת דיווח).

8. הקרן לסיוע נוסף - היחידה להשכלה

א. במכינות קדם אקדמיות בשנת 2014, למדו 7,933 חיילים משוחררים, שקיבלו סיוע בחלוקה הבאה:

- 1) קיבלו מלגת לימודים בלבד - 2,692 תלמידים.
- 2) קיבלו מלגת לימודים + דמי קיום - 3,579 תלמידים.
- 3) קיבלו מלגת קיום בלבד (ות"ת) - 1,662 תלמידים (לא מתקציב הקרן ומשולם רק באוניברסיטאות).

ב. בשנת תשע"ד ותשע"ה למדו לתעודת טכנאי/הנדסאי 11,700 חיילים משוחררים, שקיבלו מהקרן בשנת 2014 מימון של 90% משכר הלימוד. מתוכם 7,100 שלמדו בשנת תשע"ד ו- 4,600 הלומדים בשנת תשע"ה.

ג. אופקים להייטק - תוכנית לימוד מיוחדת בטכניון, אונ' ת"א ואונ' בן גוריון. 400 חיילים משוחררים קיבלו סיוע מהקרן בשנת 2014. מתוכם 207 חיילים משוחררים שלמדו בשנת תשע"ד ו- 193 הלומדים בשנת תשע"ה.

9. הקרן לעידוד השכלה גבוהה בפריפריה

א. שנה א' ללומדים בפריפריה - 6,107 תלמידים קיבלו החזר על שנתם הראשונה בלימודי התואר הראשון במכללות בפריפריה.

- ב. שנה א' ליוצאי הפריפריה -464 תלמידים קיבלו החזר על שנתם הראשונה בלימודי התואר הראשון באוניברסיטאות ובמכללות במרכז הארץ.
- ג. מכינות קדם אקדמיות לתלמידי פריפריה - 1,100 תלמידי מכינות יוצאי פריפריה, השלימו את לימודי המכינה תוך קבלת השלמת שכר לימוד וקבלת תוכנית ליווי.
- ד. הטבת אקדמיה לתלמידי המכינות -431 תלמידי מכינות אשר המשיכו לאקדמיה קיבלו החזר על סך 50% מכל שנה אקדמית בלימודי התואר הראשון.

10. הכשרה מקצועית והשלמת השכלה

- א. הכשרות מקצועיות - 306 חיימ"ש קיבלו סיוע בשכר לימוד בהכשרות מקצועיות, במסגרת שיתופי פעולה של הקרן עם משרד הכלכלה וצה"ל.
- ב. השלמת השכלה - 140 חיימ"ש קיבלו סיוע בשכר לימוד בהשלמת 12 שנות לימוד, מטעם תוכנית "חממה" במסגרת שיתוף פעולה עם משרד החינוך וצה"ל.

11. הסברה

א. ניהול מערך כנס המשתחררים הגדול בגני התערוכה בת"א, והפעלת ביתן הסברה מיוחד מטעם הקרן, והיחידה להכוונה, המאויש בעובדי הקרן והיחידה המשמשים בתפקיד יועצים בלשכות ובחילות. כל כנס נמשך 3 ימים מלאים ונערך בשיתוף עם צה"ל, ומתקיים 3 פעמים בשנה.

ב. בנוסף, מתקיימים מדי שנה מעל ל- 150 מפגשי הסברה בלתי-אמצעיים בנוגע להכנה לאזרחות ולזכויות החייל המשתחרר, עם חיילים לפני שחרורם בכל רחבי הארץ, במסגרות הבאות:

- סדנאות של 5 ימים לקראת שחרור, לחיילים המתגוררים בפריפריה (צפון/דרום).
- סדנאות כנ"ל לחיילים מאוכלוסיות מיוחדות.
- סדנאות ייחודיות (5 ימים) המתקיימות עבור חיילים לוחמים ועבור חיילים בודדים.
- כינוסים בבסיסי החילות עבור חיילים חרדים.
- מפגשים עם מסיימי שירות לאומי.
- הסברה בכנסים עירוניים לקהל המשתחררים, מטעם הרשויות.

בכינוסים אלו, נציגי הקרן והיחידה מעבירים הרצאות ומספקים ייעוץ ומידע בדבר זכויות החייל המשוחרר, ופרויקטים ייחודיים בהם יכול החייל המשוחרר להשתלב בהכשרה מקצועית, לימודים ותעסוקה. מפגשי ההסברה כאמור, יחד עם הכנס הנ"ל, חושפים את המידע לעשרות אלפי חיימ"ש מדי שנה.

ג. הושמעו כ- 1,700 תשדירים בגלי צה"ל ובגלגל"צ הנוגעים להסברה: יידוע על פעילות היחידה ועל פרויקטים מיוחדים, הנערכים לטובת כלל החיילים המשוחררים מטעם הקרן והיחידה, יחד עם הגופים השותפים לפרויקטים.

ד. הוכנה חוברת הסברה חדשה המפרטת מידע על זכויות החייל המשוחרר, וכן חוברת חדשה למסיימי שירות לאומי - אזרחי.

ה. שת"פ עם מדור שחרורים בצה"ל - עיצוב והדפסת עלון בקו"מ המחולק לכל החיילים המשתחררים (כ- 60,000 בשנה) עם פירוט שירות הקרן והיחידה.

ו. שת"פ עם מדור קבע בצה"ל - הפצת עלוני מידע בקרב חיילים המסיימים שירות סדיר ונקלטים בשירות קבע, ועדיין עונים עפ"י חוק לקריטריונים של מיהו חייל משוחרר.

- ז. קידום וייזום פעילות ליידוע אודות התיקון לחוק קליטת חיילים משוחררים (חוק הלימודים - פריפריה) באמצעות פרסום ברדיו ובאינטרנט, בפורומים פתוחים באתרי walla ו-ynet, בכנסים, באתר היחידה ובפרסומי היחידה.
- ח. בשנת 2014 הושק והועמד לרשות החיילים המשוחררים אתר אינטרנט החדש של הקרן והיחידה, שכולל מידע עדכני ואינטראקטיבי ושירותי און - ליין (למעלה מכ- 440,000 כניסות ממרץ 2014).
- ט. הסתיימה הכנת התשתית להקמת מרכז מידע טלפוני מאויש, כולל קליטת המוקדנים. צפי להפעלת המוקד בתחילת 2015.
- י. עבודת הכנת והקמת עמוד פייסבוק לקרן והיחידה. הפעלת העמוד צפויה במהלך 2015.
- יא. ניהול הקשר עם אגף דוברות והסברה במשרד הביטחון למענה מקצועי לפניית אל הדוברות מחד, ולייזום כתבות בעיתונות המסורתית וברשתות החברתיות מאידך.

תחום צד"ל ופניות הציבור

בשנת 2014 טיפלו ביחידה ב - 2,022 פניות על פי החלוקה הבאה:

- 1) טיפול בפניות חיימ"ש - 1,106.
- 2) טיפול בפניות הבנקים בנושא פיקדון - 148.
- 3) טיפול בהעברת תשלומים ליורשים - 147.
- 4) טיפול בפניות מגורמי חוץ - 210.
- 5) טיפול בהמלצת משהב"ט לפטור ממכרו בהקצאות קרקע - 380.
- 6) ביצוע תשלומי מענקים לאנשי צד"ל על פי החוק - 31.

חזרה לתוכן העניינים

אגף דוברות והסברה

תפקידי האגף

1. אגף דוברות והסברה מופקד על גיבוש אסטרטגיית ההסברה והדוברות של משרד הביטחון, ודברור מערכת הביטחון בימי שגרה ובעת חירום.
2. מטרת העל של הפעילות התקשורתית באגף היא להביא לידיעת הציבור את הפעילויות השונות של המשרד בתחומי הביטחון, החברה, הכלכלה, הייצוא הביטחוני והתשתיות.
3. האגף בנוי ממטה, הכולל משל"ת (מרכז שליטה ותקשורת) ושע"ח, יחידה לתקשורת ישראלית, יחידה לתקשורת בינלאומית, יחידה לפניות ולתלונות הציבור ותחום ניו מדיה ואינטרנט.
4. היחידה לתקשורת ישראלית והיחידה לתקשורת בינלאומית, מופקדות על קיום קשר שוטף עם גורמי התקשורת המקומית ועם התקשורת הבינלאומית, גיבוש מדיניות תקשורתית, ניתוח אסטרטגי, יוזמות לפרסום והכנת חומרי הסברה בסוגיות שבתחום טיפול משרד הביטחון.
5. במסגרת העבודה מול כלי התקשורת השונים הוקם תחום ניו מדיה ואינטרנט, המפעיל ערוצים חברתיים (פייסבוק, יוטיוב ואינסטגרם) ועובד על הקמת אתר אינטרנט חדש למשרד הביטחון, שיופיע בעברית ובאנגלית ובהמשך בערבית.
6. תחום שע"ח ותרגילים מופקד על דיווח נפגעים (מספרים) בעורף, אחריות לאומית לדברור טרור בלתי קונבנציונלי עפ"י החלטת ממשלה ב - 48.
7. תחומי הטיפול העיקריים של היחידות הללו הם: מענה מקצועי, אמין ומהיר לשאלות ופניות של גורמי התקשורת השונים, (כתובים, אלקטרוניים ומקוונים); גיבוש יוזמות לפרסום פעילות המשרד באמצעי התקשורת; מעקב אחר הפרסומים בתקשורת המקומית והזרה, לצורך יצירת פרופיל תקשורת של המשרד; ריכוז ותיאום פורומי דוברים שונים לגיבוש אסטרטגיה משותפת; פרסום הודעות לעיתונות בנושאים הנוגעים לתחומי פעילות המשרד; הכשרת עובדי המשרד בדרגים שונים כנאמני תקשורת להופעה בתקשורת.
8. היחידה לפניות ולתלונות ציבור משמשת כתובת מרכזית לפניות ולתלונות הנוגעות לפעילותה ועבודתה של מערכת הביטחון ואחראית לקיום הקשר בין גורמים אזרחיים, פרטיים וציבוריים, לבין מערכת הביטחון.
9. מנכ"ל משרד הביטחון מינה את ראש היחידה כנציבת תלונות הציבור, וכממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד הביטחון.
מדי חודש מגיעות מאנשים בארץ ובחול, בדואר, בדואר האלקטרוני, בטלפון ובפקס' מאות פניות, בקשות, תלונות והצעות בנושאים אישיים ובנושאים כלליים. היחידה בודקת את תוכנה של כל פניה, פונה לגורמים הנוגעים בדבר על מנת לקבל את המידע החיוני ואת התגובה, ואת אלה היא מעבדת לכלל תשובה המוחזרת לפונים.

פעילות בשנת העבודה 2014:

שאלות

מתן מענה ל - כ - 1,800 פניות מהתקשורת הבינלאומית והישראלית. כל פניה חייבה בירור מול גורמי המשרד האחראים לנושא, ריכוז המידע הנחוץ, ניסוח תשובה, אישורה אצל הגורמים הרלוונטיים המתחייבים והוצאתה לפונה באילוצי לוח זמנים נדרש.

ייזום

חשיפה יזומה של הפעילות המרוכזת ע"י אגפי המשרד השונים, בהתאמה לסוג המדיה, תוך פניה לכתבים ממגזרים שונים בנושאים כגון:

ביטחון: עבודות הקמת הגדר בין ישראל למצרים; ניסויי מערכות ההגנה הרב - שכבתית (חץ, שרביט קסמים וכיפת ברזל); ניהול קמפיין הנוגע לתקציב הביטחון למול הלחצים לקצצו; מעבר צה"ל דרומה, פינוי מחנות צה"ל לטובת בנייה אזרחית במרכז הארץ, מבצעים לוגיסטיים מורכבים (ביקור הנשיא אובמה, סערת השלגים ועוד), פרויקט 40 שנה למלחמת יום הכיפורים, סיקור אירועי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, ניהול תרגילי חירום;

חינוך וחברה: עידוד גיוס חרדים לצה"ל; סיקור מסע בעקבות לוחמים ברמת הגולן; סיקור מפעל שנת שירות (ש"ש), בני נוער דחויי גיוס לצורך התנדבות בקהילה;

תעשייה: דברור וסיקור של תערוכות ביטחוניות ברחבי העולם; כתבות מורחבות בעניין טכנולוגיה צבאית וכלים לא מאוישים ובנושא מל"טים והגנה אקטיבית; טיפול בקשרי משהב"ט - פריפריה, מן ההיבט התעשייתי - כלכלי.

היחידה לפניות ולתלונות הציבור

היחידה לפניות ולתלונות הציבור טיפלה ב - 103 בקשות לקבלת מידע לפי חוק חופש במידע, 515 תלונות, 1,902 פניות בנושאים שונים, ובנוסף התקבלו 54,912 פניות בדואר האלקטרוני.

פעילות מתוכננת לשנת 2015

1. המשך טיפול בפניות כלי התקשורת (שאלות, בקשות וכדו'), תוך עמידה בקריטריונים של מקצועיות ואמינות ותוך עמידה באילוצי לוח זמנים.
2. פרסום הודעות דובר לכלי התקשורת המקומיים והזרים בשפות שונות.
3. העמקת ההיכרות בין כתבים צבאיים וכתבים זרים עם אנשי המשרד ועם יעדיו ומשימותיו. זאת, באמצעות: שיחות רקע, תדרוכים, סיורים וראיונות, כך שפעילות המשרד השוטפת ותוכניות לעתיד תוצגנה באופן מדויק ומהימן.
4. המשך ייזום פעילות תקשורתית בעבור אגפי המשרד השונים.
5. הכנת תוכנית תקשורתית לפעילות של אגפי המשרד, בהתאם לפעילות ולמטרות. זאת, תוך דגש על חיזוק תדמית משרד הביטחון, בנושאים: התקציב, ההתייעלות, השירות לנכים והמשפחות השכולות, שמירה על איכות הסביבה, המחויבות לקהילה ולתעשייה המקומית והיערכות לאיומים עתידיים.
6. דברור תערוכות בינלאומיות שעניינן תעשיות ביטחוניות.
7. העלאת האתר החדש של משרד הביטחון באינטרנט בעברית ובאנגלית, וכן תפעולו השוטף.
8. העמקת הפעילות הרב ממדית באתרי המדיה החדשה.
9. הפקת ניירות וניתוח מגמות תקשורתיות על משרד הביטחון להנהלת המשרד.

חזרה לתוכן העניינים

מינהלות/ יחידות
סמך

מינהלת מרחב
התפר

"שעון חול"

יח' סמך "רמים"

מינהלת מרחב התפר

בפרויקט מרחב התפר נבנה עד סוף שנת 2014 מכשול באורך כולל של כ - 587 ק"מ, מטירת צבי בצפון עד ירושלים, וממערב ל"ה ועד למצדות יהודה בדרום.

כמו כן נבנו בתפר:

▪ 38 מעברים.

▪ 14 כבישי "מרקם חיים".

עבודות שהסתיימו בשנת 2014:

(1) תוואי פאלמה ג'יוס.

(2) השלמת חומות בא-זעים.

(3) השלמת חומות במנזרים - א-שייח.

(4) תוואי וואלג'ה.

(5) סגירת חומות בבית דג'אני.

(6) חומות טול-כרם - בוצע שביל גישה.

(7) מכבים - בוצע.

(8) חומות קלנדיה - בוצע.

(9) ביתר - בסטוס משפטי.

(10) בתיר - ל"ה - בסטוס משפטי.

הפרויקט מנוהל בשיתוף כלל הגורמים האזרחיים הנוגעים בדבר, כגון: רשות הטבע והגנים, רשות העתיקות, קק"ל וחב' מקורות, הן בשטח ישראל והן בשטח יהודה ושומרון.

במסגרת הקמת גדר הביטחון, קיים שיתוף פעולה מלא מול גורמים אלו מתהליך התכנון ועד לביצוע.

להלן שלוש דוגמאות למס' פרויקטים אשר מנוהלים בנושא איכות הסביבה:

מס"ד	שם הפרויקט	תיאור הממשק עם הגנת הסביבה	סטאטוס	הערות
1	תיקון תוואי פאלמה ג'יוס	שמירה על ערכי טבע	הסתיים	גילוי של מערת נטיפים-ארכיאולוגיה
2	תוואי וואלג'ה	שמירה על ערכי טבע	הסתיים	חיפוי קירות באבן לשמירה על הטבע
3	כביש הכריזמיזיאן בתוואי הוואלג'ה	שמירה על ערכי הטבע	בביצוע	שמירה על הטרסות הקיימות ושיקום נופי.

הנחות עבודה לת"ע 2014 - 2015

המשך תיקוני תוואי ע"פ הנחית בג"ץ:

(1) עזון עתמה.

המשך עבודות בביצוע:

- (1) שיח סאעד.
- (2) בית ג'אלה - כביש כרימיזאן.
- (3) בית ג'אלה - תוואי סיליזיאן.

אחזקת הגבולות:

פרויקטים שבאחריות אחזקת המנהלת:

- (1) מרחב התפר-כ-600 ק"מ.
- (2) רמת הגולן- 110 ק"מ.
- (3) שעון חול- 245 ק"מ.
- (4) בקעת הירדן- 10 ק"מ.
- (5) מחנה הקריה.

פרויקט רמת הגולן

- (1) לאור האירועים ב"יום הנכבה" בגזרת רמת הגולן, שודרג המכשול לאורך הגבול.
- (2) נבנתה גדר מונעת דגם "שעון חול" ממג'דל שמס, ועד חמת גדר באורך של כ- 110 ק"מ.
- (3) שיפור המענה למניעת חדירה לרמת הגולן (פח"ע, פלילי).

(4) תכולות התוכנית

- א. הקמת גדר 'שעון חול' לאורך 110 ק"מ בדרום רמת הגולן.
- ב. החלפת והתקנת שערים.
- ג. חידוש מעבירי מים.
- ד. הקמת עמדות תצפית לאורך הגזרה.

במהלך שנ"ע 2015 יושלמו העבודות הבאות:

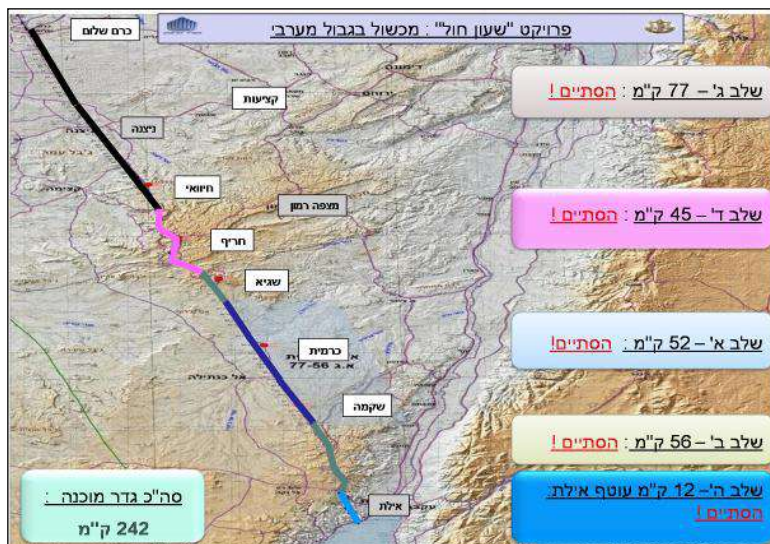
- א. מעבר שיח סעיד - עוטף ירושלים.
- ב. עזון עתמה - תיקון תוואי.
- ג. בית ג'אללה - ממתין לאישור משפטי להמשך עבודות.
- ד. תוואי בית איכסא.
- ה. תוואי ד' 3.

חזרה לתוכן העניינים

שעון חול

פרויקט "שעון חול":

מפת פרויקט "שעון חול": מכשול בגבול מערבי - הסתיים

"שעון חול" - עבודות שהסתיימו ב-2014

- 1) ייצוב מדרונות חול.
- 2) השלמת שערי גורן.
- 3) השלמת אספלט באתרים בחולות.
- 4) מימוש שנת בדק.
- 5) נחל לבן - השלמת מסרק וחיזוק במעלה הנחל.
- 6) השלמת עמדות תצפית.
- 7) אתרים שונים - השלמת מבנה והשלמת תקשורת.
- 8) אתרים שונים - חיבור סיב ושדרוג אמצעים.
- 9) השלמות אספלט באתרים.
- 10) הקמת עמדות תצפית.
- 11) קבלת המכשול בגזרת חרף.
- 12) השלמת שערים.
- 13) גזרת גשרון - ביצעו מיסעה מבטון לאזורי שיפוע תלול בתוואי.
- 14) השלמת מרכיבי בטיחות: מעקות, סימון, תמרור, שילוט.

15) עוטף אילת - עבודות שיקום נופי על פי סיכומים והתחייבויות מול רשות הטבע והגנים.

16) השלמת תוכניות עדות ומסירה לאחזקה ולמאגרי מידע.

17) הקמת מחסום נטפים.

"שעון חול" - תוכנית עבודה 2015

במהלך שנת 2015 יתבצעו מספר פרויקטים נוספים במסגרת "שעון חול".

חזרה לתוכן העניינים

יח' סמך רמי"ם

1. רשות המעברים אשר הוקמה בשנת 2005 כמינהלת במשהב"ט, איזרחה עד שנת 2014, את המעברים הבאים: הבקעה, גלבע, ריחן, שער אפרים, אייל, חוצה שומרון, מכבים (שרוול הולכי רגל), תרקומיא, מיתר, מצדות יהודה, ארז, קרני, כרם שלום, אליהו, חשמונאים ומעבר הל"ה.
2. המעברים משרתים את האוכלוסייה הפלסטינית (מעבר ארז, אליהו, כרם שלום, אייל, מכבים, שער אפרים), מקצתם משרתים את האוכלוסייה הישראלית בלבד (מעברי חוצה שומרון, מצדות יהודה), וחלקם משרתים את שתי האוכלוסיות, הן את הפלסטינים והן את הישראלים (מעבר גלבע, הבקעה, ריחן, מיתר, תרקומיא, חשמונאים ול"ה).
3. המעברים מספקים מענה לצרכים מסחריים, רכובים ורגליים, לעיתים כמעברים המשלבים את כלל היכולות האלו, למשל: מעברי גלבע, ריחן, תרקומיא ומיתר; לעיתים בצורה ייעודית, למשל: מעברי סחורות בלבד – כרם שלום; מעבר רכב בלבד – חוצה שומרון, מעברי הולכי רגל בלבד – מכבים, אייל; יש מעברים בהם קיימים רק חלק מהמכלולים, למשל: מעבר שער אפרים, בו ניתן מענה להולכי רגל ולסחורות.
4. להלן פירוט עיקרי פעילות רשות המעברים היבשתיים לשנת 2014:

א. מעבר כרם שלום –

- בינוי מבנה שליטה ובקרה.
- הרחבת מעבר הסחורות.
- הקמת עמדה נוספת לגז.
- בניית עמדות דלק בצד הפלסטיני לאחר שנשרפו.

ב. מעבר ארז –

- רשתות ודוקרנים כנגד מפגע היונים.
- שדרוג חפ"ק.
- תיקון נזקי חורף.

ג. מעבר מיתר –

- תוספת שני מסלולי בידוק רכב להקלת העומס בתנועה.
- שיפוץ מתחם הבידוק.
- תוספת עמדות בקרת היתרים בכדי להחיש את מעבר הפועלים.
- הסדרת ניקוזים.

ד. מעבר תרקומיא –

- ריצוף שרוולי הולכי הרגל.

- בינוי מתחם עבודה נוסף במעבר הסחורות.
- השלמת בינוי מתחם למשקף.
- ה. מעבר אייל -
  - זיווד שרוול הולכי רגל חדש.
  - תוספת מתקני בידוק להקלה בעומס.
- ו. מעבר אליהו -
  - נתיבי בידוק לרכב.
- ז. מעבר שער אפרים -
  - הקמת מתחם חנייה לאיסוף פועלים.
  - בינוי מבנה סוחרים.
  - בינוי סככת פועלים בצד הפלסטיני.
  - הרחבת מעבר הסחורות.
  - שיפוץ מבנה קבלת קהל.
- ח. מעבר גלבוט -
  - הרחבת נתיבים במעבר רכוב.
  - שיפוץ מבנה בידוק.
  - קירוי מתחם הרכב.
- ט. מעבר הבקעה -
  - שיפוץ מתחם בידוק נוסעים.
- י. מעבר חשמונאים -
  - השלמת מתחם בידוק רכב.
- יא. מעבר ל"ה -
  - אזרוח מעבר- הקמה ובינוי של מעבר על כל מכלוליו.
- יב. התפתחות תנועת הסחורות במעברי איור"ש - הממוצע השנתי יגיע על פי הערכותינו ל -
359,367 סחורות למול 365,748 אשתקד.
- יג. תנועת הולכי רגל במעברי איור"ש - הממוצע השנתי יגיע על פי הערכותינו ל- 8,452,506
למול 6,095,045 אשתקד.
- יד. תנועת כלי הרכב במעבר גלבוט - הממוצע השנתי הצפוי להערכותינו יגיע ל - 1,168,874.

טו. תנועת הסחורות במעבר כרם שלום תגיע השנה לסדר גודל של 69,368 למול 64,123 בשנה שעברה.

טז. במסגרת שיפור השירות והתפעול לעוברים במעברים, שופץ שרוול הולכי רגל והתווספו עמדות בקרים, הורחבו נתיבים למעבר כלי רכב אשר נועדו להקל על אוכלוסיית העוברים במעברים. בנוסף, הורחבו מעברי הסחורות במעברים מרכזיים כגון כרם שלום ושער אפרים.

יז. למטה רמ"ם הגיעו 34 פניות ותלונות מהציבור במהלך שנת 2014 למול 43 בשנת 2013.

חזרה לתוכן העניינים

תקציב משרד הביטחון לשנת 2014*

(מקורי, באלפי ש"ח, כולל מט"ח סיוע)

נושא	הוצאה	הוצאה מותנית בהכנסה	הרשאה להתחייב	שיא כ"א
סה"כ תקציב הביטחון [2]	53,478,541	6,826,687	32,000,000	2,442
משרד הביטחון	50,852,073	6,695,516	32,000,000	2,131
הוצאות חירום אזרחיות	311,559	-	-	42
תיאום הפעולה בשטחים	100,175	131,171	-	248
חוק חיילים משוחררים	2,214,734	-	-	21

פירוט הוצאות משרד הביטחון בשנת 2014

(תקנה 6(8) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)

הוצאות שנת 2014 (אש"ח)			
מומר כולל הפרשי שער ומע"מ	דולר סיוע	שקלים	
58,734,577	2,733,019	46,427,816	תקציב
55,984,339	2,543,880	48,255,250	ביצוע
	540,000	-1,892,000	המרות
	-701,981		הכנסה ממענק
55,984,339	2,381,899	46,363,250	סה"כ ביצוע
2,750,238	351,120	64,566	יתרה

(טרם אושר תקציב לשנת 2015)

* עפ"י חוק התקציב המקורי

חזרה לתוכן העניינים

[2] כולל תקציב סיוע אמריקאי במט"ח

הגנת הסביבה

כללי

מערכת הגנת הסביבה במשרד הביטחון פועלת במסגרת חטיבת הגנת הסביבה ותשתיות ביח' מתוו"ה באמו"ן ומופקדת על הטיפול בנושאים הסביבתיים העיקריים הבאים:

- חיבור מחנות צה"ל לתשתיות ביוב.
- הפרדה ומיחזור פסולת.
- טיפול במפגעים - אסבסט, קרקעות מזוהמות, שפכים, מצבורי פסולת.
- מתן מענה לחקיקה חדשה.
- העלאת המודעות הסביבתית בקרב עובדי משרד הביטחון.
- המערכת מהווה גורם מרכזי בנושאי הגנת הסביבה אל מול משרדי ממשלה וגורמים חיצוניים.

פעילות מערכת הגנת הסביבה מתבצעת באמצעות:

- הובלת נושאים סביבתיים וריכוז פעילות מול צה"ל: אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה/מנהל הגנת הסביבה, אגף התכנון ועוד, ומול אגפי משרד הביטחון - אגף ההנדסה והבינוי, מנהל הרכש, סיב"ט.
- קיום קשרי עבודה מול גורמים ממשלתיים וגופים חיצוניים (משרד הבריאות, הגנת הסביבה, רשות המים, רשויות מקומיות).
- איתור וייזום פעילויות סביבתיות.

פעילויות שבוצעו ע"י מערכת הגנת הסביבה במהלך 2014

- חיבור 13 מחנות צה"ל לביוב - בהיקף של כ- 40 מיליון ₪ (לא כולל מע"מ).
- קידום הסכם עם תאגיד ת.מ.י.ר בהתאם לחוק לטיפול בפסולת אריות.
- מעקב ובקרה אחר הפרדת פסולת במחנות צה"ל.
- הצבת מחזוריות לאיסוף בקבוקי 1.5 ליטר בבסיסי צה"ל.
- שימוש במים אפורים להשקיה.
- שימוש בקולחים להשקיה.
- מימוש התקשרויות בתחום הגנת הסביבה (סקרי קרקע, טיפול ושיקום קרקעות מזוהמות, נטרול שפכים, פיקוח אסבסט פריך).
- מענה לטיפול בפניות על מפגעים סביבתיים.
- פרסום מידע סביבתי לעובדים באמצעות עלון.
- ביצוע יום עיון מקצועי לעובדי המשרד.
- פרסום דו"ח צריכת משאבים 2013 במסגרת החלטת ממשלה "ממשלה ירוקה - ייעול התפעול של משרדי הממשלה".

תוכנית פעילות מערכת הגנת הסביבה בשנת 2015:

- המשך חיבור מחנות צה"ל לביוב.
- המשך תהליך הפרדת פסולת במחנות צה"ל.
- ביצוע פעילויות להגברת המודעות הסביבתית בקרב עובדי המשרד.
- יום "הגנת הסביבה" במשרד הביטחון.
- פרסום מידע סביבתי באמצעות עלון שיופק אחת לרבעון.
- קידום השימוש במים מושבים.
- מענה וטיפול בפניות במפגעים סביבתיים.
- ביצוע פעילויות לצמצום צריכת משאבים בהתאם להחלטת ממשלה "ממשלה ירוקה - ייעול התפעול של משרדי הממשלה".
- מימוש התקשרויות בתחום הגנת הסביבה.

רשימת רפרנטים לטיפול בנושאי הגנת סביבה

טל': 03-6975133 פקס: 03-6976049	אמו"ן/ר' חטיבת הגנת הסביבה ותשתיות
טל': 03-6934673 פקס: 03-6976049 Orna_ido-lichtman@mod.gov.il	אמו"ן/ר' מערכת הגנת הסביבה

חזרה לתוכן העניינים

רשימת חוברות
ועלוני מידע לציבור
שמשרד הביטחון
פרסם בשנה החולפת

(תקנה 6(10) תקנות חופש המידע,

התשנ"ט 1999)

פרסומי יחידת המזיאונים

1. בכל מוזיאון ניתן להשיג תכניה (פרוספקט) המכילה מידע לגבי התצוגה, וגלויות צבעוניות בהן מופיעים חלקים מהתצוגות.
2. בכל מוזיאון ניתן לקבל חוברת המכילה מידע על המוזיאונים האחרים של משרד הביטחון, בתצוגות שבהם, מיקומם, זמני הביקור ותנאי הביקור.
3. אתר האינטרנט עודכן וחדש, ומספק מידע לכל דורש על המוזיאונים ומועדי הפתיחה.

פרסומי הקרן והיחידה להכוונת חיילים משוחררים

1. הוכנה חוברת הסברה חדשה המפרטת מידע על זכויות החייל המשוחרר, וכן חוברת חדשה למסיימי שירות לאומי - אזרחי.
2. עיצוב והדפסת עלון בקו"מ המחולק לכל החיילים המשתחררים (כ- 60,000 בשנה), עם פירוט שירותי הקרן והיחידה.
3. הפצת עלוני מידע בקרב חיילים המסיימים שירות סדיר ונקלטים בשירות קבע ועדיין עפ"י חוק עונים לקריטריונים של מיהו חייל משוחרר.
4. הושמעו כ- 1,700 תשדירים בגלי צה"ל ובגלגל"צ הנוגעים להסברה.
5. קיים ביתן לקרן וליחידה המאויש ביועצים וחיילות, בכנסי משתחררים בגני התערוכה בת"א, ב - 3 מועדים שונים.

לפירוט נוסף ראה באתר hachvana.mod.gov.il

פרסומי אגף שיקום נכים

לפירוט הפרסומים ראה באתר shikum.mod.gov.il.

פרסומי אגף משפחות והנצחה

1. איגרות שונות בחתימת סמנכ"ל וראש האגף, להורים ואלמנות אשר הגיעו לגיל גבורות, וליתומי צה"ל לציון אבני דרך בחייהם.
2. איגרת מידע לחברי קיבוצים בנושא דיור.
3. חוברת זכויות חדשה ומעודכנת להורים שכולים.
4. חוברת זכאות למתגוררים בחו"ל.
5. איגרת שר הביטחון למשפחות.

לפירוט נוסף ראה באתר www.mhn.mod.gov.il

חזרה לתוכן העניינים

המקומות והמועדים שבהם ניתן לעיין בהנחיות המנהליות
הכתובות שלפיהן פועל משרד הביטחון כאמור

בסעיף 6 לחוק.

(תקנה 6(11) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)

1. הכתובת באינטרנט:

www.mod.gov.il אודות/הנחיות בנושא שירות לציבור או הנחיות בנושא
(הרכשה)

2. המקומות והמועדים שבהם ניתן לעיין בהנחיות המנהליות של משרד הביטחון:
באגף דוברות והסברה, יחידה לפניות ותלונות הציבור -
הקרית תל - אביב 64734, **בתיאום טלפוני בטלפון מס': 03-6975540.**

3. רשימת ההנחיות המינהליות שלפיהן פועל משרד הביטחון: (אלה למעשה הוראות משהב"ט
המחייבות את גופי משהב"ט ויש בהן עניין לציבור).

שירות לציבור

010.060 - דפוסי התנהגות והיבטים משפטיים בפעולות עובדי משרד הביטחון

010.070 - טיפול בתלונות ציבור המתקבלות במשרד הביטחון

020.120 - עבודות פיתוח במימון משותף

030.210 - מעקב אחר רמת הקיצבה של גמלאי צה"ל

031.060 - גביית תמלוגים - יצוא ביטחוני

031.120 - התארגנות במשהב"ט בעקבות שינוי שיעור המע"ם

041.080 - הענקת אפסניה ללא תמורה

045.140 - רכישת דירות ע"י נכי צה"ל בדרגת 100% + (נכות מיוחדת)

045.170 - אחזקת דירות עבור נכי צה"ל ומשפחות שכולות

045.240 - רכישת דירות שבבעלות המשרד ע"י זכאי אגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה הגרים
בהן בשכירות

- 048.010 – תביעות אזרחים בגין נזקים שנגרמו באחריות יחידות משהב"ט/יח' הסמך/צה"ל
- 048.040 – תביעות משהב"ט וצה"ל לנזקי רכוש שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים
- 048.070 – אישור תביעות לפיצויים בגין נזקי מלחמה ופגיעות איבה
- 048.140 – הקנית זכויות שיקום לפני משורת הדין לאזרחים המופעלים ע"י צה"ל לפני גיוסם
- 048.180 – החזר הוצאות לצה"ל בגין ביצוע פעולות סיוע והצלה
- 049.010 – הרשאות במשרד הביטחון לפי חוק נכסי המדינה
- 049.040 – עדכון סמכויות חתימה/החלטה בהמ"ב
- 049.130 – טיפול בעיזבונות לטובת משהב"ט וצה"ל
- 050.020 – מתן תמיכות מתקציב הביטחון לגופים ולפעולות שלא למטרות רווח
- 059.110 – מתן שירותים וביצוע עבודות ע"י יחידות בצה"ל לגורמים אזרחיים
- 059.140 – טיפול בבקשות לעיון בחומר ארכיוני שהעיון בו הוגבל
- 059.270 – מכינות קדם – צבאיות – יעדים, כללי הכרה וסיוע
- 060.021 – כללי עבודתה של ועדת למ"ד
- 060.030 – קציני תגמולים במשהב"ט – כישורים והסמכה
- 062.030 – סיוע משפטי לחיילים בשירות מילואים שפוטרו ממקום עבודתם
- הרכשה:
- 031.150 – הנחיות לשימוש במט"ח סיוע לרכש בארה"ב
- 040.021 – ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז
- 40.022 – תהליכי הוצאת בל"מ ובחירת ספקים לרכש מוצרים, שירותים ועבודות אחזקה
- 040.060 – הוראות כלכליות להתקשרויות משהב"ט – מבוא ותנאי יסוד
- 040.061 – הוראות כלכליות להתקשרויות משהב"ט – שיטות התקשרות וקביעת מחיר

- 040.062 – הוראות כלכליות להתקשרויות משהב"ט – עקרונות העלות והתמחור ובדיקתן
- 040.063 – הוראות כלכליות להתקשרויות משהב"ט – הצעות מחיר ובדיקתן
- 040.064 – הוראות כלכליות להתקשרויות משהב"ט – אומדן עלות מחזור חיים (LCC)
- 040.065 – הוראות כלכליות להתקשרויות משהב"ט – תשלומים, הצמדות ורווח
- 040.066 – הוראות כלכליות להתקשרויות משהב"ט – תמחור אחיד והשקעות במעהב"ט
- 040.270 – רכש ח"ג, מכלולים ותת מערכות, והתקשרות של ספק ישראלי עם קבלן מישנה אמריקאי, במט"ח סיוע
- 040.280 – העדפת ספקים באזורי עדיפות לאומית וקו העימות
- 040.380 – גופים דורשים וגופים רוכשים – מגע עם ספקים בטרם רכש ובבקשה לקבל RFI
- 043.130 – הכנת תדריך התקשרות
- 043.340 – חוק עסקאות גופים ציבוריים
- 044.100 – חוק חובת המכרזים 1992 והתקנות המותקנות על פיו
- 045.020 – התקשרויות לעבודות בינוי
- 045.040 – מסירת עבודות לתכנון בינוי
- 045.061 – שינויים, פשרות ואישור תשלומים בעבודות בינוי – הוראת שעה
- 046.100 – תעריפי יועצים, בתי תוכנה והתקשרויות כלליות
- 049.050 – ועדות לאישור ופסילת ספקים – הפעלה
- 049.140 – נציגי ציבור בוועדות
- 049.280 – יישום חוק תשלומים לפדויי שבי
- 066.050 – מינוי יו"ר, חברי ועדות ונציג מנכ"ל בוועדות מכרזים וועדות פטור ממכרז
- 066.100 – ועדה להשעיה או אישור ספקים/לקוחות (פלילי/ביטחוני)

חזרה לתוכן העניינים

תיאור ומטרות מאגרי המידע של משרד הביטחון

הרשומים לפי חוק הגנת הפרטיות התשמ"א – 1981

(תקנה 6(12) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)

מאגרי מידע רשומים:

1. נכסים
מידע על נכסי משהב"ט וניהול הנכסים (רכישה, מכירה, השכרה וכד').
2. עובדים
ניהול כ"א במשרד.
3. שכר שליחי חו"ל
תשלום שכר לשליחי משהב"ט בחו"ל.
4. חיילים משוחררים
תשלום מענקי שחרור ופיקדונות לחיילים משוחררים.
5. משפחות שכולות
תשלומי תגמולים.
6. נכים
תשלומי תגמולים.
7. חללים
הנצחה.
8. ספקים
ניהול הרכש של המשרד.
9. שכר עובדי מערכת הביטחון
ניהול ותשלום השכר ומרכיביו לעובדי מערכת הביטחון.
10. צד"ל
ניהול ותשלום שכר חודשי ללוחמי צד"ל.
11. פדויי שבי
ניהול ותשלום שכר חודשי לפדויי שבי.
12. ביטוח ותביעות
ניהול נתוני תביעות בגין נזקים שנגרמו למשרד ע"י אחרים או נזקים שנגרמו לאחרים ע"י המשרד.
13. לקוחות
ניהול נתוני לקוחות.
14. יועצים
ניהול נתוני יועצי משהב"ט.

חזרה לתוכן העניינים

קרנות ומלגות שבמימון משרד הביטחון

(תקנה 6(13) תקנות חופש המידע, התשנ"ט 1999)

תכנית "מלגות קציר" על שם פרופ' אהרון קציר ז"ל
פרטים וטופסי בקשה ראה באתר www.katzir.mod.gov.il

קרן מדענים עולים

הקרן לקליטת חיילים משוחררים
לפרטים – נא עיין במידע המופיע במסגרת "הקרן והיחידה להכוונת חיילים משוחררים" בדוח זה,
בפרק "גופים הנותנים שירות לציבור".

חזרה לתוכן העניינים

רשימת מוסדות הציבור שזכו לתמיכת משרד הביטחון

בשנת 2014

לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985

להלן רשימת הגופים שאושרה להם תמיכה בשנת 2014 תמיכה לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, בציון סכום התמיכה שאושר לכל מוסד:

שם העמותה	אישור הוועדה בש"ח	בפועל שולם בש"ח
1 ארגון נכי צה"ל	20,740,000 ₪	20,740,000 ₪
2 ערים בלילה	160,000 ₪	86,207 ₪
3 הספריה לעיוורים	100,000 ₪	100,000 ₪
4 נעמ"ת	86,886 ₪	86,886 ₪
5 גבעת התחמושת	200,000 ₪	200,000 ₪
6 בית חטיבת גבעתי	47,500 ₪	47,500 ₪
7 עמותת ידיד חמ"צ	47,500 ₪	42,945 ₪
8 העמותה להנצחת חללי הנח"ל	47,500 ₪	44,127 ₪ (קייזר)
9 עמותת אזרחים להנצחת מורשת חיל התחזוקה	47,500 ₪	-
10 עמותת חיל החימוש	47,500 ₪	47,500 ₪
11 העמותה לתמיכה נפשית לחברות חללי לצה"ל	200,000 ₪	200,000 ₪
12 הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים	25,000 ₪	25,000 ₪
13 עמותת חיל האויר	47,500 ₪	47,500 ₪
14 יד התותחנים	47,500 ₪	47,500 ₪
15 העמותה להנצחת חללי הצנחנים	25,000 ₪	25,000 ₪
16 צוות-ארגון גמלאי צה"ל	1,000,000 ₪	1,000,000 ₪
17 העמותה להנצחת מורשת הלח"י	70,000 ₪	70,000 ₪
18 ברית חיילי האצ"ל	90,000 ₪	90,000 ₪
19 הארגון הארצי של חברי ההגנה	100,000 ₪	100,000 ₪
20 המרכז לחקר כוח המגן	83,750 ₪	83,750 ₪
21 שראל	500,000 ₪	500,000 ₪
22 בשביל המחר	50,000 ₪	50,000 ₪
23 נט"ל	50,000 ₪	-
24 ארגון אלמנות ויתומי צה"ל	1,710,000 ₪	1,710,000 ₪
25 יד לבנים מרכז	5,510,000 ₪	5,510,000 ₪
26 יד לבנים בדואים	630,000 ₪	630,000 ₪
27 יד לבנים דרוזים	950,000 ₪	950,000 ₪
28 נצח יהודה	470,000 ₪	470,000 ₪
29 אקים	50,000 ₪	50,000 ₪
30 אורט	80,000 ₪	80,000 ₪
סה"כ	33,213,136 ₪	33,033,915 ₪

חזרה לתוכן העניינים

מבחנים למתן תמיכות של משרד הביטחון במוסדות ציבור

ראה הנחייה מנהלית 050.020 - "מתן תמיכות מתקציב הביטחון לגופים ופעולות שלא למטרות רווח" בדוח זה בפרק "המקומות והמועדים שבהם ניתן לעיין בהנחיות המינהליות הכתובות שלפיהן פועל משרד הביטחון כאמור בסעיף 6 לחוק".

באתר אינטרנט זה - www.mod.gov.il (על המשרד/הוראות ונהלים).

חזרה לתוכן העניינים

רשימת החוקים ששר הביטחון ממונה על ביצועם

תקנה 6(15) תקנות חופש המידע, התשנ"ט (1999)

צבא

1. פקודת צבא הגנה לישראל, התש"ח - 1948 ;
2. חוק שירות ביטחון [נוסח משולב] התשמ"ו - 1986 ;
3. חוק שירות המילואים, התשס"ח - 2008
4. חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו - 1955 ;
5. חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (החלטות הנוגעות לחיילים בשירות קבע), התש"ע - 2010 ;
6. חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (חיילות בשירות קבע), התשע"א - 2010 ;
7. חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל, התשמ"ז - 1987 ;
8. חוק העיטורים בצבא ההגנה לישראל התש"ל - 1970 ;
9. פקודת מאכל כשר לחיילים, התש"ט - 1948 ;

בטחון, התגוננות אזרחית ולוחמה בטרור

10. חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א - 1951 ;
11. חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט - 1979 ;
12. פקודת מניעת טרור, התש"ח - 1948 ;
13. חוק מניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד - 1954
14. חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים התשס"ב - 2000 ;

תשלום קיצבאות וגימלאות

15. חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה - 1985 ;
16. חוק תשלום קיצבאות לחיילי מילואים ולבני משפחותיהם, התשס"ב - 2002 ;

הנצחה

17. חוק בתי קברות צבאיים, התש"י - 1950 ;
18. חוק רישום פטירות חיילים, התשכ"ז - 1967 ;
19. חוק רישום פטירת חיילים שנספו במלחמת השחרור, התש"י - 1950 ;
20. חוק יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, התשכ"ג - 1963 ;

נכי צה"ל, משפחות שכולות, תגמולים ותשלומים

21. חוק הנכים (תגמולים ושיקום) [נוסח משולב], התשי"ט - 1959
22. חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י - 1950
23. חוק תגמול לחייל הנפגע בהצלת חיי הזולת, התשכ"ה - 1965 ;
24. חוק המשטרה (נכים ונספים), התשמ"א - 1981 ;
25. חוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), התשמ"א - 1981 ;
26. חוק התגמולים לחיילים ובני משפחותיהם (חבלה שלא במסגרת תפקיד), התשמ"ח - 1988 ;
27. חוק מעמד ותיקי מלחמה העולם השנייה, התש"ס - 2000 ;
28. חוק אנשי צבא דרום לבנון ומשפחותיהם, התשס"ה - 2004 .
29. חוק תשלומים לפדויי שבי, התשס"ה - 2005
30. חוק מימון הוצאות למשפחות שבויים ונעדרים, התשס"ח - 2008

חיילים משוחררים

31. חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד - 1994 ;
32. חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) התש"ט - 1949 ;

מכרזים, פיקוח ורישוי

33. בחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח - 1957 - צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (עיסוק באמצעי הצפנה), התשל"ה - 1974
34. בחוק חובת מכרזים, התשנ"ב - 1992 :
תקנות חובת מכרזים (התקשרויות מערכת הביטחון), התשנ"ג - 1993 ;
35. חוק גלי צה"ל - שידורי צבא הגנה לישראל (שידורי חסות וחדשדירי שירות), התשס"ה - 2005
36. חוק התאגידים הביטחוניים (שמירה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו - 2005
37. חוק הפיקוח על יצוא בטחוני, התשס"ז - 2007

חזרה לתוכן העניינים

רשימת החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים
שמשרד הביטחון אחראי על תחומי פעילותם

התעשייה האווירית לישראל בע"מ;
התעשייה האווירית (רכישות) בע"מ;
אלתא תעשיות אלקטרוניות בע"מ;
התעשייה הצבאית לישראל בע"מ (תעש);
חברת רפא"ל בע"מ;
עשות אשקלון בע"מ;
חברת נכסי חיל (נח) בע"מ;
החברה לחינוך ימי בישראל (בית ספר ימי);
הקרן לקליטת חיילים משוחררים שהוקמה בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד - 1994.

חזרה לתוכן העניינים

מדינת ישראל
משרד הביטחון

היחידה לפניות ולתלונות הציבור
הממונה על יישום חוק חופש המידע

דוח הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד הביטחון לשנת 2014

י"ג בטבת תשע"ה
4 בינואר 2015

חוק חופש המידע קובע כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות החוק.

כבוד נשיא בית המשפט העליון בדימוס אהרון ברק עמד על תכליתו של החוק במאמרו "חופש המידע ובית המשפט" באמרו:

"... תכליתו הינה ליתן מידע לפרט על-מנת לקיים ולקדם את הדמוקרטיה ובגדריה מתן מידע לציבור שיאפשר בחירה מושכלת, אשר תקדם את האמת, תאפשר הגשמה עצמית של הפרט, ותביא לפיקוח ובקרה על הרשות הציבורית. תכלית החוק היא להגן על חופש הביטוי, מתוך הכרה, כי המידע שבידי הרשות הציבורית מוחזק על-ידיה כנאמן הציבור כולו".

ברוח זו אנו בוחנים את הבקשות המגיעות אלינו כאשר מטרטנו היא הגשמת תכליתו של החוק.

הדוח השנתי נערך במתכונת חדשה, בהתאם לתבנית אחידה לדיווח על פעילות הממונה על חוק חופש המידע לפי סעיף 5(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ותקנה 7 לתקנות חופש המידע, התשנ"ט-1999, וכפי שנקבע על-ידי היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים.

בכבוד רב,

דינה פוליאק
הממונה על יישום חוק חופש המידע

1. להלן מידע סטטיסטי אודות הבקשות שנתקבלו -

מספר	אחוזים	
32	כ-31	1. הרשות מסרה את כל המידע המבוקש
13	כ-13	2. הרשות מסרה את המידע המבוקש באופן חלקי
8	כ-8	3. הרשות דחתה את הבקשה למסירת מידע
9	כ-9	4. המידע אינו מצוי בידי הרשות הציבורית
15	כ-14	5. הרשות הפנתה את המבקש לקבלת המידע מאת רשות ציבורית אחרת
0	0	6. הרשות הפנתה את המבקש למקום בו המידע פורסם ברבים
1	כ-1	7. הטיפול בבקשה הופסק בשל אי תשלום אגרה*
6	כ-6	8. הטיפול בבקשה הופסק מטעמים הנוגעים לפונה**
19	כ-18	9. הטיפול בבקשה טרם הסתיים
0	0	10. הבקשה בדיון משפטי
103	100%	סה"כ

סך אגרות חופש המידע שנגבו בשנה החולפת - 2,853 ₪.

* הטיפול הופסק בשל אי תשלום אגרת בקשה, טיפול או הפקה.

** הטיפול הופסק מטעמים הנוגעים לפונה, כגון: הפונה ביקש לבטל את בקשתו, בקשת הפונה אינה ברורה ופניה להבהרת המבוקש לא נענתה, המבקש לא השאיר כתובת למשלוח המידע ולא ניתן לאתרו במאמצים סבירים.

מידע אודות בקשות שנדחו

2. המידע אודות בקשות שנדחו כמפורט בטבלה בעמ' 3- המדובר בדחיית בקשות לקבלת מידע באופן מלא וגם חלקי.
3. להלן העילות לדחיית הבקשות לקבלת מידע:

עילה שלישית לדחייה	עילה משנית לדחייה	עילה ראשית לדחייה	העילה
		9(א)(1)	השחרת נתונים מטעמי ביטחון. חשש לפגיעה בביטחון המדינה.
		9(א)(1)	כנ"ל
		9(א)(1)	כנ"ל
		9(א)(1)	כנ"ל
		9(א)(1)	כנ"ל
		9(א)(1)	כנ"ל
		9(א)(3)	גילוי המידע מהווה פגיעה בפרטיות.
		9(א)(3)	כנ"ל
		9(א)(3)	כנ"ל
	9(א)(4)	9(א)(3)	גילוי המידע מהווה פגיעה בפרטיות. מידע אשר אין לגלותו על-פי דין.
9(ב)(8)	9(ב)(1)	9(א)(4)	מידע אשר אין לגלותו על-פי דין. שיבוש תפקודה התקין של הרשות. פגיעה בפעולות אכיפה של הרשות.
	9(ב)(4)	9(א)(4)	מידע אשר אין לגלותו על-פי דין. דיונים פנימיים.
		8(3)	חלק מן המידע אינו מצוי ברשותנו
		8(3)	כנ"ל
		8(3)	כנ"ל

בלמ"ס

	9(ב)(1)	9(א)(1)	חשש לפגיעה בביטחון המדינה. שיבוש תפקודה התקין של הרשות.
עילה שלישית לדחייה	עילה משנית לדחייה	עילה ראשית לדחייה	העילה
	9(ב)(6)	9(ב)(1)	שיבוש תפקודה התקין של הרשות. חשש לפגיעה בהתנהלות כלכלית ומסחרית של צד שלישי כלפי לקוחותיו.
		9(ב)(6)	חשש לפגיעה בהתנהלות כלכלית ומסחרית של צד שלישי כלפי לקוחותיו.
		9(ב)(6)	כנ"ל
		9(ב)(6)	כנ"ל
		20	חיקוק האוסר גילוי או מסירה של המידע.
		21 בקשות	סה"כ

פירוט סעיפי החוק לדחיית הבקשות הללו:

סעיף 8(3) - לאחר שנקטה אמצעים סבירים, התברר לה שלא ניתן לאתר את המידע או שאינו מצוי ברשותה;

סעיף 9(א)(1) - מידע אשר בגילוי יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בביטחון הציבור או בביטחוננו או בשלומנו של אדם;

סעיף 9(א)(3) - מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן - חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין;

סעיף 9(א)(4) - מידע אשר אין לגלותו על פי דין.

סעיף 9(ב)(1) - מידע אשר גילוי עלול לשבש את התפקוד התקין של הרשות הציבורית או את יכולתה לבצע את תפקידיה;

סעיף 9(ב)4) - מידע בדבר דיונים פנימיים, תרשומות של התייעצויות פנימיות בין עובדי רשויות ציבוריות, חבריהן או יועציהן, או של דברים שנאמרו במסגרת תחקיר פנימי, וכן חוות דעת, טיוטה, עצה או המלצה, שניתנו לצורך קבלת החלטה, למעט התייעצויות הקבועות בדיון;

סעיף 9(ב)6) - מידע שהוא סוד מסחרי או סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו, וכן מידע הנוגע לעניינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אגם, שגילוי עולל לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי; למעט מידע שהוא אחד מאלה -

(א) מידע על חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה;

(ב) תוצאות של מדידות רעש, ריח וקרינה, שלא ברשות היחיד.

סעיף 20 - אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתוקפו של חיקוק המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר גילוי או מסירה של מידע שבידי רשות ציבורית.

מידע אודות זמני הטיפול בבקשות שנענו

4. המידע אודות זמני הטיפול אינו כולל נתונים בשדות המפורטים בטבלת הבקשות בעמ' 3 כלהלן:

4.1 הטיפול הופסק בשל אי תשלום אגרה (שדה 7);

4.2 הטיפול הופסק מטעמים הנוגעים לפונה (שדה 8);

4.3 הטיפול בבקשה טרם הסתיים (שדה 9);

4.4 הבקשה בדיון משפטי (שדה 10).

5. להלן הנתונים אודות זמני הטיפול בבקשות לקבלת מידע:

באחזים	במספר	זמן הטיפול
כ-23	18	עד 15 יום
כ-13	10	בין 16 ל-30 יום
כ-16	12	בין 31 ל-60 יום
כ-23	18	בין 61 ל-120 יום
כ-25	19	מעל 120 יום
100%	77	סה"כ

הבהרה:

זמן הטיפול מצוין את מספר ימי הטיפול בבקשה (ברוטו), החל מיום קבלת הבקשה ו/או הודעת זיכוי תשלום "אגרת בקשה" ועד ליום שליחת המידע המבוקש לפונה. פרק זמן זה כולל את זמן ההמתנה עד לקבלת תגובה מצד שלישי, זמן ההמתנה עד להגשת עתירה לביהמ"ש וכן, זמן ההמתנה עד לקבלת הודעת זיכוי על תשלום "אגרת טיפול ו/או הפקה" מן הפונה.

מידע אודות עתירות

6. להלן דיווח על עתירה אחת שהוגשה כנגדנו במהלך השנה החולפת וההליך המשפטי הסתיים:

6.1 מס' ההליך; עת"מ 3767-10-14

6.2 הערכאה השיפוטית אליה הוגשה העתירה; בית המשפט המחוזי בתל-אביב -יפו בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים.

6.3 שמות העותרים; 1. פרופ' יאיר אורון, 2. עו"ד איתי מק.

6.4 שמות המשיבים; 1. מדינת ישראל - משרד הביטחון ע"י פרקליטות מחוז תל-אביב (אזרחי), 2. ראש אגף הפיקוח על הייצוא הביטחוני במשרד הביטחון. 3. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד הביטחון.

6.5 תאריך הגשת העתירה; 23.10.2014

6.6 סטטוס הטיפול בעתירה:

6.6.1 6.6.1 ניתן פס"ד.

6.6.2 6.6.2 תאריך פסק הדין: 23.12.2014

6.6.3 6.6.3 עיקרי פסק הדין: התקבלה עמדת משרד הביטחון לפיה חל במקרה זה הסייג הקבוע בסעיף 9(א)(1) לחוק וכי אין למסור את המידע כיוון שיש בגילוי חשש לפגיעה בביטחון המדינה וביחסי החוץ שלה.

*** סוף הדוח השנתי לשנת 2014 ***

חזרה לתוכן העניינים

